

د پښتو ژبې

ډاکټر شاهد مسعود

ژباړه: احمد شاه پاڅون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د وقت پای

ډاکټر شاهد مسعود

ژباړه: احمد شاه پاڅون

د کتاب ځانگړنې:

د وخت پای	د کتاب نوم:
ډاکټر شاهد مسعود	چمتو کوونکی:
احمد شاه پاڅون	ژباړه:
ژباړن	کمپوز او ډیزاین:
ژباړن	پښتني طرحه:
علامه محمود طرزي ټولنه	خپروونکې ټولنه:
تاج منور کتاب او قرطاسيه-هلمند	چاپ چاري:
۱۳۹۳ هـ ل	چاپ کال:
يو زر ټوکه	تېراژ:

يادونه:

دا مي د ژباړې لومړۍ تجربه ده، که کومه تېروتنه وينی، لومړۍ مي و بڅښيئ
او بيا يې راته په گوته کړئ.

a.patsoon@gmail.com

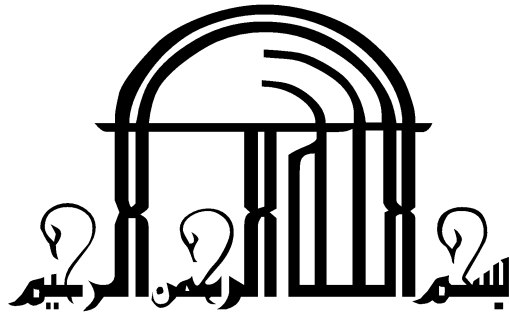
+۹۳۷۰۰۷۸۷۳۱۵

(پاڅون)

ڄاڻي:

**خپل پلار ڄان ته ، ڇي د مور د نه شتون احساس ښي ندي
راکړي. پلار ځانه! الله دي راته تر ډېره ژوندي لره.**

د چاپ حقوق له ژباړن سره خوندي دي

ترتیب

لومړۍ برخه:

د قیامت مانا، د قیامت نښانې، لومړۍ نښې، منځنۍ نښې او نږدې نښې، د قیامت نښې د صحیح احادیثو په رڼا کې مهمې وړاندوینې.

له ۱۱ څخه تر ۳۹ مې پاڼې پورې

دوهمه برخه:

قرآن کریم او د قیامت نښې، د سپوږمۍ د ماتېدو پېښه، د سرو زرو غر، لکۍ لرونکي ستوري، د مهدي امام ځانگېرني، (ارما گډون) جنگ کې یهودیت او عیسویت، الملحمة الکبری او د مهدي امام تر راڅرگندېدو وړاندې د مسلمانانو حالت.

د ۴۰ مې څخه تر ۷۳ مې پاڼې پورې

دریمه برخه:

د مهدي امام بنکاره کېدل، د سفیاني لښکر ماته، د مهدي امام جنگونه، د لوط قوم، د سبا قوم، د عاد قوم او بني اسرائيل، سلیماني معبد، د فرعون انجام، دارم سیل، د هېر سوي ښار موندنه.

د ۷۴ مې څخه تر ۱۰۷ مې پاني پوري

څلورمه برخه:

اوسنۍ دوره، د دجال د راوتلو او د مهدي امام د راتگ غوندي د لویو پېښو څخه وړاندي دوره، د دجال فتنه څه شی ده؟ دجال کس دی که نظام؟ ایا دجال راغلی دی؟ حضرت عیسیٰ عليه السلام او بني اسرائيل، صلیبي جنگونه، مسجد اقصیٰ او قبت الصغریٰ، یهودیانو ته نجات ور کوونکی باچا څوک دی ... دجال؟

۱۰۸ مې څخه تر ۱۴۰ مې پاني پوري

پنځمه برخه:

درې واړه لوی مذهبونه د یو ستر لار ښود د راتگ لار څاري، د عیسایانو ضد (Anti-Christ) د یهودو مسیح دجال او د مسلمانانو د

عقیدې سره سم د جال، د (ناستېراډیمس) وړاندوینې، د کایناتو په اړه د آين ستاين نظريې، د کایناتو پای ته رسیدو لاملونه، مخکني بدلونونه، قرآني اياتونه او قیامت ته نږدې نښې، د حضرت عیسیٰ عليه السلام راکښته کېدل، د دجال تېښته او خاتمه، یاجوج او ماجوج، د حضرت عیسیٰ عليه السلام وفات، د لويديځ څخه لمر راپورته کیدل، د توبې د دروازي بندېدل، د مخکي حيوان، د قیامت لوگي، د یمن هوا، اور، د اسرافیل صور، د ډار پوکي، د بې هوښۍ پوکي، تر مرگ وروسته د پورته کیدو پوکي ... د رسول الله ﷺ حدیث چي وايي په نړۍ کي د یوه مسافر په ډول و اوسئ ... د نیک عمل کولو او له گناهونو د توبې کولو وروستی مهلت.

د ۱۴۱ څخه تر ۱۷۱ مي پاني پوري

د خپروونکي خبري

د مسلک له اړخه جراح ډاکټر، د تاريخ زده کوونکی او محقق ډاکټر شاهد مسعود په ډېره لږه موده کې د (ARY) تلویزوني چینل (Views on news) د پروگرام له لارې په هر زړه کې کور جوړ کړ، نرم خوی، تودې او زړه راکښونکي خبري کوونکی ډاکټر شاهد د ظالم سلطان په وړاندې د حق کلیمې ویلو څخه هیڅ ډار نلري ښایي له دې امله چې هغه مادي گټې شاته پرې ایښي، د تلویزیوني پروگرام په کوربه توب کې د زړونو خپلول د هغه ځانگېرې ده، هغه چې کله رغیږي خبري یې سمې زړه ته لار کوي او کوم څه چې ذهن کې پاتېږي، نور زیات اغیز شیندونکي وي، د هغه گړدود (لهجه)، د هغه رغ او د حرکاتو ژبه یې دا په ډاگه کوي چې هغه د مسلمان امت له بې وسۍ او د ښکیلاکي ځواکونو له تیري او ظلمونو نه هر وخت خورېږي.

(دا کتاب) د کائناتو له پیل څخه تر اټکلیز پای پورې یوه کیسه ده، چې ډاکټر صاحب د قرآن او صحیح احادیثو په حوالو ښکلي کړې، دا له لویه سره په زړه پوري تلویزوني خپرونه ده چې د هر عمر، هري برخي او هر فکر د خاوندانو لپاره اړین اثر دی، زه هیله لرم چې په کتابي بڼه به یې هم مینه وال لاس پر لاس کوي او مځکي ته به نه رسیږي.

د الله ﷻ او رسول ﷺ په حضور کي د ډېر شکر ادا کولو وروسته زه د ډاکټر شاهد مسعود صاحب، د تلویزون د ټول ټیم، د جناح ورځپاڼي د گروپ مدیر ښاغلي ودود قریشي، مرستیال مدیر غلام شبیر اعوان، په پنجاب کي د (اې ار وای) مشر ښاغلي نصر الله ملک او دخپل زوی عدنان خالد خخه ځانگړې مننه ځکه کوم چي د هغوی د ملاتړ پرته ښايي دا هڅه بريالی سوې نه وای.

خالد شریف

۲۳-۰۹-۲۰۰۴

د ژباړن خبري

استاد غضنفر ته مې چې د کتاب په اړه یادونه وکړه په ټوکه کې یې وویل: هسې نه خلک فکر وکړي چې هغه دی قیامت نږدې دی، نو څه ته ددې دنیا په اړه فکر کوې، راسه یوه لته (لغته) بله هم پسي ورکړه چې کیسه یې ژر ختمه سي.

خو زه ډاډه یم چې د کتاب په لوستلو سره به هیڅ کله لوستونکي داسې فکر ونه کړي، مگر هغه څوک چې د کتاب محتوا د هغه له نوم او پښتۍ له انځوره اخلي.

هغوی چې د بشپړ کتاب لوستلو ته بې حوصلې کیږي، یوازي ورته ددې سريزي د لوستلو زغم غواړم.

موږ په دې ایمان لرو چې قیامت راتلونکی دی. داچې قیامت څه شی دی؟ او څنګه راځي؟ هر څوک ورته د خپل علم، معلوماتو او تصور له هنداري گوري.

د قران کریم په ۸۱، ۸۲ او ۸۴ نمبر سورتونو کې الله تعالی د قیامت بشپړ انځور وړاندې کړی، خو ددې سورتونو مفهوم او ښه تفسیر تر عوامو یا نه دی رسیدلی او یا لږ رسیدلی دی.

زما یادیري ماشومتوب کي موږ ته ویل سوي وه چي قیامت به د جمعی د ورځي په مازدیگر وي، په دې ورځ به دوږي وي. چي کله به دا سي یوه ورځ برابره سوه، زړه به مو له غمه شین سو چي هغه دی نور قیامت را ورسید. وروسته، وروسته یو کتاب (د قیامت علامې) په نوم خپور سو هغه مي نه دی یاد چي څنگه وو، خو دومره ویلای سم چي کټ مټ هغه څه وه چي آیات او حدیث کي راغلي وه، د اوسنۍ نړۍ او حالاتو سره هیڅ تړاو پکي نه وو موجود. بس کټ مټ یو تصور کیدونکی حالت وو. مگر ستاسو لاس کي کتاب کي به تاسو د قیامت او د وخت د پای په اړه، عقل مننونکي معلومات تر لاسه کړای سي او په دې به پوه سئ چي موږ دا مهال د قیامت د راتلو په کوم درشل کي مزل وهو.

دا کتاب اصلاً د یوې تلویزوني خپروني څخه لیکل سوی چي د پاکستان په (ARY) تلویزون کي ډاکټر شاهد مسعود وړاندي کړې ده. ددې خپروني چي زیات هرکلی وسو او و ستایل سوه، وروسته د کتاب په بڼه هم خپره سوه چي پښتو بڼه یې اوس ستاسو لاس کي ده.

په کتاب کي د قیامت پر علامو پراخ بحث سوی، کومي علامې پوره سوي، په کوم وخت او کوم ځای کي؟ کومي څه ډول پوره کیدونکي دي او په دې اړه د پوهانو نظر څه دی؟

د بیلګې په ډول د شق القمر (د سپوږمۍ ماتېدو) پېښې په اړه کتاب کي لولو: ((د شق القمر (د سپوږمۍ د چاودلو) معجزه تر هجرت ۵ کاله وړاندې وه، حضرت انس بن مالک رضی الله عنه څخه روایت دی چي د مکې خلکو د رسول الله ﷺ څخه غوښتنه وکړه چي هغه دي کومه معجزه وړښکاره کړي، په ځواب کي رسول الله ﷺ سپوږمۍ دوه ټوټې کړه داسي، چي ددې دوو ټوټو ترمنځ د حرا غر لیدل کیدی))

ابن خاطر رحمته الله په خپل کتاب کي لیکلي چي د سپوږمۍ د چاودلو دا منظر تر هندوستان پوري و لیدل سو، په لندن کي د هند دفتر په کتابتون کي زیات لرغوني ثبوتونه موجود دي چي د حوالې نمبر يې عربي ۲۹۰۷ ۱۵۲۱۱۷۳ دی. د دې تر څنګ د هندوستان دسهیل لويديځ ساحل په مالابار نومي سیمه کي یو پخوانۍ خبره پر خولو گرځي چي دهغوی یو پاچا (چکرورتي فرمس) د سپوږمۍ د چاودلو منظر په خپلو سترګو لیدلی و)) شق القمر د قیامت هغه علامه ده چي د نبی کریم ﷺ په ژوند کي ښکاره سوې، دا چي قیامت ته نژدې ذکر سوي نښانې په څه ډول را ښکاره کیږي او د اوسنۍ زمانې سره يې څه ډول تړاو موندلی؟ په کتاب کي لوستل يې پرتاسو. مثلاً مهدي امام څوک دی او څنګه ښکاره کیږي؟ د جال څنګه ښکاره کیږي، هغه اوس چیرې دی؟ عیسی ﷺ ولي له اسمانه را کښته کیږي، څه وخت او څنګه دا کار کیږي؟ یاجوج او ماجوج

خوک دي، اوس چيري دي، څنگه به را ښکاره کيږي؟ او بالاخره به دا کاینات د کومي احتمالي پيښي په ترڅ کي له منځه ځي.

د کتاب په ژباړه کي مي تر حده هڅه کړې چې سم يې و ژباړم، په ځانگړي ډول اياتونه، حديث او نور اسلامي نصوص. خو بيا هم که کومه تېر وتنه په کتاب کي موجوده وي وار له مخي يې په اړه بڅښنه غواړم او هيله کوم چې راته په گوته يې کړي.

د کتاب په ژباړه، اصلاح، چاپ او خپراوي کي چې کومو دوستانو راسره مرسته کړې، ورڅخه يوه لمن مننه.

نور نو تاسو او د وخت پای

په خورا مينه

احمد شاه پاڅون

لومړۍ برخه

قیامت¹، د محشر ورځ یا د حساب پر ورځ ایمان راوړل پر موږ فرض دي، الله تعالی ﷻ په سورت المومن کي فرمایي؛ ژباړه:

((بې شکه قیامت حتماً راتلوونکی دی په دې کي هیڅ شک نسته او اکثره خلک یې نه مني))

قیامت د عربي ژبي کلیمه ده، په لغت کي ددې کلیمې مانا درول یاني مړي د قبرو څخه پورته کول او دوهم ځل ژوندي کیدل دي، خو په اصطلاح کي قیامت د کایناتو بشپړ تباهي ته اشاره کوي او اوس د لویدیځ

¹ قیامت پس له مرګه بیرته راپورته کېدل، محشر، لویه ورځ، اخره ورځ، د مذهبي عقیدې له مخې هغه ورځ او حالت دی چي دانسانانو تر مرګ وروسته راځي، په دې ورځ، مړه ژوندي کیږي د ښو او بدو مکافات او مجازات ورکول کیږي، د قیامت په علامو کي ویل کیږي چي لمر به له لودیځه راوخیږي، حضرت عیسی ع به له اسمانه راکښته سي، یاجوج او ماجون، دجال او دابه الرض (یو ډول حیوان) به پر مخکېه راپیداسي. (پښتو تشریحي قاموس، ۴ ټوک، ۲۳۱۳ مخ) ژباړن

د فلکیاتو پوهان هم دې پایلي ته رسیدونکي دي چي دا کاینات بالاخیره فناه کیږي.

قیامت کله راځي؟ دا یوه داسي فطري پوښتنه ده چي دهر مسلمان په ذهن کي را پیدا کیږي او ددې ځواب الله تعالی ﷻ د (سورة الاعراف په ۱۸۷ ایت) کي په دې ډول بیان کړی دی.

ژباړه: ((دوی ستا څخه د قیامت په اړه پوښتنه کوي چي د هغه لنگر اچول به کله وي؟ ووايه چي بې شکه د هغه پوهه (یوازي) زما له پالونکي سره ده، هم هغه به یې په خپل وخت را څرگندکړي په اسمانونو او مځکه کي به هغه سخت مهال وي^(۱))) ترپایه ...

بیا الله تعالی ﷻ بل ځای فرمایي:

ژباړه: ((نو ژر به دوی (د انکار په توگه) تاته خپل سرونه و ښوروي او وبه وایي: هغه (بیا راژوندي کیدل) کله دي؟ ورته ووايه ښایي چي نژدې وي^(۲)))

^۱ سورة اعراف ایت نمبر ۱۸۷

^۲ سورة بن اسرائيل ایت ۵۱

پخوانیو انبیاءو علیهم السلام هم د قیامت علامې بیان کړي دي دا چي د حضرت محمد ﷺ وروسته کوم بل نبي نه راځي، ځکه نو هغوی په تفصیلي ډول د قیامت په اړه معلومات ورکړي دي.

((له حذیفه رضی الله عنه څخه روایت دی چي رسول الله ﷺ زموږ په منځ کي و درید او په هم دې ولاړه کي یې تر قیامته پوري کومه دا سي پېښه نده پرې ایښې چي موږ ته یې نه وي ویلې، چاچي څه یاد کړه هغه یې یاد کړه او چي هیرسوه هغه هیر سوه او حضور ﷺ چي موږ ته د کومو پېښو خبر راکړ په هغه کي چي کوم هیر سوي وو چي کله هم زما مخي ته راسي داسي وي لکه څوک چي ورک سوي وي د هغه خیره هیرېږي، خو کله چي بیا پر هغه نظر پریوځي سم دستي یاد ته راځي¹))

قرآن کریم چي د قیامت کومي نښي بیان کړي دي هغه زیاتره داسي علامې دي چي قیامت ورڅخه نږدې څرگندېږي، په داسي حال کي چي په احادیثو کي نږدې او لیري د هر پېر (زمان) ډول-ډول علامې بیان

سوي دي، (علامه محمد بن عبدالرسول برزنجي رحمۃ اللہ علیہ) په خپل کتاب کي د قیامت نبي پر درې ډوله ویشلي دي:

1. علامات بعیده (لیري نبي)

2. علامات متوسطه (منځنۍ نبي)

3. علامات قریبه (نږدې نبي)

بعیده نبي هغه دي چي ډیر پخوا را څرگندي سوي دي، دې ته بعیده ځکه ویل کیږي چي د هغه او قیامت تر منځ نسبتاً فاصله زیاته وي د بیلگي په توگه د حضور صلی اللہ علیہ وسلم بعثت (د حضور صلی اللہ علیہ وسلم راڅرگندیدل او جنگونه) او دا ټول واقعات د قرآن کریم او احادیثو له مخي د قیامت نبي دي چي ښکاره سوي دي، د هغو څخه یو فتنه د (تاتار) ده چي د هغه خبرتیا د بخاري، مسلم، ابوداود، ترمذي او ابن ماجه په احادیثو کي روایت سوې ده، د صحیح بخاري الفاظ دا دي:

((د حضرت ابو هريره رضی اللہ عنہ روایت دی چي، رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم وفرمایل: پر تاسو تر هغه قیامت نه راځي خو تاسو د ترکیانو سره جگړه ونه کړې چي هغوی به کوچنۍ سترگي، سره مخونه، پیتی او کوچنۍ پزي ولري، خیرې به یې (په گردیوالي او پنډوالي) کي هغه سپر ته ورته وي چي گردچاپیره ورباندي څرمن غوړول سوې وي او قیامت تر هغو

نه راځي چي تاسو د يوه داسي قوم سره ونه جنگيرئ، چي د هغوی خپلۍ به د وېښتانو جوړي وي¹)).

په دې احاديثو کي د کوم قوم سره چي د مسلمانانو د جنگ خبر ورکړل سوی دی د ځينو عالمانو په اند دا هغه (تاتار) وو چي له ترکستانه د الهي عذاب په توگه پر مسلمانانو را مات سول، رسول الله ﷺ چي ددې قوم په اړه کوم وضاحت ورکړی دی هغه ټول د تاتارو په فتنو کي ښکاره سو، دا فتنه په کال ۶۵۴ هـ ل کي هغه وخت خپل اوج ته ورسیده چي کله د تاتاريانو په لاس د بغداد د سقوط عبرتناکه پېښه را منځ ته سوه، هغوی د بنوعباس وروستی خليفه (مستعصم بالله) وواژه او د اسلام ډېری هيوادونه د هغوی لاس ته ولوېدل، دمسلم شارح (علامه نووي رحمه الله) دا دوره په خپلو سترگو ليدلې (هغه په ۶۳۱ هجري کال کي زېږېدلی او په ۶۷۶ هجري کال کي يې وفات کړی) هغه ددې حديث په اړه په خپل (شرح مسلم) کي ليکي:

ژباړه: ((دا ټولي وړاندويني د رسول الله ﷺ معجزه ده ځکه د کومو (ترکانو) سره چي جنگ وسو په هغو کي هغه ټول صفتونه موجود وو چي رسول الله ﷺ بيان کړي وو کوچنۍ سترگي، سره مخونه،

¹ صحيح بخاري

کوچنی او پیتی پزی، پراخي خبرې. د هغوی خبرې هغه سپر (ډهال) ته ورته وې چې شاوخوا ورباندي چرم غوړیدلی وي او هغوی به د وربښتانو خپلۍ په پښو کړي وې؛ مقصد دا چې دا ډول کسان ددې ټولو صفتونو سره زموږ په پېر کې موجود دي، مسلمانان له هغوی سره بیا بیا جنگیدلي او اوس هم د هغوی سره جنگ روان دی، موږ خدای ته دعا کوو چې په هر حال کې بری د مسلمانانو په برخه سي او الله ﷻ دې مسلمانان په خپل فضل او کرم کې و ساتي خپل رسول ﷺ چې هیڅکله د خپل نفس څخه نه دی رغیدلی، څه چې یې ویلي هغه وحی دي چې ورته را لېږل سوي وې¹)).

د (جامعه اظهر پروفیسر امین محمد جمال) وینا ده چې: دا واقعه (د ترکانو سره جنگ) اوس نسته او دا د قیامت د لویو نښو په لړ کې را څرگنده سوه، په دې برخه کې د نورو علماوو په اند دې قوم یاني غالباً ترکمنستان او دې ته ورته خلکو سره به په راتلونکي کې جگړه کېږي، دا معلومه نده چې دا جنگ به د دجال تر را وتو مخکې کېږي او که وروسته، په یاد ولړئ چې ددې قوم سره یو جهاد د (حضرت عتیبه بن مسلم باهلي رضی الله عنه) د واکمنۍ پر مهال هغه وخت وسو کله چې بخارا، سمرقند، اذربایجان او نور فتح سوي وو او هغه ټول اوس بیا ازاد سوي دي لیکن په

¹ شرح نووي

لیري(بعیده) نښو کي یو هم د حجاز لوی اور (نار حجاز) دی چي د هغه خبر په بخاري او مسلم شریف کي ورکړل سوی دی، په دې کي هیڅ اختلاف نسته،

په بخاري شریف کي د حضرت ابو هريره رضی الله عنه څخه روایت دی:

ژباړه: رسول الله ﷺ وفرمایل: ((تر هغه قیامت نه راځي خو د حجاز د مځکي څخه یو اور را ووځي او په بصرې کي به د اوبسانو غاړي و برېښوي¹)).

په دې حدیث کي د بصرې یادونه سوې ده، خو دا د عراق بصره نه، بلکه د مدینې منورې او د دمشق په منځ کي د شام یو مشهور ښار دی چي د دمشق څخه شاوخوا ۴۸ میله لیري پروت دی، دا هغه ځای دی چي (بُحیره) نومي راهب د حضور ﷺ په لیدو سره د هغه د نبی کېدو وړاندوینه کړې وه، د یو شمېر عالمانو په نظر دا د هغه (اور) یادونه ده چي د (۶۵۴ هجري) کال د جمادي الثاني (دوهمي خور) تر ۱۲ مي وروسته د میلونو په پراخوالي غوړېدلی وو، دا (اور) تر ۲۷ م رجب، یاني تر ۵۲ ورځو پوري بلبډی او د علامه نووي (د مسلم شارح) په وینا دا اور د مدینې منورې د ختیځي څنډي د (حرا) د مقام څخه راپورته سو او د هغه روښنایي په مکه

¹ بخاري او مسلم

مکرمه حتي د حديث د وړاندويني سره سم د (بصري) غوندي تر ليري ځايونو پوري وليدل سوه ، (ابواسامه) فرمايي، ژباړه: په دمشق کي زموږ پر ديوالونو د لمر رڼا دوه برابره سوه، موږ حيران وو چي دا څه علت دی، تر دې چي موږ ته ددې اور په اړوند خبر راغی. ددې اور په اړه يو بل عالم (علامه قطب الدين التستلاني رحمه الله) چي خپله د اور لگېدو پرمهال په مکه مکرمه کي موجود و، په خپله رساله کي داسي ليکي:

((... کله چي (اور) تر يوه داسي کاني ورسیدی چي د مدينې د حرم په حد کي داخل و مړ او يخ سو)).

د هغې زمانې يو بل عالم قاضي القضاة (صدرالدين بزمي رحمه الله) دی چي د اور پر مهال په (بصره) کي و هغه نوم وتي مورخ او مفسر (ابن کثير) ته وويل چي ما په (بصري) کي د خلکو څخه واورېدل چي موږ ددې اور په رڼا کي د اوبنانو غاړي روښانه وليدې ياني هغه خبره چي په حديث کي هم داسي راغلې وه چي د دې اور له امله به په (بصره) کي د اوبنانو غاړي روښانه سي، وروسته د صحيح بخاري او مسلم په دې حديث شريف کي د يوه دعوت لپاره د دوو لويو ډلو د مهم جنگ يادونه سوې ده، شارح حديث (حافظ ابن حجر) او نور علما په اکثريت ډول پر دې خبره يوه خوله دي چي دا د (صفين) د نښتي يادونه ده چي د حضرت علي عليه السلام او حضرت

امیر معاویه رضی اللہ عنہ ترمخ د صفین په سیمه کې سوې وه چې د فرات سیند ته نږدې پرته سیمه ده.

دا د (۳۷ هجري یا ۶۵۷ میلادي) کلونو پېښه ده، حضرت علي رضی اللہ عنہ د خپل پوځ سره د کوفې څخه دلته راغلی و، خو شامیان له مخکې نه په دې سیمه کې تم سوی وو او د هغه ټولې (فرات) ته د تلونکي سړک پر سر په کمین کې ناست وه، حضرت علي رضی اللہ عنہ که هغه ته هر څه په ټنگار وویل چې موږ د جگړې لپاره نه یو راغلي او د امیر معاویه رضی اللہ عنہ سلاکار عمرو بن العاص رضی اللہ عنہ حضرت معاویه رضی اللہ عنہ ته د تصفیې مشوره ورکړه خو هغه و نه منل هغه ټنگار کاوه چې د خلیفه عثمان غني رضی اللہ عنہ قاتلین دي هغه ته و سپارل سي، د صفرې په میاشت کې دا جنگ پیل سو، ډیر نوم وتي شخصیتونو او صحابه کرامو په دې جگړه کې برخه لرله.

همدا ډول په صحیح مسلم کې د حضرت عمر بن خطاب څخه روایت دی چې حضور صلی اللہ علیہ وسلم و فرمایل: ((نوکره به خپل خاوند و زیږوي او دا چې

¹ فرات هغه سیند دی چې د (جلي د سیند) سره چې د بین النهرین (اوسنی عراق) لرغونی مدنیت جوړ کړی دی. و گورئ، تمدن

تاسو به گورئ چې لڅي پښې، لڅ لغړ او محتاج شپانه (خاروي خروونکي) به لوړي لوړي ودانۍ جوړي کړي¹)).

د دې حديث د لومړۍ برخې په اړه د يوشمير عالمانو دويناوو له مخې په وروسته کې دلته را منځ ته سويو اسلامي افتونو ته اشاره سوي ده چې پکښې په زياته اندازه مينځنيانې د جنگي زندانيانو په ډول را وړل سوي، ښکاره ده، دې مينځنيانو هغه څوک و زېږول چې د دوی د څښتنانو اولاده وه، خو يو شمېر عالمان بيا په دې اند دي چې دې حديث کې د اولاد دنافرمانۍ کنايې پرته ده، يانې لور به د مور سره داسې چلند کوي لکه مور چې د هغه مينځه وي، په هر صورت حديث مطلب چې په دې دواړو نظرياتو کې هر يو وي، په اوس وخت کې تر سره سوي او ليدل سوي دي. د حديث شريف دوهمه برخه چې لڅ او اړ شپانه (خاروي خروونکي) به لوړي لوړي ودانۍ جوړي کړي؛ که تاسي نن عربي هيوادونو ته نظر وکړئ، نو دا نښې په څرگند ډول ليدلې سئ.

په مشکوٰه شريف کې د حضرت اسامه ابن زيد رضي الله عنه څخه روايت دی: ژباړه: ((رسول الله ﷺ د مدينې پر يو لور کور و ختی او صحابه وو ته يې

¹ صحيح مسلم

خطاب و کړ: ((آيا تاسو هغه څه وينئ چې زه يې وينم؟)) اصحابو عرض وکړ ((يا رسول الله ﷺ موږ يې نه وينو)) هغه ﷺ و فرمايل زه هغه فتنې وينم چې ستاسو پر کور داسي اوري لکه باران چې اوري⁽¹⁾

په دې حديث شريف کي رسول الله ﷺ د ((ستاسو پر کورونو باندي)) لفظ سره يو ځای د ((فتنو د باران)) يادونه کړې ده، د اوسني وخت عالمان په کورونو کي د (تلويزيون، وي سي ډي او ډش) له ليارې د شيطانت واکمني د هغه فتنو سره تړي چې ورته اشاره سوې ده.

د قيامت د نښو په بهير کي يو بل حديث متفق عليه ياني صحيح بخاري او صحيح مسلم دواړو روايت کړی دی په داسي حال کي چې په دې لړۍ کي د انجيل کتاب په دانيال کي هم يوه وړاندوينه سوې ده. ژباړه: حضرت ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ و فرمايل: ((زما دي په هغه ذات قسم وي چې زما روح يې په واک کي دی چې زمانې به يو د بل سره نژدې سي او علم به ټول کړل سي او فتنې به را ښکاره سي او پر زړونو

¹ مشکوة شريف

به بخل و غوړپري او (هرج) به ډېر وي، اصحابو وپوښتل چې يا رسول الله ﷺ هرج څه دی؟ و يې فرمايل: ((وژني او لوټ ماري^۱))

که تېرو ۱۴ پېړيو کې ښکاره جگړو ته وکتل سي، نو دا معلومېږي چې دا جگړې سيمه ايزي وې، خو په وروستيو پېړيو کې موږ د هغه جنگونو پيل و ليد چې د ټول انسانيت سياسي، روحي او ټولنيز نظام يې ډرې وړي کړ، په لومړۍ نړيواله جگړه (۱۹۱۴-۱۹۱۸ز) کې لس ميليونه تنه مړه او شل ميلونه ژوبل سوه، په داسې حال کې چې په دوهمه نړيواله جگړه (۱۹۴۵-۱۹۳۹ز) کې شاوخوا شل ميلونه اروپايان ووژل سوه او دا شمېر له پنځوسو ميليونو واوښت او هم دې جگړې په تاريخ کې د انسان بدترينه وحشي څېره ثبت کړه، ساينس اتومي او کيمياوي وسلې جوړې کړې او ددې جگړو د وحشت او بربريت نوي مفهوم يې وړاندي کړ، تر دې وروسته د چين، کوريا، گواټې مالا، اندونيزيا، کيوبا، کانگو، لاوس، ويت نام، کمبوديا، لبنان، گریناډا، ليبيا، ايل سلواډور، نکاراگوا، پاناما، کشمير، چيچنيا، فلسطين، يوگوسلاويه، افغانستان او عراق حالات ستاسو په وړاندي دي او ښه پرې پوهیږئ.

د تيري پېړۍ بلا د ميلونونو بې گناه انسانانو د ښارگونو ويني و څښلې.

^۱ بخاري، مسلم او مشکوٰۃ دريم ټوک

په یوه حدیث کې حضور ﷺ فرمایلي چې لوی ښارونه به داسې نیست او نابود سي لکه وړاندي چې یې هېڅ وجود نه درلود، په تیره یوه پېړۍ کې د اټومي وسلو کارولو سره د جاپان د دوه لویو ښارونو (هیروشيما) او (ناگاساکی) تباهی مور ته ددې وړاندوینې رښتنوالی را ښیي.

د بایبل وعده نامه پخوانی کتاب د دانیال^۱ د دولسم باب (۳ او ۴ آیات) د ژباړې سره سم:

((عقلمند مخور به د اسمان د ټولي روښنایي سره سره و ځلېږي او چاچي ډیری کسانو ته د حق لار ښوودلې وي هغه به د اسمان د ستورو غوندي ځلېږي، هغې (فرښتې) زما څخه و پوښتل چې ای دانیال ! اوس تاسو خپلي خبرې و دروئ او کتاب تر قیامته پوري خوندي کړه، ډیر خلک به دلته هلته منډي وهي او د علم کثرت به وي^(۲)))

دلته باید دا هم روښانه کړم چې د بایبل د (گډنیوز" ښه خبر" په ۱۲ باب) کې د علم د کثرت پرته دا عبارت په دې ډول دی:

^۱ دانیال: د بني اسرائيلو د یو پیغمبر نوم وو. (فرهنگ عمید، مخ ۱۲۳۸) (ژباړن)

^۲ ۱۲.۳.۴ دانیال

((دا مهال ډېری خلک په دې باندي د پوهیدلو لپاره چي څه پېښیدونکي دي خپل وخت ضایع کوي¹))

په ښکاره ډول دحضرت ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت سوي حديث کي د (علم) د کمښت خبره سوې او د بائبل په کتاب کي د علم ډېرښت ياد سوي په دواړو کي اختلاف ليدل کيږي، مگر زما په نظر دا اختلاف ندی، موږ چي نن په کوم پېر (زمانه) کي ژوند کوو، دې ته د (علمي) درياب دوره ويل کيږي او د کمپيوټر تر ايجاد وروسته د معلوماتو² هغه سيلاب راغی چي په وړاندي يې انسان ناتوانه معلوميږي، څه موده وړاندي په لندن کي يو سيمينار جوړ سو چي سرليک يې وو دمالوماتوزياتول (Information Overload) چي په هغه کي د بيلا بيلو علمي ادارو پوهانو مقالې ولوستلې، په دې سمينار کي دا خبره روښانه سوه، په نړۍ کي چي تر دې دمه په هر پېر کي څومره ساينسپوهان پيدا سوي، تر هغوی زيات شمېر اوس ژوندي دي، هغوی ساينس ته په هره دقيقه کي دوه زره پاڼي معلومات زياتوي، نن هره ورځ شاوخوا درې سوه ميليونه پاڼي پر انټرنېټ باندي خپرېږي او د امريکا د روغتيا د اتحادیې د پخواني مشر (ډاکټر

¹ګډنيوز بائبل، کتاب دانيال، باب ۱۲ مخ ۸۸۸ برتانيچاپ

²(دلته ما د علم کليمه نده کارولې، بلکه د معلوماتو کليمه مي و کارول)

ایکون) په وینا د طبي نړۍ د ټولو معلوماتو نږدې نیمه برخه هر لس کاله وروسته تر نېټې تیریري کیږي (Outdated) کیږي.

په (۱۹۷۰ز) کال کې چې کله د امریکا فضايي بیړۍ (اپالو) په فضا کې ورکه سوه، نو د امریکا فضايي ادارې (ناسا) د هغه د پلټلو د طریقې پر موندلو (۹۰) دقیقې وخت تېر کړ.

که چیرې هغه ساینس پوهانو کاغذ او قلم وراخستې وای او هغه معلومات، حساب او کتاب یې په قلم لیکلي وای، د ناسا دیوه مجرب کس د وینا پر اساس ددې کار لپاره لس لکه کاله وخت په کار وو.

ځکه نو ددې حدیث دا ټکي چې (علم به ټول کړل سي) له قیاس څخه لیرې ښکاري لیکن زه دلته غواړم دا روښانه کړم چې دا ټول د علم سیلاب نه، بلکه د معلوماتو سیلاب دی او د معلوماتو همدا سیلاب هغه علم هم د ځان سره وړي، چې د انسان لپاره په دې نړۍ کې د پاک ژوند او په آخرت کې د همیشني آرام پیغام لري.

ددې زمانې د معلوماتو زیاتونکو څخه و پوښتئ، چې آیا هغوی د یوه عام انسان لپاره د لا ښه پوهولو لپاره څه کړي دي؟ آیا انسان د کایناتو د خالق په اړه له مخکې نه زیات پوهیدلی؟ آیا د نن انسان د معلوماتو په رڼا کې د جهالت څخه ځان ژغورلی؟ ایا د خپلوۍ مزي تر پخوا زیات ټینگ سوي؟

آیا دې علم دینداره او رښتني مشران سره را غونډ کړي؟ په لوړه او غریبۍ کې کمښت راغلی؟ آیا موږ د یوه قدرتي آفت څخه په خپله ځان ژغورلای شو؟ آیا موږ د جگړو تباہ کوونکي زیانونه احساس کړي او د ظلم څخه د پاکي ټولني اصول مو عملي کړي؟ ایا د ساینس پوهانو په یوه دقیقه کې د دې دوه زره پاڼو د معلوماتو خزانې د انسانانو د غمونو علاج کړی دی؟ ځکه نو په حدیث مبارک کې چې د کوم علم د تولیدو خبر ورکړل سوی هغه د قرآن او سنت څخه پرته کوم بل علم ندی، زه په دې خبر یم، چې په نړۍ کې نن سبا د ونو شمیر خومره دی، په سمندر کې خومره مخلوقات ژوند کوي، په ځنگلونو کې خومره زمریان او پرانگان اوسېږي او پر آسمان دځلیدونکو ستورو شمېر خومره دی، خو په دې نه یم خبر چې زما خالق څوک دی، یو دی، او که تر دې زیات؟! زه هغه ولي دې نړۍ ته را لیږلی یم؛ نو زما لپاره دا ټول معلومات د ځاني عذاب په مانا دي، هغه حدیث چې مخکې مو بیان کړ په هغه کې حضور ﷺ د علم تر تولیدو وروسته د (هرج) خبر ورکړی وو او د اصحابو د پوښتني په ځواب کې یې فرمایلي چې د (هرج) څخه مراد قتل او تباہي ده.

په دې برخه کې یو بل حدیث ته ځیر سئ:

((له حضرت ابو هريره رضی اللہ عنہ څخه روایت دی، چې حضور ﷺ

وفرمایلي: قسم دي په هغه ذات وي چې په واک کې یې زما روح دی،

دنيا به تر هغو نه پنا کيږي، خو پر خلکو داسي ورځ را نسي چي قاتل به نه پوهيږي چي مقتول يې ولي وژلی؟ او مقتول ته به دا نه وي معلومه چي هغه ولي ووژل سو؟ اصحابو وپوښتل داسي ولي کيږي، ويې فرمايل: ((هرج، قاتل او مقتول به دواړه جهنم ته ځي^(۱))).

نن سبا موږ په خپل چاپيريال، خپلو ښارونو کي په خپلو سترگو وينو، چي دا وړاندوينه په څه ډول پوره سوې او د انسانيت د تاريخ يو شرمېدلی باب دی، نه قاتل ته دا معلومه ده چي ولي هغه قتل کوي؟ او نه هم مقتول په دې پوهيږي چي ولي وژل کيږي او دا هر څه د ژبني، سياسي، قومي او مذهبي مخالفونو پر بنسټ تر سره کيږي.

د قيامت د نږدې کېدو په ښو کي د قتل او تباهي د ډيريډو خبر په مخکنيو صحيفو کي هم شتون لري، د انجيل متي (Gospel of Matthew) په وروستۍ باب کي حضرت عيسى عليه السلام خپلو شاگردانو ته د دنيا د اخري زمانې په اړه د مختليفو واقعاتو ذکر کوي، (د انجيل متي د ۹ نمبر ايات ژباړه :)

((بيا به هغه خلك تاسو د بربادۍ لپاره خلكو ته و سپاري او تاسو به قتل كړي او ټول قومونه به ستاسو څخه زما د نوم په وجه نفرت كوي^(۱))).

بايد روښانه كړم چي دلته حضرت عيسى عليه السلام د اسمان څخه د خپل راتگ د مخكي حالاتو خبر ورکوي.

په صحيح احاديثو كي د وژنو او تباهي د عام كېدو وړاندويني په بيا بيا ذكر سوي دي.

كه يوازي امريكا ته نظر وكړو، د(FBI) د راپور سره سم هلته په هرو ۲۲ دقيقو كي يو كس وژل كيږي، په هرو څلورو دقيقو كي يوه جبري زنا تر سره كيږي، بايد روښانه كړم چي دا يوازي د امريكا ارقام دي ځكه دلته د زنا څخه مراد هغه واقعه ده چي په هغه كي د ښځي رضا شامله نه وي، په هرو (۲۶ ثانيو) كي يوه شوکه را منځ ته كيږي ، په تيرو (۳۰ كلونو) كي د قتل او ځان وژني په پېښو كي دولس لکه كسان دخپل ژوند څخه لاس په سر سوي، دا شمېر تر هغه ټولو كسانو زيات دی، چي د امريكا په تاريخي جگړو كي وژل سوي.

^۱ انجيل متي ۹، ۲۴.

په امريکا کې د جرمونو شمېرونکې ادارې (Counter on Crime in America) په نوم يو غير دولتي اداره په خپل راپور کې کارې: امريکا نن سبا د ظلم خوښوونکو جرمونو ټک ټک کوونکې يو ېم دی چې شېبه په شېبه يې د چاودنې امکان ډيرېږي، يادې ادارې ادعا کړې چې د جرمونو اصلي شمېر د (FBI) تر ادعا د (۵ څخه تر ۶ سلنې) زيات دی او په امريکا کې د ځان وژنې پېښې په ورځ کې ۱۳۷ اټکل سوي دي.

دلته زه د هغه هيواد شمېر او ارقام يادوم چې وگړي يې د تهذيب او تمدن، علم او څېړنې، جمهوريت خوښوونکي او د ښځو د ازادۍ تر ټولو ستر مننونکي دي، که نورې نړۍ ته نظر واړوو، نو خبره به چيرې ورسيرې دا اندازه تاسو خپله ولگوئ، مگر ستاسو سره د يوه ټکي په شريکولو سره زه خوشحاله کيږم چې د نړيوال کلني راپور سره سم اوس هم په نړۍ کې د قتل، لوټلو او زنا پېښې تر ټولو لږ په سعودي عرب، متحده عرب امارات، ايران، پاکستان، هندستان او اسرائيلو غوندي هيوادونو کې کيږي، هلته تر يو بريده مذهب اوس هم ژوندی دی، هغه که هر مذهب هم وي، په غربي هيوادونو کې چې مذهب له غوږه نيول کيږي او له ژوند څخه ايستل کيږي د هغه ځای له ارقامو او شميرو څخه دا هر څه په ښکاره ډول څرگنديږي، لنډه دا چې د رسول الله ﷺ داسې معجزې چې د هغه ﷺ د رحلت څخه پيږي وروسته ښکاره سوي او له شک پرته په راتلونکي کې به هم يوه يوه را

ښکاره کيږي او د راتلونکو نسلونو لپاره به د هغه ﷺ د صداقت او رښتنولۍ نوې بیلګه وي.

په دې کې منځنۍ نښې را څرګندي سوي، خو تر اوسه پای ته ندي رسيدلي، په دې کې ورځ په ورځ زیاتوالی راځي او همداسې به وي، تر څو چې دریم ډول نښې څرګندېدا به پیل سي، د بیلګې په ډول د صحیح بخاري دا حدیث شریف:

((کله چې چاري د نا اهلې خلکو په واک کې ورکړل سي، نو د قیامت انتظار وکړئ¹))

د مالک ابې عامر او ابې مالک اشعري رضي الله عنهما څخه روایت دی چې حضور ﷺ وفرمایل: ((زما په امت کې به یو شمیر کسان داسې وي چې وربښمینی جامې اغوستل، شراب څښل او سندري رغول به حلال ګڼي.²))

((ځان خوښونه او حرث به په ټولنه کې عادي وګرځي.³))

¹ صحیح بخاري

² بخاري شریف

³ صحیح مسلم، ابن ماجه

((يوازي به پيژنده کسانو ته سلام اچول کيږي. ¹))

((رشوت به د ډالۍ بڼه غوره کړي. ²))

((خلك به د ډير لږ څه په بدل کي خپل ايمان خرڅوي. ³))

((طلاق به يوه عادي خبره و گڼل سي. ⁴))

((جنسي بې لارۍ به عادي سي. ⁵))

((چي کله قيامت نږدې سي زنا کاري به په خلکو کي عادي وگرځي. ⁶))

((نارينه به د ښځو او ښځي به د نارينوو بڼه خپله کړي. ⁷))

¹ رموز احاديث ، احمد خاموشخوائي

² احوال يوم القيامة، علامه سفراني

³ احمد

⁴ احوال يوم القيامة، علامه سفراني

⁵ بخاري

⁶ كتاب الفتان ، الحسيمي

⁷ درمنصور ، علامه حلال الدين سيوطي

((خلک به په لواطت کې را ګیر سي¹))

د روغتیا د نړیوالي ادارې سره سم هر کال تر ۳۳۳ میلیونه زیات کسان د جنسي ناروغیو ښکار کېږي، په دې ناروغیو کې ایډز دټولو په سر کې راځي، ددې ادارې د لومړني تشخیص څخه وروسته په ډاګه سوه چي شاوخوا لس میلیونه کسانو ددې ناروغۍ له امله ژوند له لاسه ورکړی.

د اخلاقي ذلت په ډنډ کې ډوبېدونکې ټولنه اوس لواطت کوونکو ته د قانوني واده کولو حق ورکوي. د نړۍ په بېلابېلو برخو کې د لواطت کوونکو(همجنس بازانو) راڅرګندېدل هغه څه دي چي تردې وړاندي تاریخ هیڅ کله داسي بې کاره بېلګه نه ده وړاندي کړې.

موږ ته ددغو ټولنیزو تباهیو اړوند رسول الله ﷺ (۱۴ سوه کاله) وړاندي په خپلو احادیثو کې وړاندوینه کړې وه.

په همدغو ګناهونو کې اخته د لوط قوم د الله د قهر نښه وګرځیدل او فناسوه او نن هم د مردار بحر تر اوبو لاندې د هغوی نښې د نړۍ لپاره د عبرت باعث دي او بیا هغه صحیح حدیث چي طبراني د ابوامیه عجمي څخه روایت کړی او ابن مبارک هم د هغه راوي دی وايي حضور ﷺ و فرمایل:

¹منتخب کنزالاعمال، المقتي المهندي

ژباړه: ((د قيامت د نښو څخه يوه هم د کم عمره کسانو څخه د علم لټه ده¹))

ددې حديث شريف مطلب دا دی چې د هغه کسانو څخه به ديني مسلې پوښتل کيږي چې هغوی به پر علم واک و نه لري او علم يې پوخ نه وي، هغوی به خپله هم گمراه وي او نور به هم گمراه کړي، گير چاپيره نظر واچوئ، ددې حديث رښتنوالی به تاسو خپله وگورئ، او دا يې هم فرمايلي چې د احمق غوندي به په مجلس کي کښيني.

او يا هغه صحيح حديث چې احمد او طبراني يې له حضرت ابو هريره څخه روايت کوي فرمايي:

ژباړه: ((نبي کریم ﷺ و فرمايل چې يوه زمانه به داسي راسي چې پر امين (امانت ساتوونکو) کسانو به توروڼه پوري سي او تهمتي (تورن) کسان به امين و بلل سي، نو هغه وخت به روبيضه خبري به کوي، د حضور ﷺ څخه و پوښتل سوه چې يا رسول الله روبيضه څه شی دی؟

¹ طبراني

خواب ورکړل سو، هغه احمق کسان چي د عامو خلکو په چارو کي به بحث کوي^(۱)

د قیامت یوه بله نښه د تجارت د ډېروالي او د هغه د پراختیا په اړه یادونه ده، صحیح حدیث چي ابن عفان د حضرت ابو هريره رضی الله عنه څخه روایت کړی چي نبی کریم صلی الله علیه و آله و فرمایل: درواغ به ډیر ویل کیږي، وخت به ګړندی روان او بازارونه (تجارتی مارکیټونه) به سره نږدې سي.

ژباړه: ((پرخلکو یو وخت داسي هم راتلونکی دی، چي ددې خبري پروا به نه کوي چي ایا هغه حلال مال ګټي او که حرام؟^(۲)

او په یوه بل حدیث کي حضور صلی الله علیه و آله فرمایلي: ((په وروستی زمانه کي به خلک د کوتري د جګړي غوندي تور رنگ (نګرېزو ته ورته رنگ) لګوي، هغوی به د جنت بوی ونه ګوري^(۳))).

^۱طبراني

^۲بخاري شریف، نسائي

^۳ابوداود، نسائي

یوه ډیره مهمه وړاندوینه چې پکې د حضور ﷺ اشاره د موټرو خواته ده او هغه ابن حبان او حاکم رحمهما ﷺ د مستدرک خڅه روایت کړی دی، د هغه په اړه نبي کریم ﷺ و فرمایل:

ژباړه: ((په اخره زمانه کې به زما د امت یو شمېر خلک د پالانو ته ورته ځین باندي سپریږي او د مسجد په دروازه کې به کښته کېږي¹))
حضور ﷺ و فرمایل: ((قیامت تر هغو نه راځي، خو چې د زلزلو ډېرښت نه وي راغلی²))

په قدرتي افتونو کې په تباہ کونکي ډول چې انسان یې تر ټولو زیات اغېزمن کړی هغه زلزلې دي، دالله جل جلاله دغه قهر په هر وخت کې په هر ځای کې پر هر سر باندي نازلیدای سي او اوسني عصر نوې ټکنالوژي هم په دې کې پاته راغلې چې انسان له دې افت خڅه و ژغوري، په (۱۹۹۵ز) کال کې د جاپان تر ټولو غټ صنعتي او تجارتي ښار (ټوبې) کې زلزله د قدرت په وړاندي د انساني پرمختګ د ماتي ښه څرګنده بیلګه ده، چې هلته یوازي د شلو ثانیو په ټکانونو کې د ۱۰۰ ملیارده ډالرو زیان

¹ مستدرک

² بخاري

واوښت، په تیره پېړۍ کې د زلزلو تاریخ څرګنده کړه چې د زلزلو په شدت او پېښو کې د پام وړ زیاتوالی را غلی دی، په (۲۰۰۲ زیږدیز) کال کې په ټوله نړۍ کې د زلزلو له امله ۱۷۱۱ کسانو خپل ژوند له لاسه ورکړی په (۲۰۰۳ز) کې دا شمیر ۴۳۸۱۹ ته ورسیدې، چې د تېر کال په پرتله ۲۵ برابره زیاتوالی ښیي، په دې کال کې د راغلو زلزلو شمېر په تیرو شلو کلونو کې بې ساری وو.

د قرآن کریم په (۹۹م سوره) چې د (زلزلي) په نوم دی او (۸) اته ایاتونه لري، پکې د قیامت تر ورځې مخکې د راتلونکو زلزلو ذکر را غلی.

ما لږ وړاندې د وخت د ژر تیریدو په اړه تفصیل وړاندې کړ، یوې بلې وړاندوینې ته څیر سئ!

ژباړه: ((له حضرت انس رضی الله عنه څخه روایت دی، حضرت محمد صلی الله علیه و آله و فرمایل چې قیامت تر هغه نه راځي، خو چې زمانې یو بل ته سره نږدې نسي، کال به د میاشتي برابر سي او میاشت به د اونۍ په څیر، اونۍ به د ورځې په څیر، ورځ د ساعت په اندازه او ساعت به د یوه بڅرکي ځای و نیسي، چې د ځلیدو وروسته سمدستي مري^(۱)))

^۱ مشکوٰۃ د ترمیذي په حواله حدیث شمېره ۵۲۱

دلته دا پوښتنه راپورته کېږي، چي که په کال کي هومره ورځي وي، څومره چي په مخکنیو زمانو کي وې، د بیلگي په توگه په عیسوي کال کي ۳۶۵،۲۵ ورځي او په اسلامي کال کي ۳۵۴،۳۶ ورځي دي او مخکي هم دا شمېر دومره وو، په همدې ترتیب د میاشتو، اونیو، ورځو او ساعتونو هم، همدا حال دی، نو بیا کال د میاشتي سره د برابریدو څه مانا ده؟

ددې پوښتنې غیر فلسفیه او حقیقت باندې ولاړ لنډ ځواب ښايي همدومره وي چي د وخت څخه به برکت ټول کړل سي او برکت د داسي څه نوم دی که په هر شي کي واچول سي دهغه گټي څو برابره زیاتېږي.

که دا برکت په وخت کي واچول سي نو په لږ وخت کي به د پېړیو کار تر سره سي که په مال کي واچول سي نو د زرگونو کار په څو سوه روپیو تر سره کېږي او که ژوند او عمر کي واچول سي نو انسان به په لنډ ژوند کي دومره کار وکړي چي لوی لوی ادارې یې نسي کولای.

د بیلگي په توگه حضرت امام غزالي رحمۃ الله علیه یوازې په ۵۵ کاله عمر کي په سلگونو موضوعاتو باندې دومره تالفات پرې ایښي چي په اوس وخت کي ۶۰ کاله عمر لرونکی کس هغه لوستلای نسي، د هغه یوازې یاقوت الصنادید ۴۰ ټوکه لري، د حضور صلی الله علیه و آله هغه دعا خو به مو په یاد وي چي وایي ای: الله! تاچي ماته څه راکړي په هغه کي برکت واچوه.

د قیامت د علامو په بیان کې حضور ﷺ و فرمایل.

((غریبان به په شمېر کې ډېر وي او غلې به یوازې امیرانو ته رسیږي،
غریبانو ته به د هغه هیڅ گټه نه رسیږي^۱))

زموږ تاریخي نړۍ نن د مفلسۍ په بدترین گرداب کې ده، ۲۵ میلیونه انسانان د څښاک له پاکو اوبو بې برخې دي او ۸۲۶ میلیونه انسانان یانې په هرو شپږو کسانو کې یو نفر دا وخت د لوړې ښکار دی، په (۱۹۶۰) زیږدیز کال کې د نړۍ د شتمنو هیوادونو اوسیدونکو ۲۰٪ خلکو د نړۍ د ۲۰ غریبو هیوادونو د ټول نفوس ۳۰ برابره زیات عاید لرل، خو تر (۱۹۹۵ز) کال پورې دا سلنه ۸۲ ته پورته سوه.

نن د نړۍ د ۲۲۵ شتمنو اشخاصو شتمني د ټولې نړۍ د ۴۷ سلنې نفوس له شتو څخه لوړه ده.

نن د بحث لړۍ هم دلته پای ته رسیږي، په راتلونکې برخه کې به د مهدي یادونه وسي، هغه څوک دی؟ کله او چیرې را ښکاره کیږي؟ او د هغه تر راتگ وړاندې به نړۍ کومو مناظرو سره مخ کیږي؟ په راتلونکې بحث کې به ورته خبر سئ.

((آیا پرته له قیامت څخه چې پر دوی به ناڅاپه راسي، د بل کوم شي انتظار لري؟ په داسي حال کي چې هم دا اوس یې ځيني نښانې راغلي دي، نو کله چې پر دوی (قیامت) راسي، ایا دوی ته به د پند منلو څه فرصت پاته سي¹؟))

¹سورة محمد

دوهمه برخه

اسلام عليکم! (اې، آر، وای ډیجیټل) څخه ډاکټر شاهد مسعود د پټ حقیقت (Hidden Truth) لومړۍ سرلیک یانې د وخت پای (End of Time) چي د قیامت د نښو سره تړاو لري د دوهمي برخي سره راغلی دی. د لومړۍ برخي د خپریدو وروسته یو شمېر کتونکو دا پوښتني راپورته کړي چي د قیامت د نښو اړوند چي څه په قرآن کریم کي راغلي هغه لږ دي.

((د مهدي امام د ظهور، د دجال د راوتو او د حضرت عیسی علیه سلام د را کښته کیدو په اړه په قرآن کریم کي کوم خبر نسته ... ولي؟)) زه دلته دا روښانول اړین گڼم په قرآن کریم کي چي د قیامت د نښانو په اړه څه راغلي هغه پر دوه ډوله دي، لومړی ډول هغه نښانې دي چي قیامت ته ډیري نږدې را څرگندیږي په دې کي یوازي یوه داسي نښاني ده چي په اړه

یې ویل سوي دي، چي هغه د حضور ﷺ په زمانه کي تر سره سوې ده ياني د (شق القمر) پېښه ځکه نو په (سورة قمر) کي اشاره ورته سوې ده.

ژباړه: ((او قیامت نږدې راغلی او سپوږمۍ وچاودله¹)).

پرته له دې څومره نښانې چي په قرآن کریم کي بیان سوي، هغه ټولي قیامت ته ډیري نږدې دي، د بیلگي په ډول د (یاجوج او ماجوج) راوتل او دابة الارض (د مځکي حیوان) او نور...

زلزلې، د غرونو د پنبوغوندي په هواکي پورته کیدل، د اسمان چاودل، د حشر د ورځي او د اخرت واقعات او نور ...

خو حضور ﷺ خپل اومت ته تر قیامت وړاندي دهغه ټولو کیدونکو واقعاتو یادونه کړې ده چي د راتلونکو زمانو سره تړاو لري او لکه څنگه چي ما مځکي عرض وکړ، دا نښانې درې ډوله دي، لومړی ډول هغه نښانې دي چي ښکاره سوي دي مثلاً د حجاز اور (نارالحجاز) د تاتار فتنه او نور چي ورته علامات بعیده ویل کیږي، دوهم ډول هغه نښانې دي چي ښکاره سوي دي خو پای ته نه دي رسیدلي مثلاً د وخت تیز تگ، د علم پورته

¹ سورة قمر ۱ آیات

کېدل، غربت زیاتېدل، د زلزلو ډېرښت او نور. ددې ډول علامو، پای ته رسیدو سره به د قیامت لویې نښې را څرګندي سي.

د فرات د رود په اړه په مختلفو حدیثونو کې روایتونه موجود دي. تر قیامت وړاندې له فرات سیند څخه د زرو یو غر را وځي. فرات سیند له ترکیې څخه پیل، د شام او عراق څخه بهیډونکي د(جله سیند) سره ګډیږي او (شط العرب) ورنه جوړیږي او مخ ته ځي او د خلیج سره یو ځای کیږي.

د حضرت ابو هریره رضی الله عنه څخه روایت دی:

ژباړه: ((حضور ﷺ وفرمایل چې قیامت نه راځي تر هغو چې د فرات له سیند څخه د سرو زرو غر، را ونه وځي، چې پر هغه به د خلکو په منځ کې قتل او ظلم وسي او په هرو سلو کسانو کې ۹۹ ووژل سي او له دوی څخه به هر کس دا وایي چې ښایي زه هغه کس یم چې نجات یې موندلی يانې خزانې باندي به واک تر لاسه کړم))

(صحیح مسلم، ۳ ټوک، ۷۲۵۴ شماره حدیث)

د احادیثو په ځینو مستندو کتابونو کې دا بیان په لږ لږ توپیر سره راغلی.

علامه سیوطي رحمته الله علیه ددې حدیث په تشریح کې د فرات سیند د دریدلو بیان کړی دی.

په اصل کې دلته د جوړ سوي د اوبو بند(ایوان ډېم) د سیند د اوبو مخه ډب کړې ده. ددې بند گیر چاپیره د ډیرو کښتونو او برېښنا دزیاتوب څخه سره زر جوړ سوي دي. دا ډېم د یوږه غوندي ښکاري دا چي خلکو ته یې خوښي نصیب کړې، ځکه نو د هغه سیمي خلک د سرو زرو د غره سره تشبه ورکوي.

(ایوان ډېم¹) د فرات سیند پر هغه برخه په کال (۱۹۷۵ز) کې جوړ سو چي په ترکیې پوري اړه لري. داډنډ د ۳۰۰ میلیونه ډالرو په لگښت جوړ سوي. یاد ډنډ ټولني ته ۸۰۰ ملیارده ډالر گټه کړې. دلته که د ترکیانو او گردانو تر منځ پېښ سوي خونړي جنگونه د تاریخ له پاڼو و گورو چي د دې ډېم د را خپلولو له پاره یې کړي، نو د دې حدیث د رښتنولي لپاره بسنه کوي.

د مهدي امام تر راڅرگندېدو وړاندي د یوه لکۍ لرونکي ستوري د لیدل کیدو وړاندوینه هم سوې ده حضور ﷺ و فرمایل:

((د هغه د راتگ مخکي به یو لکۍ لرونکی ستوري له ختیځ څخه راپورته سي²))

¹ ډنډ – د اوبو کاسه یا زخیره

² المتقي المهندي

دا بیان د امام جعفر صادق عليه السلام څخه هم روایت سوی، چي فرمایلي یې دي: ((د امام تر را تگ وړاندي به د صفري په میاشت کي یو لکی لرونکی ستوری و لیدل سي چي نوم به یې (الکرب الزشفا) وي.))

دا ستوری په نورو مهمو وختونو کي هم لیدل سوی او اکثراً یې په نړۍ کي غټي پېښي له ځان سره راوړي دي لکه: کله د نوح عليه السلام توپان راتلو پر مهال، هغه مهال چي حضرت ابراهیم عليه السلام د نمرود په حکم اور ته و غورځول سو، هغه وخت چي د فرعون لښکر په سیند کي غرق سوی وو او د عباسیانو د خلیفه د راتلو پر مهال .

دا ستوری معمولاً له (۷۴ څخه تر ۷۹) کلونو وروسته لیدل کیږي، وروستی ځل په کال (۱۹۸۶ز) کي لیدل سوی او بیا به په (۲۰۶۱ز) کي ولیدل سي.

امر بن شعيب رضي الله عنه څخه روایت دی چي نبي کریم صلی الله علیه و آله و فرمایل: ((د ذالحجې په میاشت کي به قبايل په منځ کي سره و جنگیږي، حاجيان به لوټ کړل سي او د (منی) په میدان کي به جگړه وسي چي په هغه کي به یو شمیر خلک داسي ووهل سي چي دهغوی بهېدلې وینه به تر (مقام جمرا) پوري ورسېږي.))

(حدیث)

په کال ۱۹۷۹ کې د نومبر پر ۲۰ مه نېټه د ماښام پر ۵ بجې تر (۵۰ زره) زیاتو مسلمانانو د خدای د کور په طواف بوخت ول چې یوه سعودي طبعه خپل کوچنی ټوپک راواخیست او پرهغوی یې ډزي پیل کړې، چې وروسته د هغه تر زرو زیات ملگرو د مسجد الحرام مهم ځایونه ونیول او د هغه واک یې په خپل لاس کې واخیست، دا محاصره دوې اونۍ روانه وه، تر هغه وروسته پر هغوی د فرانسې څخه را غوښتل سوی گاز وکارول سو چې یاغیان یې بېهوښه کړه، خو یو یې هم بندي نه کړ او ټول یې پروخت د مرگ په خوب بیده کړه، تر دې پېښې ۷ کاله وروسته زیاته خونړۍ پېښه هغه وخت رامنځ ته سوه چې کله (۴۰۲ تنو) مظاهره کوونکو حاجیان ووژل. د سعودي عرب پوځونه او د ایران حاجیان پر سپېڅلې مځکه یو بل خپل نښانه وگرځول او په دې توگه (۱۴۰۰ کاله) وړاندې د بیان سوي حدیث وړاندوینه پوره سوه.

د شق القمر (د سپوږمۍ د چاودلو) معجزه تر هجرت ۵ کاله وړاندې وه، حضرت انس بن مالک رضی الله عنه څخه روایت دی چې د مکې خلکو د رسول الله صلی الله علیه و آله څخه غوښتنه وکړه چې هغه دي کومه معجزه ورښکاره کړي، په ځواب کې رسول الله صلی الله علیه و آله سپوږمۍ دوه ټوټې کړه داسې چې ددې دوو ټوټو ترمنځ د حرا غر لیدل کیدی.

ابن خاطر رحمۃ اللہ علیہ په خپل کتاب کي لیکلي چي د سپوږمۍ د چاودلو دا منظر تر هندوستان پوري و لیدل سو، په لندن کي د هند دفتر په کتابتون کي زیات لرغوني ثبوتونه موجود دي چي د حوالې نمبر یې عربي ۲۹۰۷ ۱۵۲۱۱۷۳ دی. د دې تر څنگ د هندوستان دسپهیل لويديځ ساحل په مالابار نومي سیمه کي یو پخوانۍ خبره پر خولو گرځي چي دهغوی یو پاچا (چکرورتي فرمس) د سپوږمۍ د چاودلو منظر په خپلو سترگو لیدلی و چي کله هغه ته معلومه سوه چي په مکه مکرمه کي د الله پیغمبر دا معجزه ښودلې نو هغه خپل تخت خپل زوی ته و سپاره او خپله دمکې پر لور روان سو، هغه هلته رسیدو سره د رسول الله ﷺ په لاس اسلام قبول کړ او د هغه ﷺ د لارښووني سره سم خپل و هیواد ته پرلار د یمن بندرگاه (زعفر) ته نږدې یې ساه ورکړه، ترڅو پېړیو دا سیمه د هندوستانی پاچا د مزار په نوم یادېده.

په اوسني پېر کي د عالمانو په اند (شقه) مفهوم د مخکي کیندل دي. د هغه دلیل پر بنسټ چي د قرآن کریم د (سورة عبس په ۲۶م ایت) کي بیان کړی، الله تعالی فرمایي:

ژباړه: ((موږ اوبه و اورولې، بیا غرونو او مخکي په ښه توګه میوې را شني کړې او انگور او ترکاري او زيتون او خرما او ګني باغونه¹)).

دلته د (شقہ) کلیمه ټوټې کولو لپاره نده کارول سوې، بلکه، د مخکي د کیندلو لپاره کارول سوې ده، ځکه نو د دغو عالمانو په نزد د قیامت دا ښه په کال (۱۹۶۹ز) کي هغه وخت پوره سوه چي کله انسان سپورمۍ ته تر سفر وروسته د جولای پر (۲۰ مه) نېټه د هغه ځای څخه ۲۱ کیلو ګرامه ډبري او خاوري را غونډي کړې. د هغوی په خبره چي د نورو انبیاوو پرته رسول الله ﷺ ته پر روایتی معجزو سربېره د قرآن کریم معجزه هم وړدالۍ سوې وه، لیکن د شق القمر (د سپورۍ ټوټه کیدلو) کیسه د احادیثو په مستند کتاب کي داسي بیان سوې لکه مخکي چي مو بیان کړه او د علماؤو پر هغه باندي بشپړ اتفاق دی.

ددې خپروني په لمړۍ برخه کي مي نیکی ته د رابلونکو دوو ډلو تر منځ د رسول الله ﷺ د وړاندویني د حوالې په اړه وویل چي دلته د جنگ (صفین) ذکر سوی چي د حضرت علي او حضرت معاویه رضی الله عنہما تر منځ (د صفین) په سیمه کي و سو، خو د اوسنۍ زمانې علماء وایي کومي جګړې ته چي نغوته (اشاره) سوې هغه د کال (۱۹۸۰ز) څخه تر (۱۹۸۸ز) کال پوري د

¹ سورة عبس ۲۶ آية

(ایران) او (عراق) تر منځ هغه له افسوسه ډکه جگړه وه چې پکښې (لس لکه) مسلمانان شهیدان سوه. تر څلور لکه زیات عراقیان او درې نیم لکه ایرانیان د ژوند او مال څخه بې برخې سوه. د نړیوالو ځواکونو د دسیسو ښکار سویو مسلمانانو په بې رحمۍ سره یو پر بل تباکوونکي وسلې وکارولې او هغوی ددې حقیقت څخه بې خبره ول چې ددې لوبې په پایله کې به یو اړخ هم گټونکی نه وي. دا پېښه په اوسني پېر کې مسلمه امت ته د پېښو سویو لویو واقعاتو څخه یوه ده.

دا نښانې چې اوس دوام لري منځنۍ نښې بلل سوي. په لویو نښو، یانې علامات کبرا کې د مهدي امام ښکاره کیدل. د دجال راوتل، د حضرت عیسیٰ عليه السلام را کښته کیدل دي چې منځنۍ فاصله یې ډېره لږ ده.

د مهدي امام په اړه دومره زیات حدیثونه را نقل سوي چې له معنوي اړخه تواتر ته رسیږي. (متواتر) هغه حدیثونو ته ویل کیږي چې صحیح وي او د هغه معتبرو راویانو څخه را نقل سوي وي چې هغوی سره په اتفاق وي. د سند له پیله تر آخره هم داسې راوي وي، د معتبرو عالمانو تر منځ دا علم قطعي (رښتینی علم) وي چې واجب او ورباندې عمل کول فرض ښودل سوي دي.

د مهدي امام په اړه د را نقل سوو متواتر حدیثونو به باب د تېر او اوسني وخت ټول عالمان پرته له

(ابن خلدون^۱) څخه سره همېرغې دي چې د عقیدې او باور له مخې پرې ایمان راوړل واجب دی، د حدیث راویانو ته په کتو سره یوازې پر همدې موضوع تر ۳۰ زیات کتابونه لیکل سوي دي، دلته باید دا روښانه کړو چې د مهدي امام د ښکاره کیدو عقیده په لږ بدلون سره په ټولو فرقو کې موجوده ده.

زموږ په منځ کې یوه لویه فتنه هغه لینکي او کتابونه دي چې په لوستلو سره یې خلک خپه کېږي او په زړونو کې یې وسوسې پیداکېږي، رښتیا خبره دا ده چې دین بشپړ سوی او ټول جزئیات ورکړل سوي دي او که اوس ځوالس نیم سوه کاله وروسته یو کس د یوې نوي خبرې دعوه کوي چې تر اوسه یې څوک په اړه پوهیدلي هم ندي، نو د هغه دا دعوه د هغه د، رد لپاره کافي ده، رسول الله ﷺ د (د جال) پوره ځانگړتیاوې بیان کړي دي چې په اړه به یې په راتلونکي کې وږغېږو، همدارنگه د حضرت عیسیٰ علیه السلام ځانگړتیاوې هم رسول الله ﷺ په تفصیلي ډول بیان کړي دي خو څنگه چې ما مخکې عرض وکړ، د مهدي نوم او صفات چې تر اوسه ورته نغوته (اشاره) سوې ده د هغه سره سم به (محمد بن عبدالله) د هغه نوم وي او د حضور ﷺ د نسل څخه به وي، د لوړې تنډې (تنډې) او

^۱ ابو زید عبدالرحمن بن محمد ابن خلدون، زیږیدنه، ۷۲۳ هجري، تونس کې، مړینه ۸۰۸ هجري په

منځنۍ جگي پزي لرونکی ځوان به وي، ښکاره ده چي دا صفات په ډېرو خلکو کي کيداسي، اړينه داسي يوه نښه ده چي د هغه د راڅرگندېدو پرمهال د خلکو تر منځ رايي مختلفي نه وي.

د مهدي امام رانېکاره کيدنه د(ارماگدون) د جگړې وروسته کيږي. په ځانگړي ډول د ۱۱ سپټمبر ۲۰۰۱ د پېښي وروسته د يهوديت او عيسائيت مبلغينو دا واقعه د انجيل او يهودي صحيفو د وړاندويني سره و تړله او اکثرو پر عراق او افغانستان د امريکا او برتانيې پوځي عملياتو ته د بائبل د وړاندويني سره سر ورکړ. ياني (ارماگدون) يا د حق او باطن تر منځ د وروستي لويې جگړې پيل و گڼل سو، نادره خبره ده چي د (ارماگدون) د اثبات له پاره د اهل کتابو قولونه په لوړه کچه موجود دي، ليکن ډېر مسلمانان په دې نه پوهيږي چي ارماگدون ياني څه؟ او دا خطرناک لفظ په اهل کتابو کي څه مفهوم لري؟

ارماگدون^۱ون د عبراني ژبي کليمه ده چي د وو مقطع د يو ځای کيدو څخه جوړه سوې ده. په عبراني ژبه کي د (ار) مطلب غر دی او (ماگډو) د

^۱هر مجدون: (=ارماجدون=ارماگدون) عرب په خپله ژبه کي د (گ) توري نلري ځکه دا کليمه هر مجدون گڼي خو په پښتو او پارسو کي دا ترکيبي نوم (ارماگدون) لوستل کيږي او ويل کيږي. دا چي ددې نامه تر شاه يوه ارده فلسفه ده لږ به يې و سپړو، د مصر د الاظهر پوهنتون د اسلامي علومو استاد (امين محمد جمال الدين) په خپل ځانگړي کتاب ارماگدون(=درېم نړيوال جنگ) کي ليکلي دي: ارماگدون يوه عبراني کليمه ده چي له دوو برخو (هر) او (ميگډو) څخه جوړه ده، چي هر يې د (غره) او مگډو يې فلسطين کي د يوه سيند نوم دی. دا کليمه ساده او عام فهمه ده خو د ډير ژور مفهوم لرونکې هغه چي د مسيحي زون اندو مغرونه يې اړکړي دي، دا کليمه اوس د يوې سرې کرښي مفهوم لرونکي پېژني، چي لويديځوال يې د(خير او شر) جگړه تعبيروي.

فلسطين د يوې سيمې نوم دی البته اوس هلته کوم غر وجود نه لري. راتلونکی جنگ به په همدې ميدان کې وي چې په شمال کې د (مجيدو) خڅه نيولې د جنوب خواته تر (ايدون) پورې د (۲۰۰) ميله په واټن غورځولې دي او لويديځ پلو د منځنۍ (بحر ابيض) خڅه نيولې د لويديځ خواته (۱۰۰) ميله تر (تيلو) پورې غځيدلې دي، پوځي کار پوهان او په ځانگړي ډول پخواني ماهرين دې سيمې ته د ستراتيژيکي نقطې له نظره ارزښت ورکوي، دا سيمه په تاريخ کې تر (۲۰ ځله) زيات يانې د جاپان له (يرو شلم) خڅه هم ډېره ويجاړه ليدل سوې ده، د تاريخ په پاڼو کې خوندي سوې د نړۍ تر ټولو پخوانۍ جگړه (۱۴۸۹ز) کې چې (توتمس دريم^۱) د خپل لښکر سره په دې ښار منگولي ټينگي کړې وې. په هغه وخت کې هم دا ځای مهم بلل سوی و چې کله برتانوي جنرال (ايلبايې)

د بيلگې په توگه:

- ارماگدون به ډير وپروونکی او هيبتناک اتومي جنگ وي
- دا به يو ستراتيژيک او خطرناک جنگ وي
- دا به مخامخ يوه سياسي او ديني جگړه وي
- نوې او تازه صليبي جگړه به وي
- دا به (DRA GON WAR) وي
- دا به د تاريخ سخت او بې رحمه جنگ وي

همدغه ارماگدون دی (و گورئ ارماگدون، ليکوال استاد امين الله جمال الدين، ۹۳، ۹۲ مخونه) (ژباړن)

^۱ لرغونی مصري پاچا

درې زره کاله پخوا د (توتمس دریم) د کړنلارې په خپلولو سره د (ترکانو پوځ) د بې خبرۍ په کنده کې و غورځاوه، له هغه راهیسې د (ارماګډون) د لفظ سره هر اهل کتاب اشنادۍ، ځکه چې دا کلیمه د هغوی د عالمانو په کتابونو او بحثونو کې په زیاته کچه موندل کېږي. د اهل کتاب څخه مو دلته موخه (یهود او نصاری) دي او موږ ته حضور ﷺ اجازه راکړې چې د دوی څخه روایت وکړو، د حضرت عبدالله ابن عمر بن العاص رضی الله عنه څخه روایت دی چې حضور ﷺ و فرمایل:

ژباړه: ((زما له طرفه خلکوته دا خبره ورسوئ که څه هم یو ایت وي د بني اسرائيلو څخه یې روایت کړئ په دې کې هیڅ ستونزه نسته)) صحیح بخاری

خو دا مهمه ده چې موږ باید د هغوی خبره په ډېر احتیاط واورو او یوازي هغه خبره راواخلو چې زموږ د شریعت سره بیخي مطابقت ولري، شریعت د هغه تائیدکړی وي او د شریعت خلاف خبره رد کړئ.

په انجیل کې راغلي:

((ټول شیطاني روحونه او د نړۍ پوځونه په (ارماګډون) کې را یوځای کېږي¹))

¹ سفر الرؤيا انجيل ۱۶، ۱۶

د امریکا ولسمشر پر (ارماګډون) د پوره باور لرلو پربنسټ خپلي تگلاري جوړولې او، د امریکا ولسمشر رونالډ ریګن د خپلي واکمنۍ پر مهال ویلي وه:

((موجوده نسل به د (ارماګډون) جنگ حتماً ویني، دا سبا هم را ښکاره کیدی سي)).

ولسمشر ریګن خپله دا وینا په داسې حال کې پای ته ورسول چې د غربي نړۍ د ولسونو پر خدای د بشپړ اعتقاد او د سویلي اتحاد پر شیطاني سلطنت باندې د هغه د یقیني فتحې وړاندوینه یې وکړه. هغه د انجیل دا جملې تکرار کړې: خدای هغو ته توان ور کړ چې کمزوري وو خوچي د عُقاب غوندي وزرونه و غوړوي او وړاندې تگ وکړي او ونه بهرېږي، د (ریګن) ددې وینا وروسته سویلي اتحاد خپل اټومي تا سیسات قوي کړه او یو خورا د خطر ډک حالت ځکه را منځ ته سو، چې که یو مازي د یرغل خبر تر سویلي اتحاد ورسېږي نو د حملې کولو امکان سته.

په امریکایي چینلونو کې غربي پروګرام وړاندې کوونکی نوموتی امریکایي عالم (جمي سواګرټ) لیکلي:

((ما غوښتل چې ووايم زموږ تر منځ سوله کیدونکې ده، خو زه پر راتلونکي (ارماګډون) جګړې باندې باور لرم، بېله شکه (ارماګډون) راتلونکی دی ...

د ماگډو په دره کي به خونړۍ حالت را منځ ته سي، هغه اړومرو راتلونکۍ دی. د سولي پر هره پریکړه چي هغوی غواړي لاسلیک وکړي و دې کړي، هغه به هیڅکله پوره نسي ځکه تیاره ورځ راتلونکې ده¹))

په دې کتاب کي د (سوفیلډ) دا قول هم راغلي چي پرمخلصو عیسایانو واجب ده چي دې پیښي ته ښه راغلاست ووايي، ځکه د ارماگډون (وروستي جنگ) په پیل کي به حضرت عیسیٰ عليه السلام هغوی ورځي ته پورته کړي، په دې توگه به و ژغورل سي او دوی به ددې تکلیفونو سره هیڅ کله نه مخ کیږي چي پر مخ د مځکي به روان وي، دا خو د عیسویت خبره ده خو د یهودیت په اصطلاح (ارماگډون) دا یوه عقیده ده چي تر قیامت وړاندي ښکاره کېدونکو ډیری پیښو د خبرونو پر بنسټ ولاړه ده، ددې عقیدې پر بنسټ د نړۍ له بیلابیلو برخو څخه یهودیان راځي او بیت المقدس کي ځای پر ځای کیږي. د هغوی د وینا سره سم د اسرائیلو حکومت ددې وړاندویني برخه ده، څه موده وروسته به ټوله نړۍ د یهودیانو دښمنه سي او ډیری ځواکونه به لاسونه سره یو کړي او د یهودانو سره به جگړې وکړي، د یهودو د عقیدې له مخي (په دې جگړه کي به، خدای پاک ﷻ په خپله د یهودیانو لخوا جنگیږي او حمله راوړونکي پوځ ته به

¹ Prophecy & politics, page 37

ماته ورکوي) (نعوذ بالله)، وروسته به د مسيح نزول کيږي چې نړۍ به له عدل، انصاف او امن څخه ډکه کړي او وروسته به د نړۍ درې ستر مذهبونه يو په بل کي منحل سي او درې سره به د بيت المقدس په شاوخوا کي يوه گډ معبد جوړ کړي. تر هغه وروسته به دجال ياني (Anti-Christ) را ووځي، چې د هغه سره به شيطاني قوت موجود وي، دا د يهوديانو عقیده ده خو زموږ ياني مسلمانانو عقیده ددې جگړې د پايلو او جزئياتو سره په ټکر کي ده. زموږ خبره دا ده چې دا جگړه به په يو والي او نړيواله کچه را منځ ته سي چې په هغه کي به مسلمانان او اهل روم ياني اروپا او امريکا سره يو ځای وي او هغوی به د يو گډ دښمن سره جنگيږي، داسي دښمن چې موږ يې نه پيژنو. تر کومه ځايه چې ديهوديانو خبره ده زموږ په وړاندي دا خبره روښانه نه ده، چې په دې جگړه کي به د يهوديانو رول څه وي، خو هغوی به په دې جگړه کي خامخا ښکېليږي او د (انجيل) په حواله د هغوی به دوې برخي خلک له منځه ولاړ سي.

((تر اوو مياشتو تيريدو وروسته به مخکي له دې چې مځکه پاکه کړل سي بني اسرائيل به هغوی ښخ کړای سي))

سفر ذکر يا ۸-۱۳ سفر حزقيال ۳۹-۱۲

ددې جنگ په اړه حضور ﷺ فرمایلي:

ژباړه: ((نږدې دی چې اهل روم به د امن په خاطر سوله وکړي او بیا به تاسو د هغوی سره یو ځای د یوه داسې دښمن سره وجنگیرئ چې ستاسو تر شاه به وي، تاسي به سلامت پاته سئ، د غنیمت مال به لاسته راوړئ او بیا به تاسو پر یو لوړ څړ ځای باندي را غونډ سئ، وروسته به د (روميانو) څخه یو څوک پورته سي او صلیب به پورته کړي، وبه وایي چې صلیب غالب سو، له دې وروسته به یو مسلمان پورته سي او هغه به ووژني، (روميان) به تړون مات کړي او خونړۍ جگړې به وسي. هغوی به ستاسو په وړاندي تر اتیا بیرغونو لاندي را ټول سي او تر هر بیرغ لاندي به دولس زره پوځ وي^(۱))).

له دې حدیث شریف څخه دا خبره څرگندیږي چې دوې جگړې کیږي لومړۍ د (ارماگډون) نړیواله جگړه چې یادونه یې وسوه او دوهمي ته (الملاحم) یا (الملحمة الکبری) ویل سوي، دا هغه جگړه ده چې تر (ارماگډون) وروسته به د مسلمانانو او (روميانو) یانې عیسایانو تر منځ هغه مهال کیږي چې هغوی سوله ماته کړي.

¹ احمد ، ابو داود ، ابن ماجه

ډاکټر اسرار احمد:

په اخره زمانه کي به لويي جگړې ترسره سي چي په هغو کي يوه ته (الملحمة العظمی) يا الملحمة الكبرى ويل سوي، (عظمی) د (اعظم) مونث دی او (کبری) له (اکبر) څخه اخستل سوی دی. ياني هغه به د انساني تاريخ تر ټولو عظيم ترينه جگړه وي او په دې جگړه کي به عيسايان وي چي په حديث شريف کي ورته روميان ويل سوي دي. په اصل کي د حضور ﷺ په زمانه کي د روم امپراتورۍ د عيسويانو نماندگي کوله ځکه نو اهل روم او عيسايان د يوه مانا لرونکي کليمې په توگه کارول کيږي، نو روميان به پر مسلمانانو را وڅيږي او هغوی به ۸۰ بيرغه ولري، تر هر بيرغ لاندې به ۱۲ زره کسيز پوځ وي.

پوښتنه: ياني يو لوی ايتلاف د، اتيا لکه ايتلاف ؟

ځواب: بلې هو! يو ستر ايتلاف، او هغوی به پر مسلمانانو يرغل وکړي ځکه نو مسلمانانو ته به سخت زيان ورسېږي او دلته زما په اند د مسلمانانو څخه مراد عرب دي ولي چي دا جگړه به په منځني ختيځ کي پېښېږي.

پوښتنه: نو ډاکټر صاحب! یو تأثر دا وو چي په دې جنگ کي به مسلمانان د اهل روم سره یو ځای وي؟

ځواب: په دې کي دا ویل سوي چي مخکي به یو جگړه کيږي چي په هغه کي به مسلمان او روميان یو ځای وي او یو بل ځواک (ورای قم) چي ستاسو شاته به وي د هغوی سره به جگړه کوی په دې کي به دا یو والی (Coalition¹) بریالي سي ياني مسلمانان او عيسايان.

پوښتنه: دا جنگ به د چا سره وي؟

ځواب: دا نوم نه دی ورکول سوی (ورا یقم) ياني ستاسو شاته به یو ځواک وي.

پوښتنه: مقصد له روسیې یا چین څخه دی؟

ځواب: نه، زما تعبیر ددې څخه عراق دی ځکه چي لومړی د خلیج جگړه په (۱۹۹۱ز) کي سوې وه په هغه کي عرب هیوادونه ، امریکا او اروپا ټول یو ځای وو د صدام خلاف، او بری یې تر لاسه کړ.

پوښتنه: یهودیان هم پکښې ول؟

¹د عراق د (۱۹۹۱ز) جگړه د کویت سره وسوه ، په دې جگړه کي عراق بیرته شاته سو. (ژباړه)

ځواب: يهوديان پکښې نه ول، يهوديان يې په ځانکړي ډول منع کړي ول امریکا ورته ويلي ول چې ستاسو ساتنه زموږ دنده ده او تاسو ارام کښينئ، هغوی ته يې هيواد پالونکي (Patriot) توغندی ورکړي وې که چيرې کوم سکډ (يو ډول توغندی) ستاسو خواته را هم سي نو دا توغندی به يې په فضا کې له منځه يوسي او که چيرې خدای مه کړه يهود را پورته سوي وای نو له دې به د يهودو او عربو د مخالفت مسله جوړه وه. بيا به عربو خپل دريځ بدل کړی وای او د امریکا سره به يو ځای سوي نه وای، ځکه يې نو ستراتيژي همدا و ټاکل چې يهوديان بايد دباندي پاته سي، خو ددې جگړې په وروستيو کې (شوازوف) چې ددې جگړې قوماندان او مشر وو ښکاره ويلي وه، چې موږ دا جگړه د اسرائيلو د ژغورنې لپاره وکړه. جگړه يې د اسرائيلو لپاره وکړه خو هغوی يې پکښې شامل نه کړل. زما په اند د حديث شريف څخه مراد د خليج دا جگړه وه چې په هغه کې يهود نه، بلکه عيسايان او مسلمانان يو ځای ول، زما په اند د يوه بل ځواک څخه روس نه بلکه عراق مراد و.

له دې وروسته راغلي چې ستاسو او روميانو تر منځ به تړون مات سي هغه چې اوس يې اثار ليدل کېږي، د سعودي عرب په اړه د امریکا له لوري شکونه را پورته کېږي داسې ښکاري چې ورو ورو يوه قضيه جوړوي او هغه

قضیه ورو، ورو د پاکستان خلاف هم جوړېږي لیکن هغوی د څه مودې لپاره دا هرڅه پټوي خو پر وخت ترې کار واخستلای سي.

پوښتنه: اوس چي بله احتمالي جگړه کیږي، هغه به (ارما گډون) وي؟

ځواب: په دې اړه د قرآن کریم ترڅنګ په نورو کتابونو کې یې هم یادونه شوې ده، دا خو د بائبل ډیره لویه وړاندوینه ده د ارما گډون (Armageddon) کلیمه د هم هغه ځایه راغلې، د بائبل اخري کتاب (د جان عيسايي کتاب، د جان ښکاره کیدنه¹) حضرت یحیٰی عليه السلام ته یې هم جان ویل یانې د عیسی په حواریانو (د عیسی عليه السلام زده کوونکو، اصحابو) کې یو (جان) وو د هغه د مکاشفاتو په برخه کې راغلي چې یوه ډیره لویه جگړه به وسي او که چیرې تاسو په قاموس کې د Armecadon کلیمه ولټوئ نو موخه دا را وځي:

(A very big war between the of good & evil before the end of this world)

ژباړه: یوه ډیره لویه جگړه د ښه او بد تر منځ، مخکې له دې چې دا نړۍ پای ته ور سېږي.

¹The Book of John the Baptist, Revelation Of John

په دې اړه په حديث شريف کي راځي چي هغه به يوازي عيسايان وي او ۸۰ بيرغونه به وي، د ۸۰ کلیمه دلته ويل سوې، د کوم هيواد يادونه نه ده پکښي راغلې او د هر بيرغ لاندې به ۱۲ زره پوځ وي او مسلمانان به ډير زيان وويني. په يوه حديث کي دا هم ويل سوي: که د يوه پلار (۱۰۰) زامن وي نو له هغوی به (۹۹) ووژل سي، خو تر هغه وروسته به هر څه سر چپه واوړي، خوزه نه پوهيږم چي څنگه به يو ځل بيا عرب دومره توان پيدا کړي چي د دوی تله به درنه سي، حالات به يې څنگه بدل سي، دا ټول هيوادونه چي له عربو اخستل سوي لکه عراق، ترکيه او نور دا به بيا عرب څه ډول تر لاسه کړي؟

په دې وخت کي به دجال رښکاره سي. د خدايي دعوه به وکړي او د يهوديانو په قيادت کي به را مخته سي.

(په احمد او ابو داود کي ام سلمه رضي الله عنها څخه روايت راغلی، حضور صلی الله علیه و آله وفرمايل: ((چي د يو خليفه د مرگ په وخت کي به په قوم کي مخالفت را منځ ته سي، يو سړی به په منډه د مدينې څخه مکې ته ولاړ سي، تر هغه وروسته به د مکې څخه يو څو نفره راسي او هغه به په زوره را وباسي د (رکن) او (مقام ابراهيم) په منځ کي به د هغه په لاس بيعت وکړي))

مسلم شریف د ام سلمه رضی اللہ عنہا څخه روایت کوي چي حضور ﷺ و فرمايل: پنا اخستونکی به په بیت الله شریفه کي پنا واخلي د هغه لورته به يو لښکر واستول سي. دا وخت به هغه هلته وي چي یاد لښکر به په مخکه کي غرق سي، ياني مهدي صاحب به پرکعبه طواف کوي چي خلگ به د هغه پر لاس بيعت وکړي او وبه يې پیژني، هغه همدا مهدي دی، د (رکن) او (مقام ابراهيم) په منځ کي به خلک د هغه سره بيعت وکړي د چاسره چي نه زور سته، نه خلک او نه هم ساز او سامان، هغه به په کعبه شریفه کي پنا واخلي، د هغه په وړاندي د جگړې لپاره به د مسلمانانو يو لښکر مکې ته روان سي لیکن مدینې څخه لږ ليري په (ذای الخليفة) نومي ځای کي به هغه لښکر په مخکه کي غرق سي او يو دوه نفره چي د هغوی له ډلي ژغورل کېږي هغوی به نورو خلگو ته ددې پېښي خبر ورکړي، ياني د مهدي صاحب د څرگندیدو ښکاره دلیل دا دی چي دده سره د جگړې لپاره را روان پوځ به په لاره کي له منځه ولاړ سي. د دې هر څه لیدو سره به خلگ د ټولویو او ډلو په شکل د هغه پر لاس بيعت وکړي او پر هر چابه دهغه سره بيعت واجب وي. دلته باید دا روښانه کړم چي د دې خبري څرگندول ستونزمن دي چي مهدي صاحب به له کومي خوا را څرگند سي، حافظ ابن کثير په خپل کتاب (افتن و الملاحم) کي په ټينگه ويلي چي مهدي امام صاحب به له مشرق څخه را څرگند سي. په داسي حال کي چي (امام قرطبي) په خپل کتاب (التذكرة القرطبي) کي وايي دمهدي

امام ظهور به له مغرب څخه وي، د تېر روایت له مخکې چې ومي ويل چې د خليفه تر مرگ وروسته به اختلاف را منځ ته سي د مدينې يو شخص به په منډه مکې ته ولاړې سي او همدا به مهدي وي. د خدای پاک ﷺ خاص حکمت هم په دې کې دی چې د هغه د را څرگندیدو ځای پټ و ساتل سي چې د دښمنانو څخه خوندي پاته سي.

پوښتنه: ډاکټر صاحب! حضرت مهدي امام صاحب څوک دی، هغه مجدد دی که ولي، نبوت خو ختم سوی، هغه څوک دی؟

ځواب: زموږ سره د حضرت مهدي امام په اړه دوې نظريې موجودې دي، يوه د اهل تشيع رایه ده چې د حضرت علي عليه السلام په نسل کې په معصوم امامانو¹ کې حضرت علي بن حسين عليهما السلام بيا امام زين العابدين عليه السلام بيا امام باقر او په وروستۍ کې حسن عسکري او د هغه د زوی نوم مهدي و هغه يې له دې ويري چې بنو عباس به يې ووژني پټ يې کړ چې تر ۲۰۰ کلونو پوري پټ پاته سو او خلگو به د هغه سره لیده کاته هم کول او گټه به يې ورڅخه پورته کول. دې ته (غېوت صغرا) يعني هغه په جزوي توگه له سترگو پټ و، ځينو کسانو به ورسره ليدل او د هغه څخه به يې لار ښوونې

¹ ايمه معصوم (معصوم امامان) د اهل تشيع د خپلې عقيدې هغه امامانو ته وايي چې له حضرت

علي (رض) څخه راپيل او وروستۍ به يې مهدي وي

تر لاسه کولې، تر هغه وروسته (غیبت کبری) یانې هغه په بشپړ ډول له سترگو پنا سو البته هغه به قیامت ته نږدېې را څرگند سي هم هغه به مهدي امام وي. هغه به دولسم امام وي چي اوس هم ژوندی دی خو له سترگو پټ دی هغه امام به را څرگند سي، اوس دهغه امام د راتگ انتظار کېږي.

د اهل سنت په نظر هغه به د مجددینو له جملې څخه وي د مجددینو لړۍ هغه ده چي په حدیث شریف کي حضور ﷺ فرمایلي: (الله تعالی ﷻ ددې امت د هري سلیزي (پیړۍ) پرسر یو داسي شخص راولي چي ورځ تازه کړي) یانې د سلو کلونو په اوږدو کي که پر دیني تعلیماتو کوم گرد او غبار پریوځي، رواجونه و گرځي، کوم بدعات را منځ ته سي، نو هغه لیري کوي او د اسلام اصلي څېره روښانه کوي. د امت د مجددینو وروستنی مجدد به بشپړ مجدد (مجدد کامل) وي، زیاتره مجددینو یوازي علمي خدمتونه تر سره کړي مثلاً چي د یو ناني فلسفې غلبه مجدد ماته کړه، چي کله دنیا پرستي غالبه سوه نو (شیخ عبدالقادر جیلاني رحمۃ الله علیه) د الله پاک لاره وښودله، په یو وخت کي د تصوف لار ډېره غلطه معرفي سوې وه، نو(مجدد الف ثاني رحمۃ الله علیه) د اسلام چاري قوي کړې، په همدې ډول چي کله خلکو د قرآن کریم څخه فاصله و نیول نو (شاه ولي الله دهلوي رحمۃ الله علیه) لخوا ددې فاصلې د ورکولو لپاره - Back to the Quran یانې (قرآن ته ستنېدنه) حرکت پیل سو، اکثر و مجددینو په علمي برخه کي کار کړی دی.

پوښتنه: دا مجدد سل کاله وروسته راځي؟

ځواب: تقریباً په سلو کلونو کې یو، خو تر دې زیات هم کیدای سي.

پوښتنه: هغوی به خپله دعوه کول؟

ځواب: ځینو یې خپل ځانونه ښودلي دي، لکه مجدد الف ثاني، شا ولي الله هم داسې ويلي: ((ما احساس کړه چې الله تعالی ﷻ کله د کوم خیر اراده کوي، نو ما د هغه ذریعه جوړوي)) لیکن اکثر و بیا ځان نه دی څرگند کړی، خو خلکو د هغوی خدمت او کارونو ته په کتو هغوی ته د مجدد خطاب کړی دی.

پوښتنه: کوم اختلاف را منځ ته نسو؟

ځواب: یا

پوښتنه: خلکو به دا مجددین منل؟

ځواب: هو، اوس د مجدد کامل خواته را گرځو، دی به یوازې د علم اصلاح نده، بلکه د الله تعالی ﷻ دین به داسې قایم کړي، لکه څنگه چې محمد ﷺ د خپل پاک ژوند په دوران کې قایم کړی و، دا به حضرت مهدي امام وي.

پوښتنه: لکه څنگه چې رسول الله ﷺ د مهدي امام نښانې او صفات روښانه کړي دي ممکنه وه چې د حضور ﷺ يو حديث د هغه د را څرگندیدو ځای هم په گوته کړی وای؟

ځواب: د هغه خروج به په عربو کې وسي او هغه به په عربو کې يو اسلامي حکومت قايم کړي يو حديث ډير مهم او په زړه پوري دی حضرت ام سلمه رضي الله عنها چې د رسول الله ﷺ بي بي ده فرمايي حضور ﷺ وفرمايل: د خليفه پر مرگ به خپلمنځي کورنۍ جگړې پيل سي دا وخت به يو شخص د مدينې څخه مکې ته منډه کړي او هلته به پټ سي غالباً دا به ددې لپاره وي چې خلک هغه طرف ته وگوري. په دې وخت کې دغه شخص ته په کار دي چې را وړاندي سي او يو مهم رول و لوبولي ياني داسې يو کس چې د هغه څخه دا تمه وي چې بايد ډگر ته را ووځي او د خلکو لارښوونه وکړي او هغه به د دوی څخه ځان وژغوري او مکه کې به ځان پټ کړي. خلگ به هغه را پيدا کړي او پر لاس به يې بيعت وکړي، خو هغه به نه غواړي چې پر لاس يې بيعت وسي او بيا به د هغه لپاره د الله تعالی ﷻ له طرف څخه نښانې هم ښکاره سي او بيا به هغه په عربو کې يو قوي حکومت حاکم کړي. د يوه ختيځي هيواد پوځونه به د هغه د حکومت د ټينگولو لپاره روان سي. د عربي هيوادونو په ختيځ کې درې هيوادونه راځي، ايران، افغانستان او پاکستان نو زما په اند انشا الله ډير ليري نډه چې پاکستان او

افغانستان به سره ګډ او یو هیواد سي او له دې ځایه به هغه اسلامي حکومت پیل سي او له دې ځایه به پوځونه روانیږي چي د مهدي امام مرسته وکړي.

آغا سید علی موسوي:

زموږ او د ډیرو اهل سنتو وروڼو هم دا رایه ده چي رسول الله ﷺ فرمایلي زما وروسته به ۱۲ خلیفه ګان وي او دا ټول به د قریشو څخه وي. ځينو روایتونو خو ویلي: پیغمبر ﷺ و فرمایلي چي لومړی خلیفه علي او اخري مهدي دی، د شيعه وو عقیده ده، چي هغه پیدا سوی دی او ښایي په ۲۰۵۵ میلادي کال کي را ښکاره سي. د هغه پلار امام حسين عسکري دی، چي زموږ ۱۱ م امام دی او امام تر ننه ژوندی دی، خو د اهل سنت بیا دا عقیده ده چي هغه پیدا کیږي او څه نښي یې هم ښکاره سوي، تر ښو وروسته مهدي امام را ښکاره کیږي، د دجال څرګندیدل، د سفياني راوتل او داسي نوري ډېري نښانې دي چي زیاتره یې ښکاره سوي دي.

امام به په مکه معظمه کي د مقام ابراهيم سره را څرګند سي، هغه به د خپل ظهور اعلان وکړي دا به د الله تعالی ﷻ له طرفه وي موږ به یې خپله نه جوړو، د اهل تشيع نظريه هم دې ته ورته ده چي امامت او خلافت د الله ﷻ له لوري دي، تر ټولو مهمه خبره هغه معجزه ده چي د هغه په لیدو

سره به هیڅ چاره نه وي چي د امام په وړاندي دي سر کښته نسي. د مهدي امام تر ټولو یوه لویه نښه داده چي کله هغه را ښکاره سي نو حضرت عیسیٰ عليه السلام به هم را ښکاره سي، عیسیٰ علیه السلام به هم له اسمانه را کښته سي او د مهدي امام تر شا به لمونځ وکړي خو د اسلام نوم به پر خپل ځای پاته وي.

بے مملکت هند میں اک طرفه تماشا

اسلام بے پابند مسلمان بے ازاد

ملا کو جو بے هند میں سجدے کي اجازت

ناداں يه سمجتا بے که اسلام بے ازاد

ژباړه: د هندوستان په هیواد کي یو اړخیزه ننداره ده. پر اسلام محدودیتونه

وضع دی خو مسلمان ازاد دی، ملا ته چي په هندوستان کي د سجدې

اجازه سته، ناپوه داسي گڼي چي اسلام ازاد دی.

اسلام یوازي د څورکعته لمنځونو، د مسجدونو جوړولو او د روژې د

میاشتي د روژې نیولو نوم ندی، بلکه اسلام د (عدل یو نظام دی)، اوس

وخت کي د قرآن کریم درس ویل کیږي، خو عمل ورباندي کم دی، که

چیري تاسو د کتابونو مطالعه وکړئ نو په باور سره به احساس کړی چي

هغه نښانې شاوخوا ۸۰۱۷۰ سلنه پوره سوي دي.

د امام د ظهور يوه نښه داده چې نږدې به ليري او ليري به نږدې سي، اوس و گورئ، موږ دلته ناست يو زموږ ښځه د نړۍ تر کومو کومو ځايو رسيږي او څوک څوک يې اوري، او نږدې ليري دي، نن پلار له زوی څخه دومره ليري دی چې زوی پيژني هم نه او زوی د پلار په اړه معلومات نلري، دا هم يوه علامه ده.

يوه بله نښه هم سته چې اوسپنه به، پر اوسپنه و چليږي دا اورگادی (ريل گاډۍ) چې ټاير يې هم د اوسپني دی او سړک يې هم.

له حضرت ابو اسحاق رضي الله عنه څخه روايت دی چې حضرت علي رضي الله عنه خپل زوی حسن رضي الله عنه ته کتل او ويې فرمايل: زما دا زوی سردار دی، څنگه چې رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمايلي وو: نږدې ده چې دده له پښت څخه به يو شخص پيدا سي چې ستاسو د نبي نوم به يې وي په اخلاقو او خويونو کي به د نبي په څير وي خو په څېره او صورت کي به (ورته) نه وي، وروسته له دې حضرت علي رضي الله عنه د هغه شخص د عدل او انصاف واقعه بيان کړه.

د امام مهدي ظهور به په يوه داسي وخت کي وسي چې د مسلمانانو يو خليفه به وفات سي او د هغه پر ځای د خليفه د ټاکلو پر سر به شخړي راپور ته سي او په خلگو کي به اختلاف پيدا سي ددې جزئيات ام المومنين ام سلمه رضي الله عنها داسي بيانوي:

حضور ﷺ و فرمایل: ((د خلیفه تر مرگ وروسته به په خلگو کي اختلاف را منځ ته سي په دې وخت کي به یو کس له مدینې ووځي او مکې مکرمې ته به وتبستي، اهل مکه به هغه د خلافت لپاره غوره کړي تر دې وخته به هغه دې معاملې ته چمتو نه وي، بیا به خلگ د (حجر اسود) او (مقام ابراهیم) په منځ کي د هغه پر لاس بیعت وکړي، بیا به د بنمن یو لښکر د هغه د مقابلې لپاره له شام څخه ور ولیږي هغه لښکر به د (بیضا) په مقام کي په مځکه ننوځي. خلک چي دا و گوري نو د (شام ابدال) او (دعراقیانو) ټولۍ به د هغه پر لاس بیعت وکړي. بیا به د قریشو یو شخص چي د (بنو کلب) له رېښې څخه به وي راپورته سي او د هغه خواته به یو لښکر ولیږي، مهدي امام او د هغه پوځ به ورباندي بریالي سي او د غنیمت مال پر خلگو ووېشي او په دې سره به د نبی ﷺ سنت پرځای کړي، بیا به اسلام خپل لمن پر مځکه و غوروي یاني د مځکي پر ټوله کره به اسلام خپور سي، هغه (مهدي امام) به تر ۷ کالو پوري ژوندی وي او بیا به وفات سي او مسلمانان به د هغه د جنازې لمونځ ادا کړي.))

(ابوداود) فرمایي: چي ځینو راویانو د (ابوهشام) په حواله ویلي چي امام به (۹ کاله) ژوندی وي، ځینو ولي چي هغه به (۷ کاله) ژوندی وي په دې حدیث کي د کفارو د لښکر په مځکه کي د غرقیدو یادونه سوې ده. که لږ

نوره هم دا خبره روښانه سي په نورو حديثونو کي حضور ﷺ تر قيامت مخکي درې ځله په مځکه کي د ډوبيدو يادونه کړې ده، يو په ختيځ کي، بل په لويديځ کي او يو هم په عربو کي، په دې حديث کي د عربو پېښي ته اشاره شوې ده.

په هر حال دې ټولو تفصيلاتو ته په کتو سره په لنډ ډول ويلای سو، چي د مهدي امام تر ظهور مخکي به مسلمانان ډير د افسوس او بېوزلۍ حالت ولري او د ټولي نړۍ مسلمانان به د يو لارښود په لټه کي وي، په مدينه منوره کي د يو خليفه تر مرگ وروسته به مهدي امام له دې بهري مکې ته روان سي چي خلگ يې خليفه ونه ټاکي، په مکه مکرمه کي به يې خلک په (حديث کي د بيان سوو نښانو له مخي) و پيژني د (حجر اسود) او (مقام ابراهيم) په منځ کي به خلک د هغه پر لاس بيعت وکړي. هغه به د اسلامي پاچاهۍ د قوي کولو لپاره ټول قوتونه را ټول کړي. د ځينو روايتونو څخه څرگندېږي چي شام او مصر به د عيسايانو لاس ته ولوېږي او په مدينه منوره کي د مسلمانانو د حکومت د قيام او د هغوی د يووالي په خبره به عيسايان او غير مسلمانان خواشيني سي او هغوی به خپل قوتونه په لويديځ کي سره يو ځای کړي. دوی به شام د خپلي پوځي اډې په توگه و کاروي او د يو لوی لښکر سره به پر مکې معظمې د حملې لپاره د مکې او مدينې په منځ کي يو ځای را غونډ سي، د ځينو روايتونو له مخي دا ځای

به يو (غر) وي، د نورو هیوادونو څخه به مسلمان پوځونه د مهدي امام سره د لیدلو په موخه روان سي. له دې ډلې به يو پوځ له (سمرقند)¹ هم روان سي، غیر مسلمان پوځونه به هڅه وکړي چي د مسلمانانو پوځونه مهدي امام ته ونه رسیږي او په لاره کي یې له منځه یوسي، خو د الله ﷻ په فضل به په لاره کي یوه زلزله راسي او د کفارو لښکر به په مځکه ننوځي.

دې پېښو ته چي هر ډول ترتیب ورکول سي، يقيني نه بکله ضمني دي، يقيني خبره یوازي دا ده چي د مهدي امام د پېژندلو په لومړیو کي به د هغه خلاف له مدینې، مکې ته روان یو لښکر د زلزلې له امله په مځکه کي ډوب سي.

تر قیامت وړاندي ښکاره کیدونکي نښانې او وړاندویني په ټولو اسماني کتابونو کي راغلي دي د یهودیانو په موجوده کتابونو کي، د عیسایانو په مروجہ انجیلونو(د بایبل نسخې) کي، په سپېڅلي قرآن کریم او د حضور ﷺ په حدیثونو او د ختیځ د مذهبونو مثلاً د (بودایزم) په ځینو قولونو کي هم د قیامت د نښانو ذکر موجود دی، دا مهال چي نړۍ په

¹ سمرقند: سمندقند د ازبکستان اړوند دی او تر ۱۹۳۰ پوري د ازبکستان پلازمېنه وه. سمرقند د لرغوني زمانې له مهمو ښارونو څخه وو، چي لیکلی تاریخ یې ۳ تر ۴ زره کاله مخکي تر میلاد ته رسیږي. او دا ښار یو وخت مقدوني سکندر، عربانو او چنګیزیانو لخوا وران کړل سو. و گورئ (شهرهای جهان ۴۶۷) (ژباړن).

خومره بېړه انقلابي بدلونونه راولي ددې تر شا د ټولي نړۍ خلگ د خپلي خپلي عقيدې له مخي د يوه داسي شخصيت د ظهور په تمه دي چي د دې نړۍ اوسيدونکي پر يوې کليمې را غونډ کړي او دلته د امن، ارام او انصاف يو حکومت را منځ ته کړي.

نن خپلي خبري دلته پای ته رسوو، په راتلونکې برخه کي به موږ په دې خبري وکړو چي مهدي امام به په نړۍ کي له کومو پيښو سره مخ کيږي، د (حضرت عيسى عليه السلام) د راستنيدو او د دجال د راوتلو په اړه هم خبري لرو.

دریمه برخه

نن په نړۍ کې د مسلمانانو شمېر شاوخوا یو نیم زر میلونه ته رسېږي، ۵۶ اسلامي هیوادونه د طبعي زیرمو له اړخه ځانگړي دي. دلته نه د فردي توان کمی سته او نه هم د وسایلو، نو بیا ولي مسلمانان په نړۍ کې خوار او ذلیل کیږي، دا داسي یوه پوښتنه ده چې نن سبا زموږ او ستاسو په ذهنونو کې ډیره را گرځي.

حضور ﷺ له نن څخه ۱۴ سوه کاله وړاندې ددې پوښتنې ځواب په یوه داسي حدیث شریف کې ورکړی دی، که هغه ﷺ د راتلونکي زمانې په اړه نور هیڅ وړاندوینه هم نه وای کړې، نو یوازي دا حدیث د رسول الله ﷺ د حق او رښتنولي د شاهدي لپاره کافي و.

له حضرت ثوبان رضی الله عنه څخه روایت دی:

رسول الله ﷺ و فرمایل: ((ژر دی چې پر تاسو به د نړۍ قومونه را وخیژي... او داسي به یو بل ته بلنه ورکوي لکه کاسې (ډوډۍ) ته چې یې رابولي یوه صحابي و پوښتل یا رسول الله ایا موږ به په دې زمانه کې ډېر لږ یو؟ هغه ﷺ و فرمایل یا، بلکه موږ او تاسو به په هغه زمانه کې ډیر زیات یو خو تاسو به د سیلاب راخستي خس او خاشاک

په خبر یاست او الله تعالی ﷻ به ستاسو د دښمن له سینو څخه ستاسو رعب او دبدبه وباسي او الله تعالی ﷻ به ستاسو په زړونو کي (وهن) واچوي، یو صحابي و پوښتل یا رسول الله ﷺ دا وهن څه شی دي؟ ، هغه ﷺ وفرمایل د دنیا سره مینه او له مرگ څخه نه ډار⁽¹⁾

ددې حدیث په رڼا کي د ننۍ نړۍ جاج واخلي، چیري چي یوسل او دېرش ملیارده مسلمانان د نړۍ د غوره هیوادونو، افرادو او وسایلو سره سره څنگه د کفارو لپاره یوه خوندوره غذا گرځیدلې او څنگه ددې غوړي گولې د خوراک لپاره کفار یو بل ته بلنه ورکوي، تر افغانستان او عراق وروسته په سترخوان باندي ایښودل سوي، د نورو مسلمانو هیوادونو غذا ته د دوی سترگي اوښتي دي او د حدیث عین مطابق نن مسلمانان د سیلاب د اوبو پر سر د بې شمېره خاشو او وانیو په خبر بهیږي او د ډېر شمېر لرلو سره سره په دوی کي هیڅ توان نسته او د سیلاب اوبه چیري چي غواړي هلته یې غورځوي. د کوم (مسلمه امت) له هیبت او دبدبې څخه چي به غرونه لکه غوړي نرمیدل، نن د کفري نړۍ پلان جوړوونکي چي کله د دې امت

¹ سنن ابوداؤد، دریم جلد

يادونه کوي د هغوی رويه داسي وي لکه هغوی چي د مچانو او غوماشو(مياشو) په اړه رغیږي.

په تېره برخه کي د مهدي امام د وروستي مجدد کیدو په اړه خبره وسوه چي د الله تعالی ﷺ له طرفه دا ترتیب راغلی پاته سوی چي کله په مسلمانانو کي پروپاګند او مخالفت له حده زیات سي او په دین کي ناوړه عقیدې او عملونه څرګند سي، نو د مسلمانانو د لارښووني لپاره الله تعالی ﷺ خپل یو بنده په هره سلیزه (پیړۍ) کي د مجدد په څېر را لیږي او د مهدي امام ظهور به هم په داسي یوه حالت کي کیږي چي کله مسلمانان د غیر مسلمانانو د ظلم او تیري څخه په عذاب سي او د نجات موندلو په هڅه کي نا کراره وي، دا هم یادونه سوې وه چي د (ارماګدون) تر جګړې وروسته چي په هغه کي به مسلمانان او اهل روم یاني امریکايي اروپايي عیسایان سره یو ځای کیږي او د یو نا څرګند دښمن په وړاندي به جنگیږي له دې وروسته د دوی دواړو تر منځ تړون ماتیري، بیا به اهل روم په ۹ میاشتو کي تر ۸۰ بیرغونو لاندې زموږ په وړاندي یو لښکر را غونډ کړي، دې پوځ کي به تر هر بیرغ لاندې ۱۲ زره سرتیري راغونډ وي او همدا د مهدي امام د ښکاره کیدو وخت دی.

په دې وخت کي به یو خلیفه وفات سي او مهدي امام به له مدینې څخه مکې ته ولاړ سي، او چي پر مکه د طواف په ترڅ کي و پژندل سي، نو پر

لاس به یې بیعت وسي او د هغه خواته راتلونکی یو لښکر به د زلزلې له امله تباه سي، څنگه چي دا لښکر په مټکه کي ډوب سي نو د مهدي امام اواز به خپره سي او نوم به یې لوړ سي، له ختیځ او لويديځ څخه به د بیعت کوونکو ډلي راسي اوپه لاس ورکولو سره به وعده وکړي ((بری یا شهادت))، وروسته به مهدي امام د خپلو ملگرو سره یو ځای دا خونړي جنگونه را پیل کړي چي په اړه یې صحیح حدیث موږ ته داسي خبر راکوي.

ژباړه: ((له حضرت نافع بن عتبۀ رضی الله عنه څخه روایت دی چي رسول الله ﷺ و فرمایل: تاسو به پر عربي جزیره باندي ور وخیژئ، الله ﷻ تاسو ته بری در کوي))

(صحیح مسلم)

د لومړي لښکر تر غرقیدو وروسته به دمهدي امام سره د جنگ لپاره دوهم لښکر دهمدې عربي جزیرې د مسلمانانو ښکار و گرځي، د یوه روایت له مخي (سفیاني) نومی یو شخص به ددې لښکر مشرتوب کوي او هغه به ددې لپاره د پیروانو (بنو کلب) څخه مرسته و غواړي ددې شخص په اړه یو حدیث داسي تفصیل ورکوي:

ژباړه: ((له حضرت ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی چي رسول الله ﷺ و فرمايل يو شخص به له دمشق¹ څخه را پيدا سي چي (سفياڼي) به ورته ويل کيږي، د هغه پلويان به ډېری له (بنو کلب) سره تړلي وي))

(حديث)

دلته بايد دا روښانه کړم چي (بنو کلب) د شام او عراق په منځ کي خپور يو وسيع او غوړيدلی تاريخي عربي ټبر دی، د رسول الله ﷺ صحابي (حضرت زید بن حارث رضي الله عنه) هم له همدې ټبر سره تړاو لاره.

د (سفياڼي) دا لښکر به د مهدي امام له لاسه ماته وخوري، دې کس ته ځکه (سفياڼي) ويل کيږي چي دی به د (ابو سفیان) له کورنۍ څخه وي، د مهدي امام دوهم مقابل به په صحيح مسلم کي د (نافع ابن عتبه رضي الله عنه) د روايت سوي حديث سره سم فارس ياني ايران وي او تر هغه وروسته به مهدي امام پر روم بريد وکړي د اهل روم ددې جگړې په اړه مو ويلي و چي دا به ډېره خونړۍ جگړه وي په دې کي به په مقابل اړخ کي (۸۰) بيرغونه وي او تر هر بيرغ لاندې به (۱۲۰۰۰) پوځ راغونډ وي، ددې جگړې تفصيل په صحيح مسلم کي داسي بيان سوی:

¹ دمشق د اوسنۍ سوريې، پخواني شام پلازمېنه ده. چي په ۶۳۰ ز د مسلمانانو د لښکرکښۍ په نتيجه کي فتح سوه، په ۱۱۵۷ز-۵۵۷ هجري، د جوستينيان د امپراتورۍ په وخت کي نيم ښار د يوې وچاروونکي زلزلې له امله وران سو(ژباړن)

ژباړه: ((حضرت ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی، چي رسول الله ﷺ وفرمايل: تر هغو به قيامت نه راځي چي د روميانو لښکر (اعماق) يا (دابق) ته ونه رسيږي د هغوی د مقابلې لپاره به له مدينې نه يو لښکر را ووځي چي د هغې زمانې له غوره خلگو نه به جوړ وي، چي کله هغوی صفونه جوړوي نو روميان به هغوی ته ووايي چي تاسو زموږ او ددې خلگو تر منځ چي زموږ څخه يې بنديان جوړ کړي دي مه خنډ کيږئ، موږ پرېږدئ چي له هغوی سره و جنگيږو، هغوی به ځواب ورکړي چي يا! په الله ﷻ قسم چي موږ به خپل وروڼه يوازي نه پرې ږدو، په دې ترڅ کي به جگړه پيل سي، د مسلمانانو يوه برخه به و تنبتي او د هغوی توبه به هيڅکله نه قبلېږي، يوه برخه به ووژل سي چي د الله ﷻ په نزد به غوره شهيدان وي او يوه برخه به بريا ترلاسه کړي¹)).

ددې حديث سره سم د اهل روم او زموږ تر منځ دا لويه جگړه به په (شام) کي (دمشق) ته نږدې د (اعماق) يا (دابق) په سيمه کي را منځ ته سي د ځينو په خبره (اعماق) مدينې ته نږدې يو ځای دی او (دابق) به د مدينې منورې د بازار نوم وي په يوه روايت کي رسول الله ﷺ فرمايلي:

¹ صحيح مسلم

((ددې لويي جگړې ياني په (الملحمة الكبرى) کي به د مسلمانانو پښېغالي (کمپ) په يوه داسي محکه کي کي وي چي هغې ته به غوطه ويل کيږي، هلته د دمشق په نوم يو ښار دی، هغه به هغه مهال د مسلمانانو لپاره غوره تم ځای وي¹))

يو بل حقيقت چي له مخکني بيان سوي حديث څخه جوتېږي دا دی، چي اهل روم به له مسلمانانو غواړي چي موږ له هغه خلگو سره جنگ ته پرېږدئ چي موږ يې زنداني کړي يو ددې لپاره دا دليل دی چي د (ارماگدون) تر جگړې وروسته به زيات شمېر عيسايان د مسلمانانو په صفونو کي شامل سوي وي او هغوی به د مهدي امام په ملاتړ جنگېږي، ځکه نو اهل روم داسي گمان کوي چي دا د دوی هغه کسان دي چي زنداني سوي دي.

په دې جنگ کي د يوې برخي مسلمانانو تېښتي او يوې برخي د شهادت سربېره به الله ﷻ تعالی د مهدي امام مرسته وکړي، د مهدي امام څلورم

¹ احمد ابوداؤد

جنگ به په (قسطنطنیه)^۱ یا (استانبول) کې وي چې په ترکیه کې موقعیت لري. امام مسلم له حضرت ابوهریره رضی الله عنه څخه روایت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمایل:

((تاسو د هغه ښار اړوند څه اوریدلي؟ چې د هغه یوه برخه په وچه او بله برخه یې په سمندر کې ده، هغوی وویل: هو، یا رسول الله ﷺ، هغه ﷺ وفرمایل: تر هغو قیامت نه راځي څو د اسحاق له اولاد څخه ۷۰ زره پوځیان پر هغه ځای ور و نه ځيږي^(۲))).

د (بنو اسحاق) څخه مراد (اهل روم) دي، د عیسی بن اسحاق بن ابراهیم له نسله دی، بني اسرائیل یانې د (يعقوب بن اسحاق) د اکا د اولاد څخه دی، په دې حدیث کې د (اهل روم) یادونه سوې چې د (ارماګډون) تر پېښې وروسته به د مسلمانانو غلامان ګرځیدلي وي، د مسلمانانو په لاس د قسطنطنیې د بریالیتوب وروسته به دجال را ښکاره سي.

رسول الله ﷺ و فرمایل:

^۱ د ترکیې استانبول ته اشاره ده، استانبول د تاریخ په اوږدو کې په، بوزانتیون، کونستان، تی، نوبل، قسطنطنیه او اسلامو نومونو یاد سوی خو په (۱۹۳۳ز) کې په رسمي توګه استانبول و نومول سو. (ژباړن)

((د بیت المقدس ابادي د يثرب بربادي ده، د يثرب تر بربادي وروسته به ملحمه ياني خونړۍ جگړه وسي، تر (ملحمې وروسته به قسطنطنيه فتح سي او له هغه وروسته به دجال را ښکاره سي)).¹

په اوسني وخت کي ذکر سوي وړاندويني په څه ډول پوره سوي ښکاري يا څنگه ښکاره کيدای سي، په دې اړه د نورو خبرو کولو مخکي دا ويل غوره گڼم چي زياتره خلگ په قرآن او حديث کي يادي سوي پېښي او وړاندويني ته په کتو دا دليل وړاندي کوي (په اوسني وخت کي چي نړۍ دومره پرمختگ کړی دی او تر داسي ځايه رسيدلې چي د ماتي (شکست) هيڅ امکان يې نسته نو دا هرڅه څنگه ممکن دي، څوک به دا لوړځواک، وسله، پوځ، طاقت او غرور مات کړي؟)

الله تعالی ﷻ فرمايي: ژباړه: ((او له هغوی څخه مو پخوا ډېر شمېر قومونه چي په قوت کي له دوی څخه ډېر زيات ول، تباه کړه هغوی ډير هيوادونه لوټلي وو ايا هغوی کوم پنا ځای و موندلی سو؟)).²

¹ مسند احمد

² سورة ((ق)) ۳۶م آية

په دې ایت کې الله تعالی ﷻ د تباہ سوو قومونو د دوو خاصیتونو ځانگړی ذکر کړی، لومړی دا چې هغوی ډیر قوي قومونه ول یانې هغوی یو قوي پوځي او نظامي چوکاټ تیار کړی وو او د خپل توان پر بنسټ یې د مخکې پر یوې لویې برخې واک درلود، او بل دا چې هغوی د معمارۍ په ځانگړي فن سره لوی لوی ښارونه اباد کړي ول.

دلته دا حکم د غور وړ دی، چې دا دوه خصلتونه د نننۍ زمانې سره هم تړاو پیدا کوي چې د سائنس او ټکنالوژي په مرسته یې د تهذیب نړیوال مرکزي ریاستي نظام او لوی لوی ښارونه جوړ کړي، خو دا یې هېر کړي چې هر څه د ستر واکمن لخوا ممکن دي، قرآن کریم دا حقیقت روښانه کوي چې د الله تعالی ﷻ څخه انکار کوونکي قومونه د هغوی خپلو جوړ سویو سترو او قوي تهذیبونو ونه سوه ژغورلای، یانې د الله تعالی ﷻ د انکار او سرکښي څخه د جوړ تهذیب پایله به هم د پخوانیو قوتونو څخه بېله نه وي.

ډاکټر اسرار احمد:

سپېڅلي قرآن ته په کتو د الله تعالی ﷻ دا قانون همداسي پاته سوی، کوم قوم ته چي پېغمبران استول سوي، د بلني او تبليغ په مرسته يې حق ورته روښانه کړی، له دې وروسته که بيا هم د هغه قوم ډېری خلکو هغه رسول رد کړی، نو هلاک سوی دی، دا ډول بيلگي په قرآن مجيد کي شپږ ځله راغلي دي. د نوح عليه السلام قوم، د هود عليه السلام قوم (چي عاد ورته وايي)، د صالح عليه السلام قوم (چي ثمود ورته وايي)، د سدوم او عاموره کليو ته حضرت لوط عليه السلام لېږل سوی و، له دې جملې څخه د شعيب عليه السلام قوم ياني د بدین قوم او حضرت موسی عليه السلام و فرعون ته واستول سو او فرعون د خپل لښکر سره يو ځای غرق سو، ددې قانون له مخي چي کله يهوديانو ته حضرت عیسی عليه السلام د رسول په ډول ولېږل سو نو هغوی رد کړ، هغوی د هغه عذاب مستحق و گرځول سوه چي پر ټولو کافر قومونو راغلی دی. دا د الله تعالی ﷻ حکمت دی چي دا معامله يې و ځنډول، حضرت عیسی عليه السلام يې اسمان ته پورته کړ او هغوی ته گواکي مهلت ورکړل سو، چي هغوی په دې نړۍ کي نور هم و اوسي، تر هغه وروسته چي کله حضور ﷺ په نبوت مبعوث سو، نو قرآن کریم کفارو ته دا يادونه وکړه، وگورئ اوس هم ستاسو لپاره ښه وخت دی تاسو عیسی عليه السلام رد کړ اوس پر

محمد ﷺ باندې ایمان راوړئ، اوس هم ستاسو رب پر تاسو رحم کوونکی دی، خو که تاسو هم هغه شان د کفر لار غوره کړه نو تاسو ته به هم سزا در کړل سي.

خو هغوی حضور ﷺ هم رد کړ، دوی خو له ډېر پخوا څخه د هغه عذاب مستحق سوي دي چي هغه ته استئصال (له بیخه استونکی) وایي خو الله تعالی ﷻ هغه نور هم و ځنډوی، تر هغه چي حضرت مسیح ﷺ خپله راسي، څنگه چي د نوح ﷺ د سترگو په وړاندې د هغه قوم غرق سو تر دې اندازې چي د هغه خپل زوی هم پکښي شامل و، د حضرت صالح ﷺ او د حضرت هود ﷺ په وړاندې د هغوی پر قومونو عذاب راغلی و، د حضرت موسیٰ ﷺ او بني اسرائيلو په وړاندې فرعون او د هغه لښکر غرق سو. ددې اعتبار له مخي د حضرت مسیح ﷺ په لاسونو د دوی لپاره وروستی سزا راتلونکې ده .

پوښتنه: د حضرت عیسیٰ ﷺ او حضرت مهدي امام د ژوندلړۍ څنگه ده؟

ځواب: مهدي امام به اوه کال ژوند وکړي او وروسته به وفات سي، د هغه حکومت به پر عربي نړۍ واکمن وي، له دې وروسته به د حضرت

میسح عليه السلام په وړاندي یوه بله جگړه پرته وي او هغه به د یاجوج او ماجوج په وړاندي جنگ وي .

دا چي په راتلونکې برخه کي د پېښو او حالاتو په اصلي مطلب ښه وپوهېږو اړینه ده چي دلته د قرآن کریم لخوا بیان سوي د تېري زمانې د هغه سترو منکرینو، په هغوی کي پالل سویو مذهبونو او ځواکونواړوندچاري هم لږ روښانه کړو، حضرت لوط عليه السلام د حضرت ابراهیم عليه السلام هم زمان وو، هغه عليه السلام ابراهیم عليه السلام زمانې ته نږدې خلکو لپاره د نبي په توگه ولیرل سو، د قرآن عظیم الشان د بیان سره سم هغه خلکو غیر فطري عملونه یا نبي (لواطت) کاوه چي هغه مهال په نړۍ کي چاته نه وو معلوم په قرآن کریم کي الله تعالی جل جلاله فرمایي:

ژباړه: ((او لوط (ياد کړه) کله چي يې خپل قوم ته وويل: تاسي داسي بد او سپک کارونه کوئ چي د نړۍ هيڅ بل قوم په هغه کي له تاسو څخه وړاندي والی ندی کړی، آیا تاسو په رښتيا سره نارینه وو ته (د لواطت لپاره) نږدې کېږئ او لاري وهی؟ او په خپلو ناستو کي ناوړه کارونه کوئ؟ خو د هغه د قوم ځواب پرته له دې بل نه و چي ويې ويل: که ته رښتونی يې نو پر موږ د الله جل جلاله عذاب راوړله¹)).

¹سور ت العنکبوت - ۲۸، ۲۹

کله چې حضرت لوط عليه السلام خپل د قوم دا ډول عملونه ولیدل نو د الله تعالی جل جلاله څخه یې غوښتنه وکړه:

((ایا الله جل جلاله ددې مفسدو خلکو په وړاندې زما مرسته وکړه¹)).

تر دې وروسته الله تعالی جل جلاله د انسان په څېره کې فرښتې را ولیږلې

((او چې کله زما استول سوي فرښتې لوط ته ورغلې، نو هغه خواشني سو او زړه تنگی سو او ویې ویل نن ورځ ډیره سخته ده²)).

ژباړه: ((لوط وویل تاسو خو د لوړې خلک ښکاری، هغوی وویل بلکه موږ تاسو ته هغه شی (الهي عذاب) راوړی چې په اړه یې دې خلکو شک درلود، او موږ تاسو ته حتمي پریکړه راوړې او بې شکه چې موږ رښتني یو، نو تاسو د خپلې کورنۍ سره ووځئ او تاسو د هغوی شاته روان سئ او ستاسو څخه دي هیڅوک شاته نه گوري او د کوم ځای چې درته ویل سوي هلته ولاړسئ، او موږ هغه ته خپله پریکړه ولیږل د سهار کیدو سره به ددې نافرمانه خلکو ریښې و ایستل سي³)).

¹ سورة عنکبوت ۳۰

² سورة هود: ۷۷

³ الحجر ۶۲-۶۶

په دې ترڅ کې قوم ته معلومه سوه چې حضرت لوط ته ځینې میلمانه راغلي، هغوی د هغه د کور شاوخوا را و گرځیدل، لوط د خپلو میلمنو د عزت او ابرو په اړه په فکر کې سو او خپل قوم ته یې وویل:

ژباړه: ((لوط وویل دا خلک زما میلمانه دي، د هغوی په وړاندې په دا ډول خبرو کولو ما مه رسوا کوی، له الله ﷻ څخه و وېرېږئ او ما مه بې ابرو کوئ¹)).

قوم ځواب ورکړ: آیا موږ (ته) د ټولې نړۍ د خلکو د ملاتړ څخه نه یې منع کړی؟ حضرت لوط علیهِ السلام و فرمایل:

ژباړه: ((ای کاش چې ما ستاسو د مقابلي وس لرلای او یا په یوه مستحکم ځای کې مې پنا اخستې وای²)).

د سهار کېدو سره قوم د هغه عذاب له کبله دېرې وړې سو، په دې اړه قرآن کریم داسې فرمایي:

¹ الحجر ٦٩، ٦٨

² سورة هود ٨٠

ژباړه: ((نو د لمر څرك سره سم هغوی یوې زوروري چاودنې و نیول، نو موږ هغه سیمه نسكوره كړه، او د پخو خټو د تیږو باران مو پرې و اوراوه، بېشكه په دې پېښه كې د ځیركو خلكو لپاره ستري نښې دي او دغه (ښارونه د خلكو د تگ راتگ) په سمه لار كې پراته دي بې شكه چې په دې كې د مومنانو لپاره یوه نښانه ده او د الایكې¹ اوسیدونكي ظالمان ول)).

((او رښتیا داده چې ستا رب ارو مرو همدا ځواكمن، لوړوونكی دی، د گني ځنگل خاوندانو رسولان درواغجن و گڼل)).²

د جرمني د مشهور لرغون پوه (ورنر كيلر) په خبره د سدیم دره د سدوم او ظهورا درو په گډون ددې سیمې ژور چاپیریال د مخكې تل ته ننه ایستل

¹ تفسیر کابلي : دځنگل اوسیدونكې یعنې دشعیب 4 قوم چې مدین په ښارکې اوسیدل اوهغوی ته دښر دې د ونوځنگل (بن) ؤ اوممكن دی چې ځنې خلك به هلته هم اوسیدل ځنې وایي چې اصحاب الایکة (اصحاب المدین) دوه جلاقومونه دي چې حضرت شعیب 4 دواړومبعوث شوي ؤددوی گناه شرك بت پرستې داړه ماري اوپه تول اوپیمانې كې فریب او دوکه كول وو ددوی مفصله قصه د (هود) اودالاعراف په سورتونوكې تیره شویده هلته دي ولوستله شي.

² الحجر ۷۳، ۷۸

³ الشعراء ۱۷۵، ۱۷۶

سوي دي. د هغوی تباهي د یوې لويې زلزلې په ترڅ کې را منځ ته سوې، ددې زلزلې سره چاودنې، بربېنا، طبعي گاز او اورونه هم مله وو.

د حضرت لوط سمندر چې (چټل سمندر) هم ورته ویل کېږي د زلزلو په هغه تر ټولو خطرناک ځای کې موجود دی، د مردار سمندر پای د مځکې د سطحې ژورو ته رسیږي دا دره په شمال کې د (طبریه) سمندرګي څخه په سویل کې پرتې درې (ارابه) پورې غوړیدلې ده او په قرآن شریف کې ویل سوي چې موږ پر هغوی د پخې سوي خټې کاني د هري خوا و اورول، ددې څخه غالباً دا مطلب اخلو چې پر هغوی اور ورینه چاودنه سوې او له هغې چې کوم کاني یا خټې را وتلې هغه په پاخه سوي حالت کې و، ددې ستري کندنې لاندې چې کوم اور غورځوونکي توکي موجود و د هغوی څخه بې شمېره مواد را ووتل، (لبنان) ته نژدې د (اردن) په پورتنۍ دره کې اوس هم د ختم سوي اور غورځوونې د (موادو) لوړې او ژورې موجودې دي او پر (چونه) گچ لرونکو سیمو باندې د لاوې او نورو موادو ورغ معلومیږي.

د لوط دا سمندرګی د (روم سمندرګي) له تل څخه څلور سوه متره ژور دی او د روم سمندرګي ژور والي ۴۰۰ سوه متره دی، نو ویلاى سو چې ددې ځای لاندنۍ برخه د روم د سمندرګي له سطحې اته سوه متره کښته ده، د لوط په سمندرګي کې یوه بله ښکاره ځانګړنه د اوبو زیات (تریوالی)

دی چي له امله یې په دې اوبو کي د کبانو او نورو لپاره د ژوند امکان له منځه تللی، ځکه نو دې ځای ته د مردار سمندر (Dead sea) په نامه ویل کیږي، څېړني ښيي چي د لوط د قوم د تباہ کولو دا زلزله د ۱۹۰ کیلومتره مخکي د چاودني په صورت کي را منځ ته سوه چي په ترڅ کي یې د خوږ سمندر پای را څرگند سو . دا بېلوالی (درز) د صور غره سره نږدې تېرېږي د عربي صحرا او خلیج عقبي پوري رسېدو وروسته له سور سمندر (احمر سمندر) نه تیرېږي او افریقا ته په رسیدو سره پای مومي .

پر دې انځور باندي د (نیشنل جیوگرافک چینل) تبصره داسي ده .

((د سدوم بې اوبو او بې بوټو وړانه سیمه د مردار سمندر پر لورو پرته ده، د (سدوم او ظهورا) ویجاړ سوي ښارونه هیڅا ندي لیدلي، خو هغه د خپلو کابو سره ها خوا په (سدیم) دره کي موجود دي، ښايي د یوې سمندري زلزلې په نتیجه کي هغه ښار د مردار سمندر د سیلاب قرباني سوی وي)).

د روم د سلطنت (پومپایی) ښار هم د دا ډول ناوړه کارونو ښکار سوی دی، د هغوی انجام هم د لوط عليه السلام د قوم په څېر سو، او د هغوی تباهي هم د یو اور غورځوونکي څپې په ترڅ کي را منځ ته سوې ده، له دوه زره کلنۍ چوپتیا سره سره ورته ډاروونکي غرونه ویل کیږي، ځکه چي دوه زره کاله مخکي له دې ځایه راوتلي لاوې او اور ددې ځای ښار په خپلو لمبو کي را

گیر کړ، دا تباهي دومره بېړنۍ او سخته وه چې د هغې ورځي ټول ژوند يې له ځانه سره يووړ او نن هم هغه اثار په دې بڼه موجود دي لکه دوه زره کاله پخوا چې وو، داسې ښکاري لکه وخت چې تم سوی وي.

(پومپايي) ښار د نړۍ له مخي په دې ډول ليري کول هيڅکله بې موخي نسي کيدای، تاريخ ښيي چې دا ښار هم د گناهونو او بدکاريو ځاله وه، د اور غورځوونکي په شکل د الهي عذاب يو مهم اړخ داهم دی چې د اور د زور او ريدولو سره هم څوک په تېښته بريالی نسو، گواکي په خپلو مستيو کي دومره ډوب وو، چې هغوی ددې شي خيال هم ونه کړ، يوه کورنۍ چې ډوډۍ يې خوړل په همدې شکل کاني سوه، د کيندنو په پايله کي لاس ته راغلي څېرې اکثره بلکل روغي او سمې دي او د هغوی پر څېرو ويره او خواشني ښکاري.

ژباړه: ((او د دغه ښار له ډيري ليري گونډې نه يو سړی په منډه راغی، و يې ويل: ای قومۀ! د (دغو) استازو (خبره) و منئ¹)).

((او کله چې زموږ (د عذاب) حکم راغی، شعیب او د هغه کسان مو چې د هغه سره يې ايمان راوړی و له خپلي خوا څخه د پېرزويني په و

سیله و ژغورل او ظالمان سخت رغ و نیول نو دوی سهار مهال په خپلو کورونو کې پر گوندو مړه پراته وو.¹

د سبا قوم د سویلي عربو په څلورو لویو تهذيونو کې شمېرل کېږي، ددې خلکو زمانه د میلاده یو زر کاله وړاندې نه تر ۵۵۰ زیږدیز کاله پوري رسیږي، په تاریخ کې دا یو مذهب قوم بلل سوی، ددې خلکو د معمارۍ ښکاره ثبوت د (معارب) په نوم د اوبو بند دی، تر یوې اوږدې مودې پوري د هغوی د پایښت لامل د هغوی ځواکمن پوځ و، د هغوی د پوځ مشر هغه خبري چې له خپلي ملکې سره یې د خبرو اترو په ترڅ کې کړي په قرآن کریم کې داسې بیان سوي دي:

((هغو وویل: موږ تکره او جنگیالي خلک یو نوره پرېکړه ستا په لاس کې ده ته په خپله و گوره چې څه پرېکړه کوې²)).

د هغوی پلازمېنه (دارالحکومت) (اجنابه) سیند ته ډېر نږدې و، سویلي یمن کې موجود د (ملک سبا) تاریخي شالید ته په کتو د (حضرت سلیمان علیه السلام) او (ملکه سبا) د لیدني جزئیات هم مخي ته راځي، د

¹سورت هود ۹۴ آیات

²سورة النمل ۳۳

(گهنډرات) د مطالعې له مخې تر میلاد زر کاله پخوا دلته د یوې ملکې د اوسیدو او شمال لوري ته د هغې د سفر کولو ځینې شواهد لاس ته راځي، په هغو سورتونو او ایاتونو کې چې د ملکه سبا ذکر راغلی د سلیمان عليه السلام یادونه هم سوې او د حضرت سلیمان د ستري پاچاهۍ او ماڼۍ یادونه هم سوې ده، ددې سره سم د هغه سره د خپل زمان تر ټولو پرمختللي ټکنالوژي هم موجوده وه. د هغه د سلطنت د ماڼۍ اغیز پر ملکې سبا ته داسې نغوته (اشاره) سوې ده:

ژباړه: ((هغې ته وویل سوه چې شاهي حرم ته ولاړه سه، بیا چې هغې فرش ته وکتل داسې یې و گڼل چې ژوري اوبه دي، نو خپلې خپلۍ یې و کښلې، و یې ویل دا خو یوه ماڼۍ ده چې د ښښو څخه جوړه ده، ویې ویل اې زما ربه ما پر خپل نفس ظلم وکړ زه د الله ﷻ په وړاندې چې د ټولو کایناتو پالونکی دی د سلیمان عليه السلام سره یو ځای مسلمانانم ¹)).

په یهودي لیکنو کې د حضرت سلیمان محل ته (سلیماني معبد) ویل سوي دي، نن ددې محل یا معبد یوازي د لویدیځي څنډي دیوال روغ پاته دی.

د ملکې سبا د سیمې حالات داسې و چې د ښار اوسیدونکو ته د الله تعالی ﷻ د رزق د خوړولو او د هغه د اطاعت کولو امر سوی و خو هغوی داسې ونه سوه کړای، او هغه لار یې و نیول چې خوشحالي یې په محرومۍ واوښته، هغوی داسې گنل چې ټوله ابادي او خوشحالي د هغوی د خپل فن او هنر پایله ده، د شکر کولو پر ځای یې سرکښي وکړه او د قرآن کریم د وینا له مخې له الله پاک ﷻ څخه لیري سول، د کومې خوښۍ چې یې دعوه کوله هغه ورڅخه واخستل سوه او ¹(عرم سیلاب) د هغوی د ژوند ټولې اسانتیاوې له ځانه سره یووړې، قرآن کریم د سبا قوم ته ورکړل سوی عذاب (عرم سیلاب) بللی قرآنکریم دا ټکي د سبا قوم د تباهي په اړه فرمایلي دي:

ژباړه ((نو چې کله دوی (له حق څخه) مخ واړاوه، پر هغوی مو د (عرم) سیلاب را خوشي کړ او د دوی د دوو باغونو پر ځای مو ورته د ترخو کرغېړنو میوو د غزو ونې او لږ تر لږه د (بېرو) دوه باغونه ورکړل²))

¹(عرم) د اوبو ډنډ یا کاسې ته ویل کیږي، د ارم د سیلاب څخه موخه هغه سیلاب دی چې د ډنډ (بند) د ماتېدو په صورت کې راځي

²سبا سورة ايات ۱۷-۱۵

په عرم سیلاب کې د راغلي (عرم) کلیمې په اړه مولانا مودودي په خپل تفسیر کې لیکلي دي:

((دا کلیمه د سویلي عربو د ژبې د (عرمین) له کلیمې څخه اخستل شوې چې مانا یې ډنډ یا بند دی، په یمن کې د کیندنو په ترڅ کې په را څرگندو سویو اثارو کې دا کلیمه په دې مانا سره ډیره کارېدونکې برېښي¹)).

د عرم سیلاب د ختمېدو وروسته هغه ټوله سیمه په بېدیا واوښته، د زراعتي مخکو د له منځه تللو سره د سبا قوم له خپلو صادراتو څخه لاس په سر سو او هغه خلک چې د الله تعالی ﷻ د دین د قبلولو څخه یې انکار وکړ او پر خپله گمراهي پاته سوه بالاخره د خدای پاک ﷻ عذاب و نیول، له دې تباهی وروسته د سبا قوم سره و پاشل سو، شمالي عرب، مکې او شام ته په هجرت کولو د هغوی ټول کورونه ویجاړ سوه.

لرغونی مصري تهذیب او په هغه وخت کې ودانه دره (دجله و فرات) ښاري مرکزونه د نړۍ تر ټولو لرغوني تهذیبونه او مهذب مرکزونه گنل کېږي، د

¹ مولانا مودودي

هغوی تکیه د نیل¹ پر سیند وه، او د باران په اړه د فکر کولو پرته یې خپلي مخکي د نیل په سیند خړوبولي.

(رمسس دوم²) د مصر د تاریخ تر ټولو اوږده واکمنۍ لرونکی حاکم و، د ډېرو مؤرخینو په اند دا د بني اسرائيلو د ماشومانو وژونکی او د حضرت موسی علیه السلام په وړاندې جگړه کوونکی فرعون و، حضرت موسی علیه السلام ته دا ستر ماموریت وسپارل سو چې د مصر خلک حق ته راوبلي، بني اسرائيل و ژغوري او ورته سمه لار وښيي، د فرعون لپاره دا امر د زغم وړ نه و، هغه موسی علیه السلام چې د هغه په کور کې را لوی سوی او د هغه ممکنه ځای ناستی دي هم وي او دهغه سره دي په دې ډول مخامخ سي، فرعون وویل: ((اې موسی! آیا ما ستاپالنه نه ده کړې؟ او تا د خپل ژوند یو څو کاله زموږ سره تیر کړي او تا خپل هغه کار وکړ چې کړی دي و او بېشکه ته یو غټ ناشکره څوک یې)).

حضرت موسی علیه السلام په یوه برخه کې سیند دوی برخي کړ په دې اړه کوم څرگند نظر نه دی موجود د ځینو شواهدو پر بنسټ دا پېښه د روم سمندر³

¹ د مصر نیل سیند

² رامسس دوهم یا رامسس کبیر، ښایي دا د الله سرکښ او د خدایي دعوه کوونکی فرعون وي

³ Mediterranean Sea

په ځنډو کې پېښه سوې ده، د اکثره محققینو په اند د بني اسرائيلو د اخراج دا پېښه د روم سمندر پر غاړو پروت احمر سمندر، يانې Red Sea په ساحلي سیمو کې را منځته شوې ده.

(ډیوډ بن ګوریون) له نظریو سره سم دا پېښه د رمسس دوم د واکمنۍ په دور کې د (ګاردیش) تر ماتې وروسته را منځ ته شوه، په (لرغونې عهد مانه) نومي کتاب کې راغلي چې دا پېښه د درې په شمالي برخه کې د (بن دور او بال دیبون) په سیمه کې پېښه شوې، دې ټکي ته په کتو سره Red sea (سورسمندر) په اصل کې Sea of Reeds يانې د نباتاتو سمندر دی ځکه نو ډیری وختونه ددې د Red Sea سره د یو شان والي له کبله ورڅخه د احمر سمندر مطلب اخستل کېږي مګر د Sea of Reeds څخه مطلب د روم د بحر مصري ساحلونه دي.

چې کله حضرت موسیٰ عليه السلام له مصر څخه د بني اسرائيلو سره یو ځای روان سو، نو د فرعون لپاره دا د زغم وړ نه وه چې بني اسرائيل دي دده د اجازې پرته له حضرت موسیٰ عليه السلام سره ولاړ سي، هغه د خپل لښکر سره د دوی په تعقیب پسې سو، کله چې حضرت موسیٰ عليه السلام او بني اسرائيل د سیند غاړې ته ورسیدل نږدې و فرعون او لښکر یې هغوی و نیسي، په دې وخت کې الله تعالیٰ جل جلاله حضرت موسیٰ عليه السلام ته وحی ولېږلې چې پخپله لکه د سیند اوبه ووهه، له دې سره سیند پر دوو برخو ووېشل سو.

((او موږ بني اسرائيل له سينده واړول، بيا فرعون او د هغه لښکر په ډيري سرکښي او ظالمانه انداز سره هغوی تعقيب کړه¹)).

کله چې دا ستره واقعه را منځ ته سوه فرعون بايد فکر کړی وای چې دا معجزه د يو عام انسان د وس خبره نه ده او په دې کي د الله تعالی ﷻ د ستر قدرت نښه ده او سيند هغه خلکو ته لار ورکوي چې هغه يې د هلاکولو په موخه راوتلی.

د فرعون او د لښکر فهم او عقل همداسي پاته سو، هغوی په بني اسرائيلو پسې سمندر ته ورکښته سول، فرعون چې ډوبېدی نو و يې ويل: ما پر هغه الله ﷻ ايمان راوړی چې بني اسرائيل ورباندي ايمان لري او د هغه پرته کوم معبود نسته او زه به په فرمان مننونکو کي شامل سم، الله پاک ﷻ په وروستيو شېبو کي د هغه ايمان رد کړ.

((اوس (د ايمان دعوه) او تر دې وړاندي دي نافرماني کول او (ته) تل په فاسدو کارونو کي اوسیدلی يې بس نن موږ ستا (جسد) ژغورو تر

¹ سورة يونس ۹۰ آية

خو د وروسته راتلونکو امتونو لپاره یوه نښه وگرځي او بې شکه چې اکثره خلک زموږ نښانیو ته نه متوجه کیږي¹)).

په قرآن کریم کې د تباہ او برباد سوي یوه بل قوم، (عاد) یادونه هم سوې چې (حضرت هود علیه السلام) ورلېږل سوی و، د شرک د پرېښودلو او د یوه الله جل جلاله د عبادت او اطاعت د درس په ځواب کې هغه قوم پر (هود) باندي د کم عقلۍ، درواغو او د خپل پلار او نیکه د ورېښودل سوو تگلارو څخه د انکار او سر غړوونکي تورونه و لگول، په قرآن کریم کې د حضرت هود حق ته د بلني او د هغه قوم د رد بیان داسې راغلي:

ژباړه: ((او د عاد قوم خواته موږ د هغه ورور هود و لېږه، هغه وویل چې ای زما قومه! تاسو یوازي د الله تعالی جل جلاله عبادت وکړئ، دهغه پرته ستاسو بل هیڅ معبود نسته، دا پر خدای پاک جل جلاله باندي تاسي درواغ ترئ، ای زما قومه زه پر دې ستاسو څخه کومه بدله نه غواړم، زما اجر خو د هغه پر زمه دی چا چې زه پیدا کړی یم، نو آیا تاسي نه پوهیږئ

او (د) عاد (قوم) ته مو د دوی ورور هود (ولېږه)، هغه وویل: ای زما قومه! د الله جل جلاله عبادت وکړئ (ځکه چې) ستاسي لپاره پرته له هغه

¹ سورة یونس ۹۱-۹۲

څخه بل هیڅ د عبادت وړ نسته (او د الله ﷻ سره په شریک نیولو) تاسي پر الله ﷻ درواغ تړونکي یاست، ای زما قوم! پردې کار زه له تاسي څخه بدله نه غواړم، زما بدله خو پر هغه چاده چې زه یې پیدا کړی یم، آیا تاسي نه پوهیږئ؟، او ای زما قوم! له خپل رب څخه بڅښنه و غواړئ بیا هغه ته ور وگرځئ (توبه و کړئ) خو له اسمانه پر تاسي شېبې، شېبې باران را کښته کړي او ستاسي پر زور (نور) ځواک هم زیات کړي او د گنهکارانو په څېر مخ مه اړوئ.

هغوی وویل: ای هوده! تامور ته کوم ښکاره دلیل نه دی راوړی او موږ ستا د خبري پر بنسټ د خپلو معبودانو پرېښوودونکي نه یو او نه (هم) پر تا ایمان راوړونکي یو.

موږ خو دا انگیرو چې پر تا زموږ له معبودانو څخه د کوم یو گزار لگیدلی دی (هود) وویل: زه الله ﷻ شاهد نیسم او تاسي شاهدان و اوسئ چې زه په رښتیا سره د هغه څه نه چې تاسي یې (دالله سره) شریکوئ، بېزاره یم.

د هغه (الله ﷻ) څخه پرته، نور تاسي ټول ماته چلونه جوړ کړئ او بیا ماته یو بڅری مهلت هم مه راکوئ،

بېشکه چې ما پر الله ﷻ توکل کړی چې زما او ستا رب دی هېڅ داسې خوځنده نسته چې الله ﷻ ورباندي تسلط ونلري بې شکه چې زما رب پر نېغه لار دی.

که تاسې مخ واړوئ نو بې شکه ما هغه پېغام تاسو ته رسولی چې له هغه سره تاسو ته را لیږل سوی یم او زما رب به له تاسو پرته یو قوم ستاسې ځای ناستی و گرځوي او تاسې هغه ته هېڅ تاوان نسئ رسولای په رښتیا چې زما رب د هر څه ساتونکی دی.

او کله چې زموږ (د عذاب) حکم راغی (هود) او هغه کسان مو چې د هغه سره یې ایمان راوړی وو، په خپله پېرزوینه و ژغورل او دوی مو د سخت عذاب نه و ژغورل.

او دا د (عاد) قوم و چې د خپل رب آیاتونه یې درواغ و گڼل او دهغه له رسولانو څخه یې سر غړونه و کړه او د هر سرکښ او کینه کښ پيروي یې وکړه.

او پر دوی په دې او هغې دنیا کښې لعنت و لېږل سو، واورئ !
 بېشکه عاديان په خپل رب کافران سول، د الله ﷻ له لوریني څخه
 دي هغه عاد ليري وي چي د هود قوم و^(۱)

د (عاد) قوم پېښه بل ځای په (الشعرا سورة) کي هم راغلې، هلته د عاد
 قوم يو څو ځانگړني بيان سوي، د بېلگي په ډول هغوی به پر لوړو ځايونو
 خپلي نښي ودانولې او د اوسیدو لپاره به يې ښکلي او اعلی ډول ځايونه
 جوړول.

حضرت هود عليه السلام عاد قوم ته د الله تعالی ﷻ د عذاب څخه د بېرولو په ترڅ
 کي ويلي ول:

((ايا تاسو پر لوړو مخکو بې کاره نښانې جوړوئ؟ او تاسو پر ودانيو
 ډير زحمت گالی چي ښايي تاسو به تل ژوندي پاته سئ؟^(۲)))

د ۱۹۹۰ کال په لومړيو کي د نړۍ په نژدې ټولو ورځپاڼو کي دا خبر خپور
 سو چي د عربو هېر سوی ښاري سمندر (خرگند و موندل سو، ډيري خلگو
 داسي فکر کاوه چي په قرآن کي د (عاد) قوم يادونه يا خو د يوه داستان

^۱ سورة هود - ۵۰ ، ۶۰

^۲ سورة الشعراء ۱۲۰-۱۲۸

سره اړه لري او یا هغه ځای په نښه کول نا ممکن دي، هغوی ټول ددې موندني په خبر سره حیران پاته سوه، په قرآن کریم کې ذکر سوي ښار لرغون پوه (نکولس فلیپ) و موندی، په ۱۹۳۲ کې د انگریز څېړونکي (تهامس) لخوا د لیکل سوي کتاب (Arabian Palace) لوستلو سره (فلیپ) په دې باور سوی و چې د هغه وړک ښار وجود اوس هم سته او ددې سیمې د سفر پر مهال صحرايانو دا لرغونې لار لیدلې ده او ويلي دي چې دا لار د هغه لرغوني هېر سوي کور خواته ځي. فلیپ د ښار د موندلو لپاره له دوو لارو کار واخیست، لومړی خو هغه د کوچیانو وړ ښودل سوې لار په نښه کړه او بیا یې د امریکايي فضايي ادارې (ناسا) څخه و غوښتل چې ددې سیمې عکسونه ورته واخلي، په دې ترڅ کې هغه ته د کلفورنیا په هنکیګتون (Hankington) کتابتون کې د ۲۰۰ میلادي کال د یوناني جغرافیه پوه (بطلیموس) لخوا جوړه سوې نقشه په لاس ورغله چې په دې سیمه کې موجود. د لرغوني ښار ودانۍ او هغه لور ته تلونکي ټولي لاري پکې په گوته سوي وې، په دې وخت کې (فلیپ) ته د ناسا لخوا اخستل سوي عکسونه هم و سپارل سوه، نوموړي د عکسونو او پخوانۍ نقشې تر مقایسوي څېړني وروسته دې پایلي ته ورسیدی چې دا هم هغه لاري دي چې د (ستیلایټ) څخه په اخستل سوو عکسونو کې ښکاري، وروسته کښني پیل سوې او تر ریگو لاندي یو ښار را څرکند سو او ورسره دا حقیقت روښانه سو چې دا هغه د (عار) او (ارم) د لوړو څلو ښار دی چې په

قرآن کریم کي یې یادونه سوې، ځکه هلته هغه منارونه موجود و چي ذکر یې په قرآن کي راغلي دی:

((آیا تاسو ونه لیدل چي ستاسي پروردگار د عاد له قوم سره څه وکړه؟ چي د جگو جگو څلو لرونکی ارم ورته ویل کیده چي په نړۍ کي یې هیڅ مثال نه و¹))

قرآن حکیم د عاد قوم د تباهی سبب وپروونکی باد بللی:

((عادیانو هم حق درواغ و گڼی، نو څنگه و زموږ کړنه او زموږ وېرونه؟ بېشکه موږ په پرله پسې شومو ورځو کي سوږ توند باد پر دوی راوالوزاوه، خلگ به یې ایستل تابه ویل چي دوی له بېخه استل سوي د خرماوو ډډي دي²)).

((او پاته سوو عاد قوم هغه په یو خورا توند، تیز او سخت باد سره تبا کړل سو چي د الله ﷻ په امر پر هغوی اته شپې او اوه ورځي په

¹ الفجر ۸-۶

² القمر ۱۸-۲۰

دوامدار شکل و چلیدی، بیا چي هغوی ته په دې حالت کي و کتل
سوه نو داسي غورځیدلي وو لکه د خرما بې مغزه تنې¹)).

(برین دویې) په خپل کتاب سوترن عربیه (Southern Arabia) کي
لیکلي دي چي د داډول توپانونو لومړۍ نښانې د گرد او دوړو یو څو فټه
لوړه وریځ وي چي ورسره تیز او تند بادونه هم چلېږي:

ژباړه: ((بیا چي هغوی ولیدل یوه وریځ له مخامخ لوري د دوی سیمي
ته را روانه ده و یې ویل دا یوه توره وریځ ده چي پر موږ به ښه
وورېږي، خو هغه عذاب وو چي تاسو ورته تلوار کوی یو تیز باد دی
چي پکي دردناک عذاب موجود دی²)).

د قرآن کریم د بیان سره سم اته ورځي او اوه شپې چلیدونکي ریڼو بادونو
دا ښار په ټنونو ریڼو کي پټ کړ او خلک ژوندي ښخ سول، ددې خلکو په
ریڼ کي د ښخیدو خبره په سورة (احقاف) کي بیان سوې ده، احقاف د
(حقف) جمع ده چي د ریڼو غونډۍ ته ویل کیږي، هغه وخت چي دا ښار
تر ۱۲ متره ریڼو لاندې سو د خپلو اوسیدونکو سره په ریڼو کي ورک سو،
هلته یوه بیدیا وغوړېده او د هغوی هیڅ نښه پاته نه سوه.

¹الحاقه ۶-۷

²سورة الاحقاف ۲۴

ژباړه: ((آيا دوی پر دې خبره غور ونه کړ الله ﷻ چي څه پيدا کړي، تر هغوی په توان او اقتدار کي اعلى دى¹)).

د تېر څخه په عبرت اخیستلو حال او راتلونکي ته بیرته ستنېږو، د نن په خپرونه کي پر دې ږغیدو چي مهدي امام به قسطنطنیه (= استانبول) تر واک لاندي راولي او تر هغه وروسته به دجال را څرگند سي، دجال یو څوک، یو سیستم او یوه فلسفه ده چي په راتلونکي څپرکي کي به ورباندي بحث وکړو.

¹سورة فصلت. ۱۵

څلورمه برخه

رسول الله ﷺ چې د خپل امت د هدايت او لار ښوونې لپاره په څومره تفصيل او ارزښت سره د قيامت د نږدې والي حالات بيان کړي دي د هغه په رڼا کې بېله شکه، بېله بېرې او دوه زره توبه دا ويلای سو چې موږ دا مهال د قيامت د راتلو په هغه زمانه کې روان يوچي د دجال او مهدي امام تر څرگندېدو مخکې زمانه ده، په دې اړوند چې رسول الله ﷺ کومي وړاندوينې کړي له هغوی ډيره برخه يې زموږ له سترگو تېره سوې ده، دا نښې رسول الله ﷺ د زمانې په ترتيب سره ندي بيان کړي په ښکاره ډول په دې پېښو کې د زمانو ترتيب که ناممکن ندی ستونزمن، خو خامخا دی، که په باور سره ددې پېښو د زمانو ترتيب کيدای سي، نو لمړی دا چې د (رسول الله ﷺ د بعثت) څخه بيا د دجال تر څرگندېدو پورې پېښې، دوهم

د دجال د را ښکاره کېدو څخه بیا د حضرت عیسیٰ عليه السلام تر وفات پوري پېښي او دریم د حضرت عیسیٰ عليه السلام د وفات څخه د قیامت تر راتگ پوري پېښي.

د دجال څرگندیدل د قیامت د لسو لویو علامو څخه یوه ده، دا زمانه د اخیرت فتنه ده او ددې د سختی اندازه له دې ښکاري، رسول الله ﷺ چې د هر لمانځه وروسته د کومو څلورو شیانو څخه د پناه غوښتلو سپارښتنه کړې په هغو کې یوه د(دجال فتنه) ده،

له حضرت ابوهریره رضی الله عنه څخه روایت دی چې:

((رسول الله ﷺ و فرمایل: باید په څلورو خبرو د الله ﷻ څخه پناه وغوښتل سي او و یې ویل: ای الله ﷻ زه د جهنم د عذاب، د قبر د عذاب، د مرگ او ژوند له ازمایښت او د مسیح د دجال له فتنې څخه ستا فنا غواړم)). ابن ماجه

د دجال فتنه یو شمېر خلک ځکه نه مني چې یادونه یې په قرآن کې نده راغلې په داسې حال کې چې د یو شمېر خلکو په خبره په دې آیات کې د دجال ذکر سته :

ژباړه: ((په کومه ورځ چې ستاسو د رب یو شمېر نښانې څرګندي سي، په دې ورځ به هیڅ نفس ته په هیڅ حال کې هیڅ ګټه نه وي.))

د نورو په خبره د دجال په اړه درې بېلابېلي انګېرنې موجودې دي، یوه دا چې دجال به یوشخص وي، د یو شمېر خلکو په خبره چې دا به یو نړیوال ټولنیز او سیاسي نظام وي په داسې حال کې چې په یو بل نظر کې دا یو نالیدلی او بې مرګه قوت ګڼل سوی، په دې لړۍ کې د صحیح حدیثونو دقیقه مطالعه دا روښانه کوي چې د یوه شخص په بڼه د دجال تر څرګندیدو مخکې به یو داسې نظام قایم سوی وي چې پلویان به یې د هغه پیروي کوي او په هغوی کې به زیات شمېر مسلمانان هم وي، کوم پوهان چې دجال یو شخص نه بلکه یو نظام ګڼي په دې باور دي چې د هغه د یوې سترګې لرل په حقیقت کې د نړۍ د یوه ځواک (سوپر طاقت) واکمني ده، د هر قانون د انفاذ او د هرې تګلارې خپرولو لپاره د هغه یونظر بسنه کوي.

په وروستیو کلونو کې دا ډول بې شمېره هیوادونو خپل منځي اختلافات پای ته و رسول د افغانستان او عراق په وړاندې سره یو سول جاپان او جرمني څنګه په یوه خوله خپل پوځونه نورو هیوادونو ته د جګړې لپاره و لیږل. ددې څخه دا جوتېږي چې ددې نظام په حکومت کې ادارې، ملي شرکتونه، د رسنیو سترې سترې ادارې او ورځپاڼې ټول شامل دي، دا هم

نبوي ارشاد دی چې دجال به پر خپلو دښمنانو اور اوروې او خپلو پلویانو ته به خوراکونه چمتو کوي، موږ په اوسنیو جگړو کې دا هرڅه هم په خپلو سترگو ولیدل، موږ د وجود پاشونکو بمونو ترڅنګ د خوراک کڅوړې هم ولیدې چې راکښته کیدې.

په تېره یوه پېړۍ کې د نړۍ پر مخ ستر بدلونونه راغلي، د خپلوۍ په مزو کلک تړل سوی کورنۍ سیستم تار په تار سو او انسان ورځ په ورځ د یواځي والي لور ته روان دی.

په دې نظام کې د ژوند بوختیاوي، د انسان آرام، سکون، د ذکر وخت، د عبادت وختونه، د خوشحالیو ساعتونه، یو دبل سره په خپل کور کې اوسیدل، ملګرو او دوستانو سره یو ځای تیریدوونکې وخت یوازې یو خوب او خیال پاته سو (یوازې د کار کولو وختونه زیات سوه) د یو بل سره تر لیدلو کتلو اوس زیات وخت پر تلویزیون کتلو تیرېږي، دا تصور په ځانګړې ډول په نوي نسل کې عام کیږي چې ښايي ټولنه تل همداسې اوسېدلې ده، انسان تر پخوا ډیر کار کولو ته اړ دی د ښځو د ازادۍ د تحریک په مرسته ښځې هم د یوه ځواکمن کورني نظام څخه لیرې د شتمنیو د لاسته راوړلو په یوه ډګر کې پریښودل سوې.

دا نظام او تر ټولو ستر ځواک د ور ننوتو لار لري، خو د وتلو هیڅ لار یې نسته، اوس انسان هر هغه شی غواړی چې مخکي یې ورته هیڅ اړتیا نه لرله او ډیرو ته خو یې اوس هم نه لري هغه چې نور یې لاس ته راوړي دی یې هم هیله لري، که د هغه په جیب کې پیسې نه وي، نو په جیب کې یې کرډیټ کارت اچوي او نوي نړۍ ته ور نننه ایستل کېږي بیا نو کار او کار، څوک چې ددې کار او ددې نظام په گرداب کې نه را ګیرېږي، نو هغوی ته د جرم بهانه لټول کېږي، په یو نه یو ډول یې د داسې یوه مجرم په نوم بدناموي چې په دې نظام کې د خورا سختو قوانینو لرونکی وي د جرمونو څخه د خلاصون په موخه افسران په محاکمو کې د موجوده نظام د چلولو او د پیسو د لاسته راوړلو په خاطر درنې مالیې (ټیکس) ټاکي، په داسې حال کې چې ډېره نړۍ په همداسې یوه دایره کې ژوند تیروي، نو ژوند دومره ستونزمن سوی چې د خدای ﷻ د یادولو لپاره هم وخت نه پیدا کېږي، هره محکمه له بلي سره تړلې ده، هره اداره له یوې بلي ادارې سره تړاو لري، هر سړی کله؟ چیرې؟ څنګه اوسېږي؟ څه کوي؟ څوک ورته څي راځي؟ هر څه ثبتېږي، بس د جولانګي تانسته ده چې له هري خوا سړی را نیسي او همدا هغه نظام دی چې خپله رسول الله ﷺ ورڅخه د پنا دعا غوښتي وه.

دا نظام مخي ته راتلونکي هر څنډ د یوه پخواني، زاړه او د جاهلیت د زمانې یو یادگار ګڼي او په ډیره چټکۍ سره یې له مخي لیري کوي.

که نن موږ له خپلو ماشومانو څخه د څو کالو مخکي ژوند، کورنیو، خوشحالیو، غمونو، کار او بوختیا، دود او کلتور، منځني اړیکي او یا موضوع په اړه څه و پوښتو نو هغوی به داسي وځاندي لکه دا چي کومه افسانه یا د جهالت یادونه وي، یوازي په څو کلونو کي یوه نوي نظام موږ په خپل غیر کي واخستو.

دا ډراماتیک بدلونونه په ټولنه کي څه ډول راځي؟ د نړۍ د یوه لیري وروسته پاته سیمي د یوه کلي بېلگه درسره شریکوم، ناڅاپه یو غټ متحد شرکت د طبعي زېرمو په لټه هغه سیمي ته مخه کوي. په لږ وخت کي د لږو پیسو په بدل کي ددې ادارې سره کار کوونکي مزدوران د پیسو په ارزښت پوهیږي. ورسره هغه ټولنه چي په دې سیمه کي د فابریکو تر راتگ او د کوم کان تر کندنې مخکي موجوده وه منحل کیږي، دا هرڅه په دې سیمه کي د پرمختگ او خوشحالی په نوم تر سره کیږي او دلته د نوي تمدن او تهذیب په نوم د انسان اقتدار پای ته رسیږي، ټوله نړۍ د اسلامي هیوادونو په گډون نن ددې نظام تر اغیز لاندې ده، دې ته د بې مرغه نالیدلي ځواک پیاوړې نمونه ویلای سو.

په دې نظام کي کمپیوټر، (نوي او خورا پیچلي ټکنالوژۍ) دا ممکنه کړې چي دا ټوله نظام دي د یوه مرکز څخه د یوه شخص لخوا اداره سي.

دا حالت د نړۍ په ټولنیز نظام کې هم موجود دی چېرې چې د بانکونو، سوداګریزو ادارو، صرافانو او د مالیاتي ارګانونو د غوړیدلي جال تارونه یو له بله سره یو ځای کیدو وروسته یوه مرکز ته تلونکي لیدل کېږي، له هغه ځایه یوه اشاره د ټولې نړۍ ټولنیز نظام په خپل مټي کې راوستلای سي، اسعار کېښته پورته کولای سي، بانکونو شمېر ډیرولای سي، ادارې بندي او عام خلک له لوړې مړه کیدای سي، درمل تولیدوونکي ادارې کولای سي هره شېبه د موجوده نظام لخوا جوړ سوي وایرس څخه د نړۍ ډیر وګړي وژغوري.

انسان نن ورځ تر خپل توان، صلاحیت، ذهن او خواری وړ څو د موجوده نظام او هیوادونو په کاغذي اسنادو پسې مري، چې کله هم بې ارزښته کیدای سي او لرونکی به یې له پښو و غورځیږي.

که تېر سل کلونه له نظره تیر کړئ او بیا نبوي حدیث کې د د جال دې ځانګېږني ته څیر سئ چې هغه به دومره تیز تګ کوي لکه اوریخ چې هوا د ځانه سره ځغلوې، کوم څوک چې د هغه په کفر او ګمراهۍ کې ورزیاتېږي په هم هغه کچه د هغه پلویان ډیرېږي، مخالف رغ پورته کوونکي څه ډول له بندیزونو او پوځي یرغلونو سره مخ کېږي.

د خبرې د لا روښانتیا لپاره د رسول الله ﷺ ارشاد مبارک و گورئ، ژباړه: ((چې کله د جال د یوې داسې قبیلې څخه تیرېږي چې هغوی یې

درواغجن و گڼي نو د هغوی ټول څرېدونکي څاروي به مړه کيږي او چي کله دجال پر يوه داسي قبيله راسي چي هغوی يې تصديق وکړي نو دجال پرهغوی باندي د اسمان څخه د باران اوریدو او د مځکي څخه د نباتاتو د راشنه کیدو حکم ورکوي، ددې نظام وروسته به (شخص) دجال را څرگنديږي او دا نظام به د هغه ښه راغلاست و وايي او د هغه د توان يوه برخه به و گرځي.))

ډاکټر اسرار حمد:

په يوه حديث کي دې ته نغوته (اشاره) سوې، په اصل کي د د جال د شخصيت په اړه پوره شک موجود دی، (ابن صياد) د مدينې دننه د يهودو يو زوی وو د هغه په اړه هم شک موجود وو چي کيدای سي دا دجال وي ځکه هغه د غيب خبرونه ويل او په خوب کي به يې ليدل کولای سوه د هغه په دننه کي دا ځانگړني موجودي وې، حضرت عمر رضي الله عنه وويل تاسو ماته اجازه راکړئ چي د هغه سر غوڅ کړم هغوی وويل: نه! که دا دجال وي نو ته هغه نسې مړ کولای که چيري نه وي نو ناحقه خون ولي کوي؟

يو مسلمان سوی عيسايي خپله يوه کيسه داسي کوي چي زه د سمندر په سفر وتلی وم، يو توپان راغی او د سمندر څپو موږ را گير کړو، موږ يوې

جزیرې ته پنا یو وره، هغه جزیره اباد نه بنکاریده، مور یو نادر حیوان و لیدی د هغه پر وجود خورا ډیر وېښتان وه هیڅ نه بنکاریده چې د هغه سر کوم او لکۍ کومه ده، هغه ماته وویل چې یوه کلیساده او په هغه ځای کې درته څوک منتظر دی، ورسه، هغه چې هلته ځي گوري چې یو دیو ته ورته کس دی چې په لویو لویو ځنځیرونو تړل سوی دی، هغه وویل چې زه دجال یم دا مهال زنداني یم او رانه و یې پوښتل چې په پلاني ځای کې اوبه سته؟ پلانی خرماوي پیدا کیږي کنه؟ دا ډول مور ته نه بنکاري چې دجال په نړۍ کې موجود دی کنه مور ته مالومه ده چې دجال حتماً راځي چې انساني خبره به لري هغه به په یوه سترگه ږوند وي او د هغه طاقت به دومره زیات وي چې مخکې ته ووايي: را وباسه خزاني نو هلته به شنه کښتونه را زرغونه سي د مخکې څخه به خزاني راووځي او د هغه رفتار به دومره تیز وي چې یوازي په څو ورځو کې به پر ټوله نړۍ را و څرخي او د ټولي نړۍ خزاني به په خپل واک کې واخلي، هغه یوازي هغه چاته رزق ورکوي چې د هغه پلوي کوي او مني چې په رښتیا دا خدای دی، هغه به د مسلمانانو سره سخت چلند کوونکی وي خو ددې شخص په اړه لا څرگنده نده چې خبره به یې څه ډول وي او کله به را څرگند سي نور نو مور له حدیثو څخه پوهیدای سو چې دجال به څنگه وي، کله به راسي، څنگه به راسي او د هغه نښې به څه وي.

اغا سيد علي موسوي:

زما نظريه هم داده چي داسي يو حالت به وي چي د استعمار سوي نړۍ ستر ستر شيان به هغه په خپل واك كې واخلي او مسلمانانو ته به زيان ورسوي، لكه نن چي موږ په لوی لاس اړ كړل سوي يو، هر څه زموږ سره سته خو بيا هم موږ نورو ته اړ يو او د هغوی خواته مو سترگي نيولي دي، موږ تيل، غنم، سمندر، ميوې، غرونه مقصد هر څه لرو نو بيا ولي موږ اړ يو او هغوی ولي موږ ته خپلي سترگي را نښي؟ دا هر څه د قيامت نښانې دي، كه تاسو په غور دا ټول كتابونه ولولئ نو يوه يوه نښانې به مو مخي ته راسي، دجال هم راغلی او په مسلمانانو كې بې اتفاقي هم موجوده ده.

سوال: ستاسو په فكر دجال راغلی؟

ځواب: تقريباً راغلی دی حالات داسي ښكاري د مهدي امام راڅرگنديدل ډير نږدې دي، نن سبا څه روان دي، سړی په امن كې خوب نسي كولاى، په خلاص زړه څوك گرځيدای نسي، يو اسلامي هيواد راوښه چي هلته

امن وي. په اوس وخت کې په ټولو اسلامي هیوادنو کې فسادونه او جنگونه روان دي.

د دجال اړوند چې په احادیثو کې بیلابیل کوم روایتونه راغلي د هغوی د مطالعې څخه په ټوله کې دا نتیجه اخلو چې دجال د مسلمانانو د آزمایشت لپاره را لیږل کېږي چې ددې فتنې په مرسته به نړۍ پر دوو برخو ووېشل سي، قوي ایمان لرونکي او مشرکین، منځنۍ برخه منافقین چې په دواړو کښتو کې به سپرېږي نور به څوک نسي پاته.

دلته اصحابوته د حضور ﷺ لخوا ورکړل سوی فرمان هم په ذهن کې ولری:

((له حضرت عمران بن حصین رضی الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ و فرمایل: څوک چې د دجال د راتگ خبر واوري نو هغه باید ورڅخه لیري سي، په خدای جل جلاله قسم که څوک دجال ته نږدې ورغی ځان به مومن گڼي، خو بیا به هم د هغه پیروي ومني، ځکه هغه ته چې کوم څه ورکړل سوي د هغه له امله په شک کې لویږي¹)).

رسول الله ﷺ چې د دجال ذکر کاوه نو پر اصحابو یوه وېره غوړیدلې وه، د ځینو صحابه و په وینا موږ داسې احساسول چې هغه نږدې په یوه ځنگل کې موجود دی.

¹ مشکوٰۃ د حدیث شمېر ۵۲۵۲ د اوبو داود په حواله

خورا ډیر عیسایان هم په دې نظر دي چي دجال يا انتي چرسټ¹ (د مسيح خلاف) راتلونکی دی،

((په نړدو کي به په نړۍ کي د شیطانونو عبادت وسي²)).

د عیسایانو له وینا وو یوه دا هم ده چي هغه به یو ناخپه نه را څرگنديږي بلکه په غیر مستقیم ډول به خپل ځواکونه را ټولوي او تر هغو به هیڅ گام پورته نه کړي تر کله چي د نړۍ حالات د هغه د راوتلو په حق کي نه وي برابر، د هغوی لومړنۍ موخه د منځني ختیځ په خپل واک کي راوستل دي وروسته به اسیایي هیوادونه تر خپل کنټرول لاندې راولي.

یهودیان هم یوه داسي الهامي پاچاته په تمه دي چي په نړیواله کچه به د دوی ملاتړ کوي. عیسایان هغه شخص ته د مسيح دښمن (Anti-Christ) وایي چي د خدایي په دعوه کولو سره به په نړۍ کي تباهي راپیل کړي او موږ مسلمانان د هغه پر څرگندیدو ایمان لرو او دجال ورته وایو، یاني عیسایان او مسلمانان په دې خبره یوه خوله دي چي دجال خامخا راځي،

¹ Anti-Christ

² کتاب الهامات ۱۳،۴

تر خبري غځولو وړاندي هڅه کوو چې د اسرائیلو او یو شمېر نورو په بنسټیزو تاریخي حقایقو پوهېږو او وروسته راتلونکو پېښو باندې پوهیدل اسانه کړي، اوس به د مسلمانانو، عیسایانو او یهودیانو تر منځ په راتلونکي کي د پېښیدونکو جگړو او د شته کړکېچ شالید ته کتنه وکړو.

د حضرت یعقوب عليه السلام نوم بني اسرائيل وو او د قرآن کریم د بیان سره سم بني اسرائيل د حضرت یعقوب عليه السلام اولاده ده، د عهد نامه عتیق په حواله د حضرت ابراهیم عليه السلام دوه زامن وه اسماعیل عليه السلام او اسحاق عليه السلام او د اسحاق عليه السلام دوه زامن وه عیسی عليه السلام او یعقوب عليه السلام او د هغه نوم چې یعقوب وو د هغه ۱۲ زامن وه چې تر ټولو د مشر نوم یې (یهودا) وو او وروستی یې (بین یامین) نومیدى، په دې توگه په کومو سیمو کي چې د یهودا نسل اوسیدى د نورو سیمو د تبا کېدو سره یوازې هغوى و ژغورل سوه ځکه نو هغوى ته یهودیان وویل سوه پالکتونکو او نجومیانو چې په دې نسل کي د خپلو خیالاتو او عقیدې پر بنسټ کومه اډانه (چوکاټ) جوړ کړى وو او تر میلاد ۵ سوه کاله وړاندي چمتو کړل سوى وو هغه ته یهودیت وایي، ځکه نو قرآن کریم په اکثره ځایونو کي د ((الذین هادو)) په ویلو مخاطب کړي ولي چې په هغوى کي هغه غیر اسرائیل خلك هم موجود وه چې یهودیت یې منلى وو په داسي حال کي چې قرآن کریم بني اسرائيل په همدې نامه بللي، اسرائیلو په کلونو کلونو د فرعونیانو تر لاس لاندې د ذلت او رسوايي ژوند تیر کړ ځکه نو الله ﷻ پر هغوى رحم وکړ او حضرت

موسیٰ ﷺ یې په دوی کې پیغمبر پیدا کړ، په (سینا) غره کې پر حضرت موسیٰ ﷺ د (تورات) بې شمېره حکمونه نازل سوه او په هغوی کې یو حکم دا هم وو چې بني اسرائيل د ځان سره فلسطين ته بوزه او هغه ځای فتح کړي هغه ستاسو مراث دی، بني اسرائيلو چې دا حکم واورید نټه (انکار) یې وکړ او ویې ویل: موږ هلته هیڅ کله نه څو تر څو هغوی هلته موجود وي، ته او ستا رب دواړه ولاړ سی د هغوی سره و جنگیږی موږ دلته پاتېږو، ځکه نو اسرائيل د سزا په توګه (۴۰ کاله) په صحراوو کې پاته سول، چې کله دا سزا پوره سوه نو حضرت موسیٰ ﷺ د بني اسرائيلو سره د (هواب) سیمې ته داخل سو، (موسیٰ ﷺ) هلته وفات سو او بیا د حضرت (یوشع ﷺ) په مشرۍ اسرائيل فلسطين ته داخل سول، د قبیلوي تعصب پر بنسټ پر ۱۲ برخو ووېشل سول او په (فلسطين) کې دوی له پخوا څخه موجود او نه اصلاح کیدونکو قومونو په عقیدو کې ورګډ سول او مشرکین سول.

وروسته بني اسرائيلو ته د حضرت موسیٰ ﷺ وصیت په یاد سو او هغوی خپل ګډه واکمني جوړه کړه چې په هغوی کې درې مشران تیر سول، (حضرت طالوت ﷺ)، (حضرت داود ﷺ) او (حضرت سلیمان ﷺ)؛ طالوت ﷺ دولس خورې ورې قبیلې سره یو کړې او خپل زوی (داود) یې ور مشر کړ، په دې ډول حضرت داود ﷺ گیر چاپېره ځینې سیمې فتح کړې او تر خپل واک لاندې یې راوستلې او بیا یې په (یروشلم) کې د بیت

المقدس بنسټ کښېښود او د سیکنې د تابوت د ژغورلو لپاره یې د یوې ودانۍ چاري پیل کړې، د سیکنې د تابوت په اړه د قرآن کریم بیان داسي دی چې د هغه نبي هغه ته دا هم وویل چې د خدای ﷻ له طرفه د هغه د پاچا کیدو یوه نښاني داده چې هغه صندوق به بیرته ستاسو لاس ته و لویږي، په هغه کې ستاسو د رب لخوا ستاسو لپاره د زړه د سکون سامان موجود دی، په هغه کې د موسی او د هارون د کورنۍ لخوا پرېښودل سوي برکتونه دي چې دا وخت یې فرښتې ساتي، څرگنده نه ده چې په دې صندوق کې څه دي، د انجیل په حواله په هغه کې د (حضرت یوسف علیہ السلام) جامه مبارکه ده او د بایبل د روایت سره سم په هغه کې هډوکي او جامي دي چې (حضرت موسی علیہ السلام) د مصر څخه له ځانه سره راوړي ول.

د قصص الانبیاء په حواله په دې صندوق کې د تورات اصلي بڼه د ډبري دوې تختې چې (حضرت موسی علیہ السلام) ته په (سینا غره) کې ورکړل سوي وې او په هغه کې د (حضرت موسی علیہ السلام) او (هارون علیہ السلام) عصاء (لکړه)، جامې او د من او سلوا لوبښي هم خوندي دي، څو راتلونکي نسلونه د الله تعالی ﷻ دا احسان په یاد ولري چې په صحراوو کې د ژوند پر مهال الله ﷻ دوی ته ورکړي ول.

د (حضرت داود علیہ السلام) ټینگه غوښتنه وه چې ددې صندوق لپاره یو بېل کور جوړ کړي چې دا صندوق هلته خوندي پاته سي خو د (اسرايالتو)¹ سره سم هغه ته ویل سوي وو چې د هغه د زوی په وخت کې دا ودانۍ جوړېدای سي، (حضرت داود علیہ السلام) د خپل زوی په وخت کې په پرله پسې ډول هڅه

¹ اسرائیلیات هغه کیسو او خبرو ته ویل کیږي چې د اسلام په نوم خپاره سوي وو خو اسلامي منبع ونلري.

وکړه چې بلاخره د (حضرت سلیمان علیه السلام) په دور کې یې کار بشپړ سو او دې ته سلیماني معبد وویل سو، تر (حضرت سلیمان علیه السلام) وروسته بني اسرائيل بیا په خپل منځ کې و جنگیده په لیري شمالي فلسطين کې د اسرائیلو واکمني حاکمه سوه او په سهيلي فلسطين کې د يهودو، اوس نو د دواړو واکمنیو تر څنګ سخته سيالي او خونړي کشمکشونه پیل سوه.

بلاخره تر میلاد اوه سوه کاله وړاندې د اسرائیلو واکمني پای ته ورسېده خو (۵۸۷) کاله تر میلاد وړاندې بابل پاچا د يهودو د سلطنت وروستی خښته و کښه او سلیمان معبد یې داسې وران کړ چې یو دیوال یې هم ولاړ پاته نسو، (سکینه تابوت) هغه وخت داسې غیب سو چې تر اوسه یې چا درک نه دی معلوم کړی او اسرائيل یې له هغه ځایه دباندې و شړل، (۷۰ کاله) وروسته ایراني فاتح پارسوا(قصر بابل) و نیوی او بیا یې اسرائیلو ته د راتګ اجازه ورکړه، له بیرته راتګ وروسته هغوی سلیماني هیکل (مجسمه) هم له سره و رغول خو د يهودیانو دیني او اخلاقي حالت ورو ورو خرابیدي اخر داسې حد ته ورسیده چې هغه مهال چې د (حضرت یحی علیه السلام) سر یې قلم کړ نو بیا ددې قوم د یو کس ږغ هم وانه وریدل سو، بیا په هغوی کې د (حضرت عیسی علیه السلام) سره یو لړ معجزې هم راغلي، لومړی د هغه زېږېدنه او بیا (په ځانګو کې خبرې کول) دا معجزې د اسرائیلو لپاره پرځدای ځای د ایمان راوړلو سخت آزمایشت وو، پرته له پلاره د هغه د زېږېدنې ذکر په قرآن کریم کې په دې ډول راغلی دی:

ژباړه: ((د مریم زوی او د هغه مور مور یوه نښاني و ګرځول او هغوی

مو داسي يوه ځای ته ورسول چي د اطمینان ځای وو^(۱).

کله چي هغه د خپل ماشوم سره قوم ته ستنه سوه نو ټول په سخته حیرانتیا کي و لويده دا کیفیت د قرآن کریم په یو بل ځای کي داسي فرمایل سوی:

ژباړه: ((بيا چي هغه ماشوم په غیر کي خپل قوم ته ستنه سوه ، نو خلگو و پوښتل اي مريم! دا شی دي له کومه را وړ؟ د هارون خوري نه خو ستا پلار بد سړی وو او نه هم ستا مور کومه بدکاره ښځه وه^(۲)). په دې ترڅ کي حضرت مريم د خپل ماشوم خواته اشاره وکړه ماشوم پر خبرو راغی، ويې ويل:

ژباړه: ((زه د الله بنده يم هغه ماته کتاب راکړی او نبي يې گرځولی يم او برکت يې راباندي کړی او د لمانځه او ذکوة حکم يې راته کړی تر څو چي ژوندی يم د مور د حق ادا کوونکي يې و گرځولم او زه يې قهرجن او بد نصيبه نه يم پيدا کړی، سلام دي وي پرما چي کله پيدا سوم او چي کله مرم او چي کله ژوندی پورته کړل سم^(۳))).

دا هغه معجزې وې چي د (حضرت عیسیٰ علیہ السلام) په ماشومتوب کي اسرائیلو ته وړاندي سوې، الله ﷻ هغوی ته د مسلسل بدکاریو په بدل کي د عبرتناکي سزا مخکي پر هغوی ټول دلیلونه بشپړول غواړي.

^۱سورة مومنون ۵۰ آية

^۲مريم سورت ۲۸ ايت

^۳مريم سورة، ۳۳-۳۰

يهوديان په هغه مهال د يوه داسي واکمن د راتگ په تمه وو چي هغوی له ذلت او بې واکۍ څخه وژغوري او په نړۍ کي يوه پاچاهي واکمنه کړي. په دې ترڅ کي د لرغوني اريانا سره د يو شان والي د اغيز د ډېرېدو له امله چي په هغوی کي کوم بنسټيز بدلونونه ليدل سوي وو له هغو يو دا هم وو چي د نيکيو خالق يزدان¹ او د بدو خالق (اهريمن)² تر منځ ازلي جنگ دی او وروستی فتح به د يزدان وي او هغه به د خپلي فتح د اعلان لپاره مخکي ته يو استازی را وليږي چي د هغه د ظهور په وخت کي ستوري را لوېږي، قحطي او نور مصيبتونه به را نازلېږي او وروسته به ټول شيان ختم سي، ددې اريايي عقيدې لاندې يهوديانو هم خپله غوښتنه پوره وليدل، خدای به يوه مسيحا را نازل کړي، پاچاهي به دهغه وي، د هغه له راتگ سره به د (حضرت داود عليه السلام) پاچاهي له سره جوړه سي او داسيمه به يې پلازمينه وي، د پاچا څخه مقصد اسماني پاچا او د (يروشلم) څخه مراد د الماسو او جواهراتو يو داسي اسماني ښار وو چي په ويالو کي يې د ژوند اوبه بهېږي، په دوی کي پرهيزگاره خلگ د يهودو له ښاره ووتل او په غارونو ننوتل، د هغوی باور وو چي حضرت مسيح به خپله حضرت داود وي چي دوی به د يونانيانو له منگولو ژغوري، مړه سوي يهوديان به را ژوندي کړي او په گډه به يو پاچاهي جوړه کړي، کله به چي په هغوی کي يو ځوان همته

¹ يزدان، يزید، اويستایي کليمه ده چي په لرغونی اريايي کي د خدای په معنی کارېده.

² اهريمن اويستايي کليمه ده چي لرغوني پښتو بڼه يې (ميرځمن) ده چي د دښمن او شرخوښونکي په مانا ده.

څوک پیدا سو، ژر به یې د هغه نښو سره پرتله کاوه چی د مسیح سره به یې تړاو درلود.

په دې حال کې یو ښکلی ځوان چې په سترگو کې یې حیرانوونکې ځلا وه، پر اوږو یې زلفي غوړیدلي وي په (سلیماني) معبد ننوت یهودان هلته ناست ول او سکې یې شرنګولې، د حرم په دننه کې خلکو بازار غوړولی وو د عبادت پر ځای په راکړه ورکړه بوخت ول، هغه لږ په قهر سو د ټول بازار پام یې ځان ته کړ او یوه اغیزناکه وینا یې وکړه.

ځینو چې د هغه خبرې واوریدې نو چغې یې کړې د (داود) زوی راغلی موږ ده ته انتظار وو، د هغه زلمي په لاس یو شمېر ناروغانو شفا تر لاسه کړه، د جزام (پیس) عذاب ورته لیري سو، ږندو لید وموند، دا د خدای تعالی پیغمبر (حضرت عیسیٰ عليه السلام) وو، یهودیانو خو داخوب لیدی چې د هغه له راتګ سره به د نړۍ پاچاهي د دوی وي، د هغوی څخه به څوک پوښتونکی نه وي خو هغوی چې د (عیسیٰ عليه السلام) خبرې واوریدې تکان یې و خوږ او د هغه د نبوت د انکار سره یې وویل چې عیسی د جلیل اوسیدونکی دی او د جلیل څخه هیڅ نبي نسي کیدای، حضرت عیسی پر یهودي علماوو د نیوکې په ډول وویل:

((ای ریاکارو! افسوس دی پرتاسو، د هغه قبرونو په څېر یاست چې په سپینو ډبرو پوښل سوي وي، چې باندني ډیر ښکلي ښکاري مگر دننه د شوړیدلو هډوکو او هر ډول مردارۍ څخه ډک دي، په دې ډول په ښکاره تاسو نیک ښکاري او په باطن کې د مکارۍ، ریاکارۍ او بې دینۍ څخه ډک یاست، په تاسو کې چې هرڅوک خپل هرڅه پرې نږدې هغه زما شاگرد نه دی.))

د يهودي عالمانو لپاره د هغه دا خبري د جنگ اعلان وو، هغوی په خپل منځ کي مشوره وکړه چې څنگه دا ږغ بند کړي، يو پلان يې جوړ کړ او د هغه سره سم يې پټ پوليس په نورو شکلونو (حضرت عیسیٰ) ته و لېږل، هغوی ورته و يې ويل:

((ای استاذہ! موږ پوهیږو چې ته رښتني يې او په رښتني توگه د خدای په لار کي زده کړه ورکوي او د هيچا پروا هم نه کوي، موږ ته ووايه چې آیا قيصر ته جزيه (جبه) ورکول جايز دي؟))

(عیسیٰ) د هغوی په مکارۍ پوه سو، ورته وېي ويل:

((پر دغه سیکې د چا عکس او نوم دی؟ هغوی ځواب ورکړ: د قيصر، عیسیٰ وويل څه چې د قيصر دي هغه قيصر ته ورکړئ او څه چې د الله ﷻ دي هغه الله ته ورکړئ.))

له دې وروسته هغوی د (عیسیٰ) یوه پیروي ته رشوت ورکړ او هغه يې دې کار ته چمتو کړ چې عیسیٰ په داسي یوه موقع کي و نیسي چې د خلکو خطر نه وي، بیا هغوی ټول را غونډ سوه او هغه يې د روم حاکم ته وروست او قيصر ته يې وويل:

((دا سړی موږ تیرباسي او وايي چې قيصر ته جبه مه ورکوي او خپل ځان په حقه پاچا گڼي))

هغوی پر (عیسیٰ ﷺ) باندي نور تورونه هم و لگول اخر د هغوی تورونه اغیزمن ثابت سوه، د روم واکمن حضرت (عیسیٰ ﷺ) د یوه ساتونکي په لاس غره ته و لېږی او یهودیانو هم عیسیٰ ﷺ د تگ په حال کي و لیدی، (حواري) خپله اعتراف کوي چې له نیول کیدو وروسته هغه پر سجده پرې

ووت او ټوله شپه يې دعا وي کولې ((ما ددې خلکو څخه و ژغوره)) دا د جلیل القدر معصوم پیغمبر دعا وه لکه د حضرت ابراهیم، حضرت یعقوب او حضرت یوسف عليه السلام دعاوي چې الله تعالی جل جلاله قبولي کړې په دې توگه د عیسی عليه السلام دعا هم قبوله سوه، په دې اړه د قرآنکریم دا آیت شاهدي ورکوي؛

ژباړه:

((او د دوی د دې خبرې (له کبله) چې موږ یې له شکه د الله رسول د مریم زوی عیسی وژلی دی، په داسې حال کې چې هغوی هغه نه وو وژلی او نه یې هم په دار ځړولی دی، بلکه پر دوی (دغه پېښه) هم شکله (یوشاني) سوې وه، او بې شکه هغه کسان چې د هغه په اړه یې اختلاف کړی دی د هغه په اړوند شکمن دي چې په دې اړه د گومان له پیروۍ پرته نور هیڅ کوم علم نلري او په رښتیا چې دوی عیسی نه وو وژلی¹)).

زموږ د عقیدې له مخې هغه الله تعالی جل جلاله ژوندی اسمانونو ته پورته کړ، د هغه د مصلوبولو (پر صلیب باندې ځړولو) په اړه خپله عیسایانو کې لسگونه قولونه موجود دي، د بیلگې په ډول: ځینې وايي پر صلیب مسیح نه بلکه د هغه همخیره ځړول سوی دی او مسیح هلته ولاړ وو د هغوی پر بې عقلۍ یې خندل، د ځینو په وینا پر صلیب عیسی خو ځړول سوی وو خو د هغه وفات د صلیب څخه تر را کښته کولو وروسته را منځ ته سو او یو شمېر بیا وايي چې هغه پر صلیب وفات سو او بیا ژوندی سو او بیا یې شاوخوا لس

¹سورة النساء ۱۵۷

خُله له خپلو پلویانو سره خبرې وکړې، خوک وایي پر صلیب د مسیح انساني جسم مړ سو او تر ښخولو وروسته چې په هغه کې کوم روح ژوندی وو هغه اسمانونو ته پورته کړل سو، ځینې بیا په دې نظر دي چې تر مرګ وروسته مسیح د وجود سره ژوندی سو او لوړ پورته سو، دلته زما موخه د عیسایانو ذلیل کول او درواغجن کول نه بلکه یوازې د بېلابېلو اړخونو بیان دی او په دې پوهیدل دي چې یهودو چې د (حضرت عیسیٰ علیه السلام) سره کوم چلند وکړ دا دهغه د کوم جرم سزا وه.

د صلیب د پېښې پر مهال د (حضرت عیسیٰ علیه السلام) عمر ۳۳ کاله وو او دا پېښه د جمعې په ورځ رامنځ ته سوه چې هغه ته عیسایان Goog Friday (ښه جمعه) وایي ځکه په دې ورځ هغه د آدم لپاره کفاره و ګرځیدی، تر هغه وروسته د (ایسټر خوشحالي) راځي ځکه د عیسایانو د عقیدې له مخې په دې ورځ حضرت عیسیٰ علیه السلام دوهم ځل ژوندی سو او د خپلو شاګردانو سره یې و لیدل،

یهودان وایي که چیرې (عیسیٰ علیه السلام) رښتیا مسیح وي نو هغه څنګه پر صلیب را و ځړول سو.

تر حضرت عیسیٰ وروسته عیسائیت توان پیدا کړ او (۶۴ زیږدیز) کال کې یهودیانو د رومیانو په وړاندې په ښکاره بغاوت وکړ وروسته رومي سلطنت ټینګه مقابله وکړه او هغه بغاوت یې درې وړې کړ، په دې قتل عام کې یو نیم لک کسان ووژل سول، په زرګونو و نیول سول او د ځنګلي ځناورو په وړاندې و غورځول سول، (بیت المقدس) ته اور واچول سو او سلیماني معبد داسې خاوري کړل سو چې هیڅ عیسایي و نه توانیدی په ګوته کړي

چي هغه چرته جوړ وو، له فلسطين څخه يهوديان ايستل سوي وو او هلته رومي (هرقل) واکمن حکومت کاوه، دا هغه وخت وو چي په عربو کي د حضرت نبي کریم ﷺ پيدا يښت سوی وو، د حضرت عمر فاروق رضي الله عنه تر زمانې دا ښار د عيسايي حکومت مرکز وو، په دې وخت کي سره پاشل سوي عيسايان ځای ځای په کورونو جوړولو بوخت سول، هغوی سيمه ايزو عربو ((بوديانو)) او قريشو ته د خپلي دې خپلوۍ يادونه کوله چي د (حضرت ابراهيم) د اولادونو تر منځ وه، يو ځل بيا يې ورياده کړه چي يهوديان د حضرت ابراهيم او (حضرت ساره) د زوی حضرت اسحاق اولادونه دي په داسي حال کي چي (قريش) د حضرت ابراهيم او حضرت هاجرې اولادونه دي، يهوديانو د حضرت اسماعيل مور حضرت هاجرې په اړه دا کيسه په خپل الهامي کتاب تورات کي داخله کړې چي هغه د ابراهيم ميرمن (نه) بلکه يوه بدکاره وه چي هغه د خپلي ميرمني (ساره) په وينا په وچ ريگستان کي وغورځول، عيسايانو د يروشلم د نيولو پر مهال تر کلونو پوري خپل خپلي (کثافات) د يهوديانو په کنډوالو کي غورځول او دا حالت د حضرت عمر فاروق لخوا د (يروشلیم) تر نيولو روان وو اسقف اعظم (د عيسايانو ستر عالم) په زړورتوب سره د لاطيني سپاهيانو په مرسته د يروشلم دفاع وکړه خو په (۶۳۸ زېږديز) کال کي عيسايان اړسول چي وسله و غورځوي، اسقف اعظم د حضرت عمر رضي الله عنه پرته بل چاته د ښار د کيليانو د سپارلو څخه انکار کړی وو، حضرت عمر رضي الله عنه چي ښار ته داخل سو د خپل عادت سره سم يې چي په څومره امن او پرته له ويني تويوني د ښار واگي په لاس کي واخستې د هغه مثال په تاريخ کي نه موندل کيږي.

له کله چي عيسايانو وسله و غورځول نو هيڅ چيري هم وینه توی نه سوه

او نه هم کوم مذهبي ځای و سوځول سو او نه هم څوک بې کوره سو، حضرت عمر رضی الله عنه د ژوندون د ځای د کتلو غوښتنه وکړه، اسقف اعظم هغه سیده هغه ځای ته ورساوه چې د حضرت عیسیٰ عليه السلام د مرگ او نوي ژوند د نظریې سره سم جوړ سوی وو، د یادگار دا ستره او عاليشانه ماڼۍ چې د اسلام خلیفه ولیده نو خوښ نه سو ځکه اسلام پر صلیب د حضرت عیسیٰ مرگ غلط گڼلی وو.

حضرت عمر رضی الله عنه هلته ولاړ وو چې د لمانځه وخت سو، خلیفه ته وویل سوه چې آیا هغه غواړي همدلته لمونځ اداکړي؟ خو حضرت عمر رضی الله عنه د هغه ودانۍ څخه د باندي ووت لمونځ یې اداکړ او ویې ویل: که زه په مسیحي ودانۍ کي لمونځ ادا کړم نو مسلمانان به ورباندي قبضه وکړي او پردې بنسټ به ورڅخه مسجد جوړ کړي چې دلته د اسلام خلیفه لمونځ ادا کړی دی، حضرت عمر رضی الله عنه فرمان صادر کړ چې دلته به کوم مسجد نه جوړیږي؛ تر هغه وروسته حضرت عمر رضی الله عنه د سلیماني معبد څخه کتنه وکړه، هغه هلته په دې ډیر حیران سو چې حضرت سلیمان عليه السلام ته منسوب عیسایان دا سپېڅلی ځای د خځلو او کثافاتو لپاره کاروي، هغه په خپلو لاسونو د هغه ځای کثافات په خپل ځولۍ کي واچول او د ښار تر دیوال یې واړول د هغه ملگرو هم همداسي وکړل.

حضرت عمر رضی الله عنه د یهودي علم (اسرائیلیاتو) ماهر کعب ور و غوښت او د طبري په حواله د هغه په وړاندي یې د قرآن شریف (۱۷م او ۱۸م سورتونه) تلاوت کړه چې په هغه کي د حضرت داود، حضرت سلیمان او د سلیماني معبد پېښي ذکر سوي دي، بیا یې کعب ته وویل چې د هغه

بهترین مقام ځای ورته و ښیې چې هلته مسلمانان عبادت وکړي، کعب د غره په شمالي برخه کې یو ځای په گوته کې خو هلته چې به مسلمانانو د عبادت په وخت قبلې ته مخ اړوي، نو مخي ته به یې د یهودو یو شمېر مقدس ځایونه هم راتلل، حضرت عمر د کعب دا وړاندیز رد کړ او د (هیروډیس) د شاهي ماڼۍ یو ځای یې په گوته کې او هلته یې د لرگیو یو ساده ودانۍ جوړه کړه چې په هغه کې به د عبادت پر مهال د مسلمانانو مخ یوازې مکې طرف ته وو چې هغه (مسجد قبا) دی.

دقبة الصغرى (د عذاب ډبره) د جوړولو حکم اموي خلیفه عبدالملک بن مروان په (۶۸ هجري) کال کې ور کړ دا شپږ اړخیزه ودانۍ په (۷۲ هجري) کال کې بشپړه سوه، ددې لپاره خلیفه د مصر د ۷ کلونو مالیات ځانگړي کړه، ددې ودانۍ او گنبدې پرېکړه داسې وسوه چې د هغه ډبرې گیر چاپیره به جوړېږي چې په اړه یې گڼ روایتونه موجود دي، د هغو څخه یو دا هم دی چې د حضرت ادم عليه السلام څخه دوه زره کاله پخوا فرشتو پر دې ځای طواف کړی وو، دوهم روایت دا دی چې د حضرت نوح عليه السلام کښتۍ له طوفانه وروسته پر دې ځای را کښته سوې ده، دا هم ویل کېږي چې د قیامت په ورځ به (اسرافیل عليه السلام) پر دې ډبره درېږي او صور شپېلۍ به (پوه) کوي، دا روایت هم موجود دی چې د حضرت داود عليه السلام په زمانه کې یهودانو خپل قرباني دلته راوړل او یوې اسماني شغلې به هغه سوځل او په ایرو به یې بدلول چې دا به دهغوی د قربانۍ د قبول یوه نښه بلل کېده، د روایت سره سم د معراج په شپه حضور ﷺ پر دې ځای براق ته پورته سو او اسمانونو ته ولاړی او حضور ﷺ ددې ډبرې اړخ ته د انبیاوو امامت هم وکړ. د مسجد (اقصی) ودانۍ ددې گنبد لرونکې ودانۍ څخه لږ اړخ ته د حرم

په سهيلي برخه کي پرته ده، دا روښانه کول ځکه مهم دي چي ډيري خلک دا ښکلی گنبد لرونکی (قبه صغری) مسجد اقصی گڼي، په دې مسجد کي یو لمونځ د (۲۵ زره لمخونو) برابر دی، دا د مخکي پرمخ دوهم مسجد دی چي تر کعبې شریفې (۴۰ کاله) وروسته جوړ سوی دی، دا تر ټولو مخکي حضرت ادم عليه السلام جوړ کړ وروسته حضرت ابراهيم عليه السلام په هم هغه ډول له سره جوړ کړ لکه څنگه چي هغه د حضرت اسماعيل عليه السلام په مرسته کعبه له سره جوړه کړه، لکه وړاندي چي مي وويل بيا حضرت داود عليه السلام د دې مسجد د ودانولو چاري پيل کړې او حضرت سليمان عليه السلام بشپړ کړ او هم دې ته په تاريخ کي سليمانی معبد ويل کيږي، بيا د رومي پاچا بخت نصر په حکم تر تباهي وروسته دا هغه مسجد دی چي حضرت عمر رضي الله عنه دوهم ځل ودان کړ، د پخوانيو پاتي شونو نه يو ديوال پاته دی چي (گرېه) ورته ويل کيږي او دا د يهوديانو مقدس ترين عبادتځای دی، هغوی د سليمانی معبد پر تباهي او دخپل عظمت پر بايللو دلته اوبښکي تويوي.

په تېرو (۲۰۰) کلونو کي د يروشلم ښارونه د ډول ډول غورځو پرځو سره مخامخ وو خو بيا هم د هغه ځای ودانۍ په ډير ښکلی ډول جوړې سوې، د درې گونو مذهبونو خلک دلته راتله او دا ښار په ملي کچه د ټولو د پام وړ وو خو يو ځل بيا تاريخ حالات و گرځول او په نړۍ کي عيسايان ددې ښار د لاسته راوړلو په هڅه کي سوه، د اروپا عيسايي واکمنۍ سره يو ځای سوې، له ۱۰۹۶ څخه تر ۱۲۹۲ پوري ياني څه باندې دوه سوه کاله يې د منځني ختيځ پر مسلمانانو پرله پسې حملې وکړې چي هدف يې د

مسلمانانو د لاسوڅخه د سپېڅلو ځایونو اخستل وو.

په دې جنگونو کې برخه اخستونکي عیسایان د (پاپ اربن ثاني) په هغه غوښتنه وړ مخکې سوه چې د صلیب په نوم کړې وه، بیا نو ددې جگړو په مهمو کې هم صلیب د جنگ د علم په توګه و کارول سو په دې توګه دې ته صلیبي جنگونه (Crusades) ویل کېږي.

دا جنگونه چې کله په یوولسمه پېړۍ کې وسوه هغه وخت منځنی بحر چې د اوبو پر دوو برخو ویشل سوی وو په لويديځه څنډه کې یې لاطیني تهذيب او پر مذهبي بنسټونو ولاړ عیسویت وو په داسې حال کې چې پر ختیځه څنډه یې یوناني تهذيب موجود وو چې د هغوی د استازیتوب ویاړ (یوناني) کلیسا او د ختیځ (رومي) سلطنت ته په برخه وو، د اسلام په وړاندې دواړه اړخه سره همېرغې او یو صف سول.

دې جگړو ګڼ لاملونه درلوده چې په هغو کې خپله د مسلمانانو په منځ کې نازک حالت هم موجود وو، په بغداد کې واکمن ترکانو د مصر د فاطميانو څخه واک واخیست لومړی فاطميانو او بیا دوی ټولو خپل فریادارو ته ور وړ، بیا نو اروپایي ځای ناستي وو چې خپل وطن کې یې هیڅ زړه را کښون پاته نسو.

په اروپا کې د ځایونو د نیونې د نظام د زیاتیدو له امله د پاپ روحاني اقتدار له سخت خطر سره مخ وو، په داسې حال کې د عربي عیسائیت د دبدبې د ساتلو لپاره اړینه وه چې په پرله پسې ډول ددې ناکراره ځواکونو مخه واورول سي، په (۱۰۹۴ز) کې د (کلیر ماونټ) په تاریخي غونډه کې د مسلمانانو په وړاندې د مقدس جنگ اعلان و سو او ټولو ورته لېک ووايه، (پاپ) اعلان وکړ چې سپېڅلې مځکه و نیسئ او ور باندي واکمن سئ، دا

سیمه ستاسو ده او له دې سره دا کافران یاني (مسلمانان) هیڅ تړاو نه لري، د تورات په حواله دلته به د شیدو او شاتو ویالې و بهیږي، په (۱۰۹۵ز) کي لومړۍ صلیبي حمله وسوه، هغوی په یوه پسي بله کلا قبضه کول او هلته به یې خپل یو ریاست جوړاوه، په دې توگه څلور آزاد اسرائیلي ریاستونه بیت المقدس، انطاکیه، طرابلس او الرء را منځ ته سوه او په (۱۰۹۹ز) کي هغوی بیت المقدس ته ننوتل.

درې ورځي صلیبي حمله کوونکو په منظم ډول ټول وژنه (قتل عام) وکړ، نږدې ۳۰ زره مسلمانان یې له تېغه تېر کړل، ۱۰ زره مسلمانان چي د مسجد اقصی پر چټ (بام) یې پنا اخستې وه هم ووژل سول.

ددې ستر ظلم عیني شاهد رایمونډ (Raymond) لیکي چی صلیبی جهاد یو خوشالونکې عقده وه، د ټولو ستونزو او مشکلاتو خلاف همدې بریا خلک په دې باور کړه چي په دې کار کي د خدای رضا شامله ده، تر دې مهاله مسلمانان نسبتاً بې طرفه گڼل کیدل خو تر صلیبي جنگونو وروسته هغوی د کرکي وړ او خدای نه مننونکي مخلوق او د وژلو وړ وگڼل سوه.

څرنگه چي له مصر څخه د اسرائیلو وتل د خدای پرېکړه وه په همدې ترتیب صلیبي جنگونه هم د خدای تعالی یو انصاف و گڼل سو، هغوی د (گاډ فرې) په نوم یو زلمی خپل مشر و ټاکی، هغه مسجد اقصی خپل سرکاري تکیه خانه و گرځول او قبه الصغری په کلیسا واوښته، نوم ورباندي (خدایي معبد) کښیښودل سو، د قبه الصغری پر دیوالونو کښل سویو قرآني ایاتونو باندي د (انجیل) د متن پاني و لگېدې.

صلیبي پوځونه په چټکۍ مخته ولاړل شام او مصر به یې هم لاندي کړي

وای خو (عماد الدین زنگي) او د هغه زوی (نور الدین زنگي) د صلیبانو په وړاندې گیر سوه، په الرء کې د عیسایانو ریاست عمادالدین زنگي پای ته ورساوه چې وروسته په (۱۱۴۷ز) کې د جرمني پاچا او د فرانس پاچا (لوئی هفتم) دوهم صلیبي جنگ پیل کړ دا حمله په بشپړه ډول ناکامه سوه، تر دوه کاله هلوځلو او خوارېو وروسته په (۱۱۴۹ز) کې دواړه پاچاهان سرتیټي شاته وگرځېدل.

دریم صلیبي جگړه د (سلطان صلاح الدین ایوبي) د په زړه پوري فتوحاتو په نتیجه کې ترسره سوه، سلطان په کال (۱۱۷۱ز) کې له مصره فاطمي خلافت ختم کړ او هلته یې د عباسي خلیفه په نوم د خطبه ویلو امر وکړ او د (نور الدین زنگي) د وفات وروسته په اسلامي ځواکونو کې یې یو والي د را پیدا کولو هڅه پیل کړه، صلاح الدین ایوبي په شام او فلسطین کې د عیسایانو ټول ریاستونه له منځه یووړه او بلاخره د خپل مټ په زور پر یروشلم ور ورختی، هغه د زیتون د غره څخه لاندې ښار ته وکتل د حرم بې حرمتي او پر (قبة الصغری) باندې لگیدلي صلیب نښان په لیدو یې جزمه را و پاریدل، خپلو قومندانانو ته یې وینا وکړه او ورپه یاد یې کړه چې دا د انبیاوو او نبي د معراج ښار دی.

(۱۲ اکتوبر ۱۱۸۲ز) چې د رسول الله ﷺ د معراج د ورځې سره برابره وه سلطان صلاح الدین ایوبي یروشلم ته داخل سو، یو عیسایي هم ونه وژل سو او د زندانیانو په زاریو د سلطان زړه داسې نرم سو چې د ټولو د خوشي کولو حکم یې ورکړ، په لویدیځ کې عیسایان پر دې سخت خواشني سول، سلطان چې له عیسایانو سره کوم چلند وکړ هغه پر یروشلم د صلیبانو د قبضې پر مهال سوي چلند سره ډیر زیات توپیر درلود، او بیا دا

خبري خپرې سوې چې صلاح الدين اخلاقاً عيسايي دی. سلطان د مسجد اقصی سپېڅلتيا له سره تازه کړه له هغه ځايه يې د عيسايانو تشنابونه او نور ناپاکه شيان ليري کړل، له ديوالونو يې عکسونه ايسته کړل او کيندل سوي قرآني اياتونه يې تازه کړه، د حرم مخکۀ او سټني يې د گلاب په اوبو ومنځلې، د صليبي جنگ پرمهال چې کوم يهوديان شړل سوي ول صلاح الدين ايوبی هغوی هم بيرته ښار ته را وستل.

د بيت المقدس د لاسه ورکولو وروسته په اروپايي عيسايانو کې د قهر او غضب يو څپه را پورته سوه او دريمه صليبي جگړه را منځ ته سوه، په هغه کې د جرمني پاچا (فريډرک بار بروسه)، د انگلستان پاچا (رچرډ شيردل) او د فرانسې پاچا (فلپ اگستس) شامل ول، له دې ډلې د جرمني پاچا د کوچنۍ اسيا په سيندکي غرق سو، د فرانسې پاچا د رچرډ سره د مخالفت له امله دوه کاله وروسته بيرته و گرځېدی او رچرډ شيردل له سلطان صلاح الدين ايوبی سره د سولي په تړون بريالی سو.

د سولي دې تړون ته په تاريخ کې (صلح نامه رمله) وايي چې په پايله کې يې له (اکا) څخه تر (زعفر) پورې سيمي عيسايانو ته ورسيدې او هغوی ته د بيت المقدس د زيارت کولو اجازه هم ورکړل سوه، په کال (۱۱۹۳ ز) کې د (Typhoid) يا لويي تبې له امله د صلاح الدين ايوبی تر وفات دوه کاله وروسته د روم د (پاپ) په بلنه جرمني پاچا (هنري هشتم) څلورمه صليبي حمله وکړه، تر (اکا) رسيدونکې وو چې پاچا مړ سو او په دې ډول دا بريد هم ناکامه سو.

د پنځم برید بلنه د روم پاپانو او قسطنطنیې په ګډه ورکړه چې په هغه کې صلیبانو ته د مصر په د(میات) ښار کې عبرتناکه ماته ورکړل سوه، بیا په (۱۲۲۸ز) کې شپږمه صلیبي حمله دجرمني پاچا (دوهم فردرک) تر مشرۍ لاندې وسوه چې په پایله کې یې بیت المقدس بیا د عیسایانو لاس ته ولویدی، پر (قبتہ الصغری) باندې یې د شرابو بوتلان کښېښودل او د خوشالۍ جشن یې ولمانځی، خو په (۱۲۴۴ز) کې مسلمانانو بیا له بیت المقدس څخه عیسایان و ایستل، ترک سلطان ښاغلي (سلطان زاهد مملوک) په انطاکیه کې د عیسایانو ریاست پای ته ورساوه چې ورسره د عیسایانو ملا ماته سوه په داسې حال کې چې د (پاپ) په غوښتنه د فرانسې پاچا نهم لوئی د صلیبي مشرتوب پرېکړه وکړه، دا د صلیبانو وروستی لوی برید ګڼل کیږي، په دې وخت کې په صلیبي لښکرو کې یوه تباہ کوونکې (وبا) خپرې سوه چې نهم لوئی^۱ هم په هغه کې له منځه ولاړ.

له زاهد نه وروسته الملك المنصور پر تخت کښیناست په څلورو کې یې درې د عیسایانو ریاستونه ختم کړه او څلورم یې د هغه زوی په کال (۱۲۹۱ز) کې له منځه یووړ او همداسې د (اکا) د کلا دفتحي سره د صلیبي جګړو دا ویروونکې لړۍ پای ته ورسیده چې پاپ (اربن ثاني) را پیل کړې وه.

تاریخ شاهد دی چې په دې جنگونو کې اروپایي عیسایانو تل برید کوونکي رول لوبولی په داسې حال کې چې مسلمان سلاطینو تل دفاعي دریځ

^۱ د فرانسې د لویي واکمنانو لړۍ تر شپاړسم لویي پوري ورسېده چې بالاخره (۱۷۷۹ز) د فرانسې په انقلاب سره

شپاړسم لویي اعدام سو. (ژباړن)

خپل کړی وو او هغوی تل د عیسایانو د یرغل او متحدو قوتونو په وړاندې مجبور سوي چې و جنگیږي، ددې صلیبي جگړو د مشرۍ ویاړ فرانسې ته په برخه دی ځکه لومړی ږغ د هغه ځایه راپورته سوی وو، د صلیبي جگړو په پایله کې د ځواک توازن هم گډ وډ سو او د اروپا د ځواک مرکز فرانسه و ټاکل سوه، ددې صلیبي جگړو پر مهال اسلام په ټولیزه توگه مخ پر زوال روان وو، شام، فلسطین او مصر څخه پرته نورو اسلامي هیوادونو په ډیره لږه کچه ددې حالتونو احساس وکړ، دا خبره یوه معجزه گنل کېږي او پوځي کار پوهان دې خبرې ته حیران دي چې د ټول عیسایي نړۍ د متحد لښکر د سیلاب مخي ته څنگه د مصر او شام غوندي کوچني هیوادونه ټینگ سوه، په عسکري مخامختیا کې تر سختي ناکامۍ وروسته د کلیساڅښتنان مسلمانانو ته د فکري ماتې ورکولو په هڅه کې گړندي سوه چې نن هم روانه ده.

یو یهودي وایي:

((مسلمانان باید دې ته چمتو سي چې په خپلو لاسونو مسجد وران کړي، که موږ خپله دا کار وکړو نو ښه به نه وي که څه هم موږ ددې کار اختیار لرو، ډیر به ښه وایي چې د عراق څخه ویشتل سوې یوه توغندی پر مسجد اقصی لگیدلې وای او زموږ کار جوړ سوی وای، خو موږ قصداً مسجد نه وړانوو ځکه په دې سره زموږ مسیح نه را ښکاره کېږي او هغه وخت ليري هم نه دی)).

یهودیان په دې عقیده دي تر څو چې مسجد اقصی شهید نسي او پر ځای یې د دریم ځل لپاره سلیماني معبد (ونه) درېږي د هغوی هغه ژغورونکی

نه را ستنيرې چې په نړۍ کې به د دوی تللی عظمت بيرته لاسته راوړي، د هغوی د باور له مخې دا کس د معبد د لويديځ ديوال له تړل سوي دروازي څخه راوځي. يهوديان له پېړيو را هيسي خپل مړي د هم هغه دروازې مخي ته ښخوي، هغوی عقیده لري چې د دوی د پاچا تر راتگ وروسته دا ټول مړي را ژوندي کيږي هغه ته سجده کوي او هغه به ټوله نړۍ تر واک لاندې راولي.

هغوی دې پاچا ته مسيح وايي او زموږ د عقيدې له مخي د يهوديانو دا لارښود به (دجال) وي، هغه به هغه مهال راڅرگند سي چې مهدي امام په (قسطنطنيه) کې په جهاد بوخت وي.

پنځم خپرکی

د نړۍ د درې لویو مذهبونو پیروان یانې عیسایان ، یهودیان او مسلمانان د یوه داسې ستر لارښود راتگ ته انتظار باسي چي تر قیامت وړاندي به د یوې ستري خونړۍ جگړې مشري کوي او درې واړه مذهبونه دې شخص ته (مسیح یا مسایا) وایي: یهودیان د هغه راتگ په اړه باور لري چي یو څوک به د مخکي پر گړه الهی نظام واکمن کړي، د هغه نسب به د (حضرت داود علیه السلام) کورنۍ ته کیږي او د هغه د پاڅون سره به نور قومونه له منځه ولاړ سي، یهودیان عقیده لري چي هغه به د نړۍ ټول هیوادونه د اسرائیلو تر واک لاندې راوړي، هغوی نن د فلسطین په سیمه کي راغونډ او د اسرائیلو په سیمه کي یې خپل حکومت ټینگ کړی او د هغه مسیح لار څاري چي نړۍ ته تر راتگ وروسته به په یروشلم کي خپله پلازمېنه (دارالحکومت) جوړ کړي.

لکه وړاندي چي وویل سوه عیسایان دې شخص ته (Anti Christ) او موږ

ورته د جال وایو.

خو زموږ او عیسایانو عقیده داده هغه څوک چې په راتگ سره به د یوې لویې وروستۍ جگړې په مرسته حق او باطل سره بېل کړي هغه حضرت (عیسی علیه السلام) دی او دا جگړه به د عیسایانو په خبره (Anti Christ) او زموږ په وینا د جال سره وي چې یهودیان ورته خپل مسیح وایي.

د یو یهودي لارښودوینا ده:

((یهودی پاچا د جال به د حضرت داود له کورنۍ څخه وي، هغه ته مسیح ځکه ویل کیږي چې د حضرت داود علیه السلام له کورنۍ سره تړاو یې حتمي دی)).

((د جال تر راتگه موږ خپلواکي نسو تر لاسه کولای، موږ ټول یهودان اسرائیل راغلي یو، موږ به سلیماني معبد جوړوو او هلته به د دجان انتظار کوو)).

((موږ د زرگونو کلونو راهیسي مسیح (د جال) ته منتظر یو د هغه تر راتگ وروسته به پر موږ هیڅ فشار نه وي¹)).

له بله پلوه مسلمانان او عیسایان (عیسی علیه السلام) اصلي مسیح گڼي او یهود دغه لارښود ته

(AntiChrist) یانې د جال وایي نو بیا عیسایان د مسلمانانو پر ځای له یهودانو سره ولي هم‌رغې دي او ولي د هغوی د ریاست ملاتړ کوي؟ په ځانگړې ډول چې هغوی په دې هم پوهیږي چې مسیح علیه السلام هغه د جال وژني، ددې لامل دا دی چې د عیسایانو د عقیدې له مخې مسیح علیه السلام به

¹ Rabbi Manis Freidman

تر دوهم ځل راتگ مخکي هغه عيسايان چي عيسي عليه السلام (نغوښد بالله) د خدای زوی گڼي د دجال څخه د ژغورلو په موخه اسمان ته وربولي او پاته خلک به د هغه سره د مقابلې لپاره پر مخکې پاته سي، عيسايان دا عقیده هم لري چي د جال به د حضرت عيسى په لاس ووژل سي وروسته به عام يهوديان هم عيسويت قبول کړي، په داسي حال کي به هغه يهوديانو ته اسانه وي چي په اسرئيلو کي سره راغونډ سي او اسرئيلي رياست ټينگ کړي.

دا وخت عيسائيت د نړۍ تر ټولو لوی مذهب دی او د نړۍ د (۶ ميليارده) نفوسو له منځه څه باندې (۲ ميليارده) يې عيسايان دي، دلته بايد يادونه وکړم چي په ډيرو ځايونو کي قرآن کریم، نبوي احاديث او څلورگوني انجلونه په يوه نظر دي؛ د بيلگي په ډول: حضرت عيسى عليه السلام پرته له پلاره په معجزانه توگه و زيږيدی داچي مور مريم يې له اسرئيلو سره تړاو درلود نو حضرت عيسى عليه السلام هم په دې لړۍ کي راځي او دا چي الله تعالی جل جلاله هغه اسمان ته پورته کړ او قيامت ته نږدې به د دوهم ځل لپاره مخکي ته راستون سي، په دې ټکو کي قرآنکریم، حديث او څلورگوني انجلونه خو په يوه خوله دي لکن د سينت پال لخوا جوړي سوي لاري او د کړنو پر بنسټ ولاړ موجوده عيسائيت نه يوازي له هغه سره بېلوالی لري بلکه ضد يې هم دی، د بيلگي په ډول د اصلي عيسائيت خبره دا ده چي حضرت مسيح عليه السلام کوم نوی شريعت نه راوړي بلکه د حضرت موسی عليه السلام د تگلاري د نوي کولو، خپرولو او د بني اسرئيلو د اخلاقي او روحاني اصلاح لپاره را لېږل سوی وو گواکي هغه د کوم نوي دين يا مذهب، ملت او امت بنسټگر

نه وو، د وخت د نوم وتي اثر The Hundred (سل غوره) لیکوال Michael Heart (مایکل هارټ) وایي:

((حضرت مسیح علیہ السلام چی کله په نړۍ کي موجود وو د هغه او د هغه د ملگرو شمېر د یهودو تر یوې فرقې زیات نه وو¹)).

باید وویل سي چي د اوسني عیسویت بنسټرگر حضرت مسیح نه بلکه سینټ پال² دی چي هغوی د موسی شریعت د عیسایانو لپاره منسوخ و گرځاوه، او بیا د حضرت مسیح دعوت د بني اسرائیلو لپاره وو او هغه ويلي وو زه یوازي د اسرائیلو له کهوله وړک سوو ټولویو په لتون پسي راغلی یم او هغه خپل شاگردان هم په کلکه منع کړي وو چي خپل تبلیغ دي له اسرائیلو نه باسي (سینټ پال) دا خبره هم رد کړې وه، همدا لامل وو چي

¹ ډاکټر مائیکل هارټ - 100

² ژباړن: سینټ پال چي په اصل کي یهودي وو تر عیسی علیه سلام وروسته دوهم مهم شخص دی. اوس په عیسایت کي یوازي د عیسي علیه سلام نوم پاته سوي خو په عملي ډول په ټولیزه توگه دا مذهب د سینټ پال پر محور را څرخي.

د عیسي علیه سلام له پېروانو سره هغه هیڅ تړاو نه لاره بلکه تر عیسی علیه سلام وروسته ۱۴ کالو پوري سینټ پال د عیسی علیه سلام مخالف وو د هغه سره د دښمنۍ په عقده کي یې د هغه پر پلویانو ظلمونه کول چي ځيني یې شهیدان کړي هم دي. پال د ځان په اړه وایي: ((یو وخت زه د حضرت عیسی خلاف، بد ژبی، ظالم او تیري خوښوونکی کس وم)) ۱۴ کاله وروسته هغه وویل چي عیسی یې په خوب کي لیدلی سر له ننه دهغه پیرو دی ظلم او تیری به نور نه کوي په دې ډول خبرو هغه و توانیدی د عیسایانو په زړونو کي ځای جوړ کړي. له ۶۱ تر ۶۸ میلادي کلونو په منځ کي، د یو نامعلوم علت له مخي د سینټ پال سر پرې کړل سو.

د لومړۍ پېړۍ د عيسايي څلويښتمې لسيزې پر مهال د (عيسى عليه السلام) د مننونکو تر منځ ټينګ او سخت بحثونه وسوه او بری د (سينټ پال) او د هغوی د ملګرو په برخه سو په داسې حال کې چې د (عيسى عليه السلام) شخصيت، تورات او د نورو پخوانيو کتابونو يادونه دا هرڅه په (بايبل) کې موجود ول او په پيل کې عيسائيت يقيناً د ابراهيمي مذهب يوه کړۍ وه خو ۳۰۰ کاله وروسته دا مذهب په يوه بېل مذهب بدل سو.

د عيسايانو او يهودانو اړيکې په درو دورو باندې ويشل کېږي، لومړۍ هغه يې درې پېړۍ په بر کې نيسي، په دې وخت کې د هغوی پر (لرکي) شمېر د يهوديانو او بت پرستو روميانو لخوا ظلم کيدی، دوهمه دوره چې کله د روميانو سلطنت عيسائيت قبول کړ نو پر يهودانو د ژوند شېبې تنګې سوې او هغوی د عيسايانو د سخت ترين ظلم ښکار وگرځيدل ځکه هغوی د عيسايانو په اند د حضرت عيسى عليه السلام قاتلان ول، دا دوره شاوخوا يو زر کاله روانه وه خو وروسته داسې يو حالت را منځ ته سو چې دا دواړې ډلې سره جوړې سوې چې تر شا يې د يهوديانو د سياست او هوښيارۍ شهکار پروت وو.

اتمې پېړۍ کې يهوديانو د عيسايانو په وړاندې د (هسپانيې) په فتح کې د مسلمانانو مرسته وکړه او هم دغه مځکه د عيسويت د ټوټې کولو لپاره و کارول سوه او کله چې هلته د مذهبي اصلاح تر خوځښتونو وروسته د پاپ نه د واک اخيستلو او احتجاجي خوځښتونو په پايله کې د (پاپايت) بنسټ کمزوری سو نو هغوی په مختليفو ملکونو کې د (سودي) نظام اجازه تر لاسه کړه چې تر دې وړاندې په اروپايي عيسويت کې حرام او منع

گرځیدلی وو.

پر اروپایي عیسایانو د یهودیت د سخت پرتم ښکاره ثبوت یو څو کاله وړاندې د روم د پاپانو هغه حکم نامه ده چې پکښې د (۲۰۰۰ کاله) پخوانۍ عقیدې برعکس یهودیان د حضرت عیسیٰ (علیه السلام) د قتل څخه بري سوي دي.

د څو نوموتو یهودانو اندونه:

((په یهودي تاریخ کې داسې هیڅ تړاو د کوم بل قوم سره نسته لکه د اسرائیلو او امریکا تر منځ چې موجود دی.))
(رې چایې گرین)

((امریکا دا وخت گوري چې د نوري نړۍ سره یې اړیکې پرې کیږي خو د اسراییلو سره د هغوی خپلوي ټینګه ده.))
(Rabbi Manis Freidman) رابي مینیس فریدمن

((زموږ له امریکا سره راسه درسه سته خو موږ هلته موجود نه یو، دا زموږ د قوم پرمختګ دی چې موږ بیرون هم پر کوم هیواد اغیز شیندلای سو.))
(Rabbi Manis Freidman) رابي مینیس فریدمن

((اسرائیل تل امریکاته اړ پاته سوي، د امریکا پرته د هغوی مرسته روس هم کړې، فرانسې او (چیک سلواکیا) هم له هغوی مرسته نه ده سپمولې، دا خبره په زړه پوري ده د کومو هیوادونو سره چې زموږ اړیکې خرابې سوي د

هغوی پایله څه راوتلې؟ داسې نه ده چې زموږ مرسته کول یوازې پر امریکا ده بلکه د امریکا سره راسه درسه پر موږ ده او موږ د خپل روحانیت په مرسته د امریکا ساتنه کوو دا دوه اړخیزې اړیکې دي او زموږ د دواړو گټې)).

(Rabbi Manis Freidman) رابي مینیس فریدمن

څنگه چې مي وړاندي عرض وکړ چې د تړون پر بنسټ د يهوديانو د مشر د راتگ لپاره د هغوی مخکې په فلسطين ورگډېدل او د اوسني مسجد اقصی پر ځای د دریم ځل لپاره سلیماني معبد جوړېدل اړین دي، يهوديان چې غواړي د خپل مسيح د راتگ لپاره کوم شرایط پوره کړي هغه نن ورځ تر دوی وړاندي د پوره کیدو په حال کې دي، د (۱۹۴۸ز) په جولایي کې د اسرائیلو د ریاست د قیام پر مهال یروشلم د اسرائیلو او اردن تر منځ پر دوو برخو ووېشل سو، لويديځ یروشليم د اسرائیلوته او د ختيځ یروشلم او د لويديځو څنډو ریاست اردن ته و سپارل سو، د دواړو برخو په منځ کې (۱۵۰) ودانۍ او ویجاړو کوڅو یوه نا اباد سیمه وه، په (۱۹۶۷ز) کې د شپږو ورځو جگړې په پایله کې یروشلم د اسرائیلو په ولکه کې راغی.

هغه وخت يهوديان د خپل مقصد د لاسته راوړلو لپاره تر داسې اندازې بې تابه سوه چې په (۱۹۷۹ز) د پنځه تنه وزن لرونکي ډبري موندلو ادعا یې وکړه چې د سلیماني معبد د بنسټ لپاره کارېږي، تر هغه وروسته سخت دریځه يهودانو د هغه ډبرو لټه پیل کړه چې د سلیماني معبد لپاره ۶ بیلونه داني په کار وې اود نوموتي خبري رسنۍ (اې، ایف، پي) د

۱۹۹۷ز) د اگست د خپاره سوي راپور سره سم په امريکا کي يهودي کارپوهانو د سليماني معبد نقشه چمتو کړې او د هغه يوه کاپي اسرائيلو ته استوي.

يهود د (سکينې) د تابوت لټه هم کوي چي په اړه يې مخکي تفصيلات وړاندي سوه، په هغه کي د حضرت موسى عليه السلام، او حضرت هارون عليه السلام څخه پاته سوي سپېڅلي توکي موجود دي، د سکني تابوت ته په انگريزي کي (ARC of Covenants) ويل سوي او که تاسو د نوم وتي يهودي فلم جوړوونکي (ستيون سپيل برگ د انديانا جونز سيريز) فلمونه کتلي وي نو پوه سوي به ياست چي Raiders of lost Arc (رايډرز اف لاسټ آرټ) کي همدا تابوت دی، په دوهم فلم کي Temple of Doom څخه مراد سليماني معبد دی او په دريم هغه کي Last Crusade پيژندنه پر هم هغه يهودي روايت باندې بنا ده.

موخه دا چي يهود د مسجد اقصی شهادت او د هغه پر ځای د سليماني معبد د تعميرولو لپاره پوره چمتو دي خو د تعمير د کار د پيلولو لپاره پاك امر ته منتظر دي او هغه امر يوې سرې غواټه اشاره ده چي هغه به دوی حلالوي او سوځوي به يې او په ايرو به يې د اسرائيلو اولس پاك کړي چي د هغه سره به معبدته هيڅوک ناپاک نه داخلېږي.

ددې سرې غوا د پيدا کيدو څو ځلي خبر ورکړل سوی، ويل سوي چي دا غوا به د خپل پيدا يښت څخه درې کاله وروسته د سليماني معبد لپاره و کارول سي، په دې ډول د لرغونو اثارو د موندني په نيت د مسجد اقصي او (قبة الصغرى) لاندي پراخ او ستر تونلونه کيندل سوي دا کار د څو لسيزو راهيسي په منظم ډول روان دی د دې نتيجه يې دا ده چي دا دواړي

وداني اوس پر کيندل سوي بنيادونو ولاړي دي او لږ حرکت به هغوی د مخکي سره یو ځای کړي.

د اسرائیلو د حکومت وینا ده چې د تونل د کندنې مقصد د سلیماني معبد پاتې سونو موندل وو.

په دې اړه زه په لنډو جملو کې د (ناستراډیمس) یادونه هم اړینه ګڼم چې وړاندوینې یې د ډیرې مودې راهیسې په ځانګړې ډول په لویدیځ کې په ډیر غور سره لوستل کېږي د (ناستراډیمس) په شمېر لیکنې زما له نظره هم تیري سوي او زه غواړم د قرآن او سنت په رڼا کې د هغه پر وړاندوینو رڼا واچوم.

(مایکل ډي ناستراډیم) یانې د (ناستراډیم) سیمې مایکل په کال (۱۵۰۳ز) کې د دسمبر پر (۱۴مه) د فرانسې په یوه یهودي کورنۍ کې و زیږید چې د کاتولیکانو سره یې تړاو درلود هغه لومړنۍ زدکړې په خپل کور کې له خپلو مشرانو تر لاسه کړې او مدرسې ته تر تګ وړاندې د ادب، تاریخ، فلکیات او طبي علومو کارپوه سو، د هغه شهرت د یوه داسې طبیب په ډول تر لیرې لیرې خپور سو چې د طاعون د ناروغیو د کلیوالي علاج یانې د هغوی له وجود څخه د وینې پر کښولو باور نه لري، (ناستراډیمس) بې شمېره د طاعون ناروغانو ته په خپله تداوي سره شفا ورکړه، پر هم دې بنسټ د فرانسې حکومت هغه ته د ژوند تر پایه د دندې اجازه ورکړه لیکن د دې بریالیتوبونو سربېره د (ناستراډیمیس) مېرمن او دوه ماشومان په کال (۱۵۳۷ز) کې د طاعون په ناروغۍ مړه سوه او د هغه بل واده وروسته شپږ نور اولادونه و زیږیدل.

د هغه د کور یوه خونه د مطالعې لپاره ځانگړې وه او په همدې یوازې توب کې یې زیات وخت تیراوه، د خوني په منځ کې یې د اوبو یو ډک لوبنۍ ایښی وو د هغه لوبنۍ په اړه ویل کېږي چې (ناستیراډیمس) به د مراقبې په وخت کې کاراوه، ددې مراقبې پر مهال چې به هغه څه لیدل، اوریدل او محسوسول هغه به یې لیکل.

دا لیکنه د شعر په ډول ده چې هر بند یې خلور مصری لري، دا په لرغوني فرانسوي ژبه کې موجود وو چې په هغه کې د لاتیني او یوناني ژبو هم ډیرې برخې شاملې وې.

په کال (۱۵۳۴ز) کې هغه د خپل مشهور اثر (Centuries) یانې پیرۍ لیکنې پیل کړې دا کتاب لس ټوکه دي او په هر جلد کې د شعرونو سل بنده دي.

د (ناستیراډیمس) پلویان باور لري چې په تیرو څو پېړیو کې داسې ډیر څه سوي چې (ناستیراډیمس) د خپل کتاب (Centuries) په اشعارو کې ورته نغوته (اشاره) کړې وه، د بېلگې په ډول د فرانسې انقلاب، د امریکا کشف، د کینډي وژل، د هیتلر دوره او ...

خو پر ناستیراډیمس نقادان په دې نظر دي چې د هغه بیان سوي حالات د مختلفو دورو د پېښو سره سر خورلای شي او هغه په بیلا بیل ډول د وړاندې کولو بشپړ لیاقت درلود.

دا سمه ده چې د (ناستیراډیمس) په لیکنو کې لاتیني، یوناني او فرانسوي وییونو (لغاتونو) څخه پرته د فلکیاتو او نورو علومو ډیری اسرار، استعارې او انځورونه موجود دي، ځکه نو د هغه په لیکنو په بشپړ ډول پوهېدل ستونزمن دي، په اتیایمه لسيزه کې پر دې موضوع جوړ سوی فلم (The

(man who saw tomorrow) (هغه کس چې سبا يې وليد) که تاسو و گورئ نو په بشپړ ډول به راسره یونظر سی چې تر ننه د هغه ټولي وړاندویني غلطې ختلې دي، په ځانگړي ډول په کال (۱۹۸۵ز) کې د دجال ښکاره کېدل.

که د لويديځ کوم هیواد کې کتابتون ته ورسئ او د (ناستیراډیمس) کتاب و غواړې نو هغه به د مذهبي کتابونو په لړ کې نه بلکه د New Age (نوي عمر) په لیکه کې و مومئ او دا خبره ډېره مهمه ده، چې لوی مذهبونه لکه اسلام، عیسائیت او یهودیت پر دې خبره یوه خوله دي چې د فلکیاتو د علم او داسې نورو معلوماتو پر بنسټ وړاندویني غلطې دي.

د (ابو داود) په یوه حدیث کې خو داسې ویل سوي: که څوک پر نجومیانو (ستور پېژندونکو) باور وکړي هغه د الله ﷻ او د هغه د رسول ﷺ سره په خلاف کې دی او ځیني کسان خو (ناستیراډیمس) ته د پیغمبر درجه ورکوي. (نغوذ با الله)

دلته د (ناستیراډیمس) د تذکرې لامل د هغه په لیکنو کې د د جال یا (Anti-Christ) په اړه بیان هم دی، د هغه د لیکنو په تفسیر کې د دجال خروج د حضور اکرم ﷺ د سرزمین څخه بیان سوی چې له the Men How Saw Tomorrow (هغه کس چې سبا يې لیدلی) فلم څخه هم څرگندیږي، سونې ده چې ددې منظمي طریقې په مرسته به دا انځور په مسلمانانو او غیر مسلمانانو کې خپور سوی وي، دلته باید دا روښانه کړم چې د حضور اکرم ﷺ په احادیثو کې د دجال د ښکاره کیدو ځای د عربو ختیځه برخه په نښه سوې، چې هتله د ایران، پاکستان او افغانستان په

گډون نور هیوادونه موجود دي.

یوه په زړه پورې واقعه د (۲۰۰۱ز کال د ۱۱ سپټمبر) تر پېښې وروسته را منځ ته سوه، له دې پېښې سره د تړاو په ډول د (ناستراډیمس) وړاندوینې مارکیټ ته راوړل سوې په داسې حال کې چې د هغه په لیکنو کې تر دې وړاندې داسې کوم څه نه وو موجود، د هغه پر کتابونو ژوره کتنه کونکو دا خبره رد کړه خو یو عام اغېز دا ورکړل سو چې (ناستراډیمس) پېړۍ وړاندې د دې ترورستي پېښې په اړه خبر وو، بېلابېلې حکومتي او حساسي ادارې د (ناستراډیمس) په اړه د عوامو له مقبولیت څخه خبردي، د دوهمې نړیوالې جگړې په لړ کې جرمنیانو د خلکو د حوصلې لوړلو لپاره د (ناستراډیمس) وړاندوینې د رسالو په بڼه پر سړکونو و پاشلې (ناستراډیمس) له هغه وخته د پروپاگانډې په ډول کارول کېږي او په راتلونکي کې به هم هغه په همدې بڼه وکارول سي.

د عربي نړۍ څخه د دجال د ظهور وړاندوینې ته په کتو پر مسلمانانو لازم دي چې د ناستراډیمس او داسې نورو سازشونو ژور پام وساتي.

د فلکیاتو غربي کارپوهان نن پر دې سلا سوي چې دا کاینات بلاخره فناکیدونکي دي، یانې قیامت راتلونکی دی، که دې غربي سائنس پوهانو ۱۴۰۰ کاله مخکې قرآن کریم مطالعه کړې وای ښايي تر دې وړاندې دې نتیجې ته رسیدلي وای، دا مهال دا خبره د یو حقیقت په توګه منل سوې چې پر مخکې ژوند د لمر د موجودیت او د هغه د وړانګو او تودوخي له برکته موجود دی او د لمر تباهي د ټول لمریز نظام اوکیدای سي د ټوله کائناتو د ختمیدو لامل و ګرځي.

د (انشټاین) نظریه داوه چې کائنات لا محدود دي، را زرغونه سوي او هم

داسي غوړپېري، ښايي همدا خيال به د علامه اقبال په ذهن کي هم وو
چي کله هغه دا شعر ليکي:

يه کاینات ابهي ناتمام به شاید
که آرهي به د مادم صدايے کن فیکون

ښايي چي دا کاینات ختمېدونکي نه وي
چي هم داسي سر پر سر د کن فیکون رغونه راځي
د (انشټاين) ددې نظريې سره سم دا کاینات تر هغو غوړپېري څو ددې
ټولي مادې (Density) يا کثافت صفر نسي، تر هغه وروسته به دا خپله
ختم سي، دا کاینات به يو وخت بلکل خالي وي ياني په لا محدوده خلا
کي د مادې له محدوددي اندازې سره.

دوهم دا چي د (انشټاين) له خيالاتو چي څه راوځي دا دي چي: کاینات
محدود غوړپېري ياني دا د يوې پوکانيې (بوغۍ) په ډول غوړپېري خو دا
غوړپېدل داسي درېري لکه د بوغۍ څخه د هوا په ايستلو د هغې غوړپېدل
درېري او سره ټولېري او کوچنۍ کيږي، په همدې ډول کاینات به هم په
يوه وجود او هستې واوړي، بليک هولز(تور غارونه) لرونکي ستوري به يو له
بله سره و جنگيږي اخر به دا ټول د يو بليک هول (توري سوږي) ښه غوره
کړي او دا به د کایناتو وروستۍ حالت وي.

د کایناتو پای ته رسېدل نور هم ډير لاملونه لرلی سي، د ستورو د پورته
تلو نظريې پر دې خبره ټنگار کړی چي زموږ لمر هم ورو ورو د ارتقا (پورته
ختلو) پړاوونه طی کوي او هغه به د يوې سرې هستې ياني (Red Giant)
خواته و خوځيږي چي د هغه رڼا او تودوبښه به تر دې زرگونه ځله زياته

وي، وروسته به هغه د سره کیدو په پړاو کې د خپل مرگ خواته سفر پیل کړي او داسې به تبا سي لکه څنگه چې (سپرنو وا¹) ستوري سوی وو، د لمر د انفجار د تودو گیسونو او شعاوو سره به ټول ستوری د مځکې په گډون په بخار واوړي او یابه په ایرو بدل سي، د ساینس پوهانو په وینا پنځه میلیارده کاله وړاندي لمر شاوخوا (۴ سلنه) کوچنی وو رڼايي (۳۸ سلنه) کمه وه او سطح یې (۱۰ سلنه) یخه وه، دا په کمیایو ډول یو ورته ستوری وو چې د مرکز تودونښه یې (۱۰ میلیونه سانتی گریډ) وه، نن لمر په کیمیايي ډول بیل ستوري (Non Homogenious) گرځیدلی او هغه د سرې هستې د جوړیدو سفر پیل کړی د لمر په مرکز او شاوخوا کې به توپیر را منځ ته سي، د هغه رڼا به دوه چنده سي خو د مرکز د تودونښې درجه به تر (۱۰۰ میلیونه سانتی گریډ) پورې ورسېږي.

پر مځکه به ددې بدلونونو پایله دا وي چې ټولي اوبه به د مځکې تل ته کښته سي، د لمر تاوده گازونه به تر مځکې گیر چاپېره یو غلاف جوړ کړي، نور به دلته ژوند نیست او نابود سي، لنډه دا چې د لمر له تبا کېدو سره به ټوله نړۍ له منځه ولاړه سي، په قرآن کریم کې الله تعالی ﷻ فرمایي:

ژباړه: ((پوښتنه کوي چې د قیامت ورځ کله راځي، بیا کله چې نظرونه و درېږي او سپوږمۍ بې نوره سي او لمر او سپوږمۍ سره یو

¹ سوپر نوا ستوری مځکې له دې چې هدف بشپړ کړي په تدریج سره محوه کېږي، کیداسې تر لمر زرگونه ځله روښانه سي تر ټولو روښانه هغه مهال ښکاري چې ستوري انفجار وکړي او کولای سي رڼا یې یو بشپړ کهکشان و نیسي. ستور پیژندونکو په کال ۱۰۵۴ میلادي کې یو ستوري ثبت کړی دی. دومره روښانه وو چې د ورځې هم د لیدلو وړ وو (ژباړن)

ځای کړل سي، بيا به انسان وايي چي نن د تينبتي ځای چيري دی، هله به نو لمر بې نوره سي، ستوري به ټوټه ټوټه سي و به لويږي او غرونه به و سوځل سي.))

له دې آيات څخه څرگنديږي چي د مخکي د تباهي سره د لمر، سپوږمۍ او ستورو ژور تړاو موجود دی او څنگه چي تاسو پوهيږئ چي سپوږمۍ له ځانه رڼا نلري له لمره رڼا اخلي ځکه نو د سپوږمۍ د بې نوره کولو مخکي د لمر بې نوره کيدل لازم دی، نور چي کله ستوري بې نوره سي او اسمان و چوي، غرونه والوځي اولکه څنگه چي ما مخکي يادونه وکړه چي ساينس پوهان اوس په دې باور سوي چي په راتلونکي کي به د لمر د نه زغمل کېدونکي تودوښي څخه به د سمندر اوبه و ايشېږي، ټول بحري ژوند به هم نيست او نابود سي او ممکنه ده چي دا تودوښه دومره زياته سي چي بې روحه شيان لکه ډبري، غرونه او نور هم ويلي سي يا هم په توبن (بخار) بدل سي او د پمبه وو په ډول والوزي يا به د وريشل سوو پنبه وو په ډول سي.

ژباړه((او غرونه به د وريشل سوو پنبه وو په ډول وي¹))

دوهم صورت يې دا دی چي کله لمر دا سوځيدونکې مخکه په خپل ځان کي جذبوي نو ښکاره ده چي مخکه به پاش پاش سي او په دې حالت کي به هم غرونه د ورېشل سوو وړيو په ډول والوزي، د دې عواملو تر څنگ (چي حتماً راتلونکي دي) ځيني تباه کوونکي افتونه

¹ القارة ٥ ايات

مخکه تباہ کولای سي د بیلگي په ډول د یوه شهاب ثاقب (هغه ستوري چي له مداره ووځي) پر مخکه را لويدل او يا د یوه لکۍ لرونکي ستوری د مخکي سره ټکر، یو ویجاړونکې اټومي جگړه، دوخت په تیریدو سره به د مخکي پر سر حفاظتي سطح (گاز) ختم سي او په دې ډول به د لمر د (الټراوایلت) شعاعو له امله پر مخکه ژوند ختم سي. او یا د یخي هغه لویه برخه چي پنډ والی یې څه باندي یو میل دی، د سهيلي قطب او گرین لینډ په گډون د نړۍ لس میلیونه مربع میله مخکه یې نیولې دا هغه یخی دی چي په تېر کي د لویو سیلابونو په ترڅ کي را منځ سوی که چیري دا یخی اوبه سي نو د نړۍ د ټولو سمندرونو اوبه به (۳۰ فټه) لوړي سي او هغه هیوادونه لکه هالینډ او نور چي په کښته برخه کي ستون لري ټول به په اوبو کي ډوب سي.

دجال به هغه مهال پر ټوله نړۍ واکمن وي چي مهدي امام او د هغه ملگري د دمشق په ښار کي محاصره سي، د جال به د هغه ښار خواته و خوځيږي، او همدغه به د حضرت عیسیٰ عليه السلام د نازلیدو مهال وي، د حضرت عیسیٰ عليه السلام نزول به د مهدي امام تر ظهور او د دجال تر خروج وروسته وي، هغه به د شام د دمشق ښار کي د سپین منار سره نږدې پر هغه ځای را کښته سي چي مهدي امام او د هغه ملگري موجود وي.

له حضرت ابو هريره رضي الله عنه څخه روایت دی:

ژباړه ((رسول اکرم ﷺ و فرمایل چي زما او د عیسیٰ عليه السلام تر منځ کوم نبي نسته، هغه را کښته کیدونکی دی، تاسو چي هغه وگورئ نو و یې پیژنئ، هغه به میانه قدی سړی وي، رنگ به یې سپین او سور ته

مايل وي او د ژړ رنگ دوي جامې به يې په تن وي، پرته له اوبو به يې له سر څخه څاڅکي تويږي.^(۱)

حضرت عيسيٰ چې کله اسمان ته پورته کړل سو نو د هغه عمر (۳۳ کاله) وو، هغه چې کله بيا راځي نو هم هغه عمر به يې وي، چې کله هغه را کښته کيږي د سهار د لمانځه وخت به وي او مهدي امام به د لمانځه لپاره مخ ته سوی وي، حضرت عيسى عليه السلام ته په کتو سره به شاته سي او و به وايي (راسئ تاسو لمونځ راکړئ) خو حضرت عيسى عليه السلام به انکار وکړي او و به فرمايي امام بايد ستاسو څخه وي، له حضرت جابر بن عبدالله څخه روايت دی:

ژباړه ((رسول الله ﷺ و فرمايل: زما د امت يوه ډله به د حق په خاطر تر قيامته جنگيږي او بريالۍ به سي، بيا به عيسى عليه السلام نازل سي د مسلمانانو اميران به هغه ته وايي راسئ موږ ته لمونځ راکړئ خو هغه به وايي چې نه؛ امير به ستاسو څخه وي، دا هغه امتياز دی چې الله تعالى ﷻ دې امت ته بخښلی دی^(۲)))

دلته دا مهمي پوښتني را پيدا کيږي چې د ټولو انبياوو څخه د حضرت عيسى عليه السلام په راکښته کيدو کي څه حکمت پټ دی؟ اويا دا چې حضرت عيسى عليه السلام خپله د لمانځه امامت ولي نه کوي؟ د لومړۍ پوښتني ځواب حضرت ابن حجر رحمه الله فتح الباري کي داسي

^۱ ابوداؤد

^۲ صحيح مسلم، احمد

ورکوي چي د عیسیٰ عليه السلام د نزول څخه د یهودیانو ردول مراد دی، ځکه هغوی گمان کوي چي دوی د حضرت عیسیٰ عليه السلام قتل کړی الله تعالیٰ به د دوی د درواغو پرده لیري کړي او دوی ته به د حضرت عیسیٰ عليه السلام په لاسونو سزا ورکړي.

او د امامت د پوښتني د ځواب په اړه حضرت جوزي رحمته الله علیه داسي فرمايي: (که چیري عیسیٰ عليه السلام مخکي سي او امامت ورکړي نو په دې سره به په زړونو کي داسي شک پیدا سي چي هغه د نمایندې په توگه مخ ته سوی او که یې نوی شریعت راوړی؟ د هغه لمونځ د مقتدي په ډول ځکه مهم دی چي د حضور صلی الله علیه و آله دا ارشاد مبارک (چي زما وروسته کوم نبي نه راځي) د شک او شبهي په گرد ککړ نسي.

ددې سهار تر لمانځه وروسته حضرت عیسیٰ عليه السلام د دجال د وژلو مسئولیت پر خپله غاړه اخلي، دجال به هغه مهال د خپل (۷۰ زره) یهودي پوځ سره د مشق ته رسیدلی وي، نقشي ته په کتو تاسو ته اندازه کیري چي دمشق د اسرائیلو له پولي یوازي (۶۰ میله) واټن لري.

د مشق ته د رسیدو سره به هغوی تر ښار د باندي تم سوي وي چي په دې وخت کي به د ښار د مسجد پر منار حضرت عیسیٰ عليه السلام را ښکاره سي، حضرت عیسیٰ عليه السلام تر لمانځه وروسته د ښار د باندي د دجال د پوځ سره نښته پیلوي، یهودیان ماته خوري، د (اویا زره یهودیان) به ټول ووژل سي د جال به د یروشلم خواته و تنبتي، د عتیق د درې څخه تیریري او (لده) ته رسیږي، هلته به یې حضرت عیسیٰ عليه السلام را ونیسي.

ایا تاسو پوهیږي چي نن د لده پر مقام څه شی جوړ دي؟ هلته د اسرائیلو یو ډیر ستر هوایي ډگر دی، یاني ښایي چي د جال د خپل کوم مرستندوی

غربي هیواد خواته د تینبتي هڅه کوي چي د ابن ماجه په روایت د ځینو حدیثونو سره سم به حضرت عیسیٰ عليه السلام د هغه ودانۍ په شمالي دروازه کي د جال و نیسي.

کله چي حضور ﷺ (۱۴۰۰) کاله وړاندي دا حدیث فرمایلي وو، هغه مهال د لده پر دې ځای یو کوچنی کلي اباد وو او مسلمانانو تر یو شمېر پېړیو پوري د لده ددې ځای د اهمیت په اړه د پوهیدو هڅه کوله، تر هغو چي په کال (۱۹۵۰ز) کي د اسراییلو د حکومت لخوا هلته د هوايي ډگر جوړېدو د جال د هغه ځای څخه د تینبتي خبره ښکاره کړه.

دا به په نړۍ کي د یهودیت پای وي او حضرت عیسیٰ عليه السلام به صلیب مات کړي خو ورسره عیسویت هم پای ته ورسېږي، تر هغه وروسته به د حضرت عیسیٰ عليه السلام واده ترسره سي او هغه به ۶۰ کاله یا په بل روایت ۴۰ کاله په نړۍ کي و اوسېږي او د هغه په دوره کي به یا جوج او ماجوج هم را ووځي، ((له حضرت حذیفه رضی الله عنه څخه روایت دی چي موږ په خپل منځ کي خبري کولې چي رسول الله ﷺ زموږ خواته راغی او پوښتنه یې وکړه، تاسو څه سره وایاست، هغوی ورته وویل چي موږ د قیامت په اړه خبري کولې، هغه ﷺ وفرمایل: قیامت تر هغه نه راځي تر کله چي تاسو (۱۰) نښي ونه گورئ، وروسته هغه ﷺ د هغو یادونه وکړه: ژباړه ((دود، دجال، حیوان، د لودیځ څخه د لمر راختل، د عیسیٰ نزول، د یاجوج ماجوج راوتل، د ختیځ او لویدیځ زلزلې او په اخیر کي د هغه اور چي د یمن څخه به راووځي او خلك به د محشر میدان ته وړي¹))

¹ حدیث ۱۸۵ صحیح مسلم

د قیامت په لسو لویو نښو یانې (علامت کبری) کې بله هغه د یاجوج او ماجوج را وتل دي، د دې یادونه په قرآن کریم کې د حضرت ذوالقرنین په حواله بیان شوې، چې هغه یو عادل پاچا وو په لیري او پراخو هیوادونو کې یې د الله ﷻ د امر سره سم د پاچاهي لپاره سفر کاوه، یو ځل هغه په یو وخت کې خپلو دریو مهمو اړخونو ته سفر وکړ، لیري ختیځ، لیري لویدیځ او شمالي اړخ، چې د یوه قوم سره یې لیدنه وسوه، هغوی نوموړي ته د یاجوج او ماجوج په اړه خبر ورکړ چې د دوو جگړو غرو له شا څخه راځي او په دوی کې فساد خپروي هغوی له حضرت ذوالقرنین څخه د یوه دیوال د جوړیدو غوښتنه وکړه هغه وخت ذوالقرنین د خپل توان او طاقت پر بنسټ د هغه دوو غرو په منځ کې یو قوي دیوال جوړ کړ او یاجوج و ماجوج تر دیوال ها خوا پاته سوه.

ژباړه ((خو د دوو غرونو منځ ته ورسید هلته یې داسې یو قوم و موند چې د(ذوالقرنین) په خبرو پوهیدو ته نږدې نه وو.

(ژباړونکو) وویل: ای ذوالقرنینه! بېشکه یاجوج او ماجوج دمخکې پر سر وړانګاري دي، آیا شونې ده چې موږ تاته څرخ درکړو او ته زموږ او د دوی تر منځ یو دیوال جوړ کړې؟

(ذوالقرنین) وویل: هغه برلاسی چې زما رب ماته د مخکې پر سر راکړی دی ستاسې (ترڅرخ) غوره دی، نو زما سره په (خپل) ځواک مرسته وکړي ترڅو ستاسې او هغوی تر منځ یو پل دیوال جوړ کړم¹)).

¹سورة الکهف، ۹۳-۹۵

دا غرونه چیري دي په اړه یې حضرت ابن عباس رضی الله عنه وایي چي د ترکې هیواد په اخیر کي د (ارمینیا) او (اذر بايجان) سره نږدې د کوه قاف په سیمه کي یو ځای موجود دي، هغوی به هغه وخت را ووځي چي کله حضرت عیسی عليه السلام د جال له منځه یوسي، هغه مهال به د الله پاک جل جلاله په حکم سره د یاجوج او ماجوج په لار کي جوړ قوي دیوال را ونړیږي.

اوس ستاسي پام یو اوږد حدیث ته را اړوم.

ژباړه ((له حضرت ابو سعید خنجه روایت دی چي رسول الله ﷺ وفرمایل: کله چي یا جوج او ماجوج راووځي نو خلك به د هغوی خنجه تښتي د خپلو ښارونو او کلاوو لاري به نیسي له خپل ځان سره به خپل څاروي هم بیایي، هغوی به د مخکي پر ټولو اوبو واك تر لاسه کړي او دریاب به داسي وچ سي چي تر دوی وروسته چي کوم څوك له هغه ځایه تیریري نو وایي به چي ایا یو وخت دلته اوبه هم وې؟ وروسته به الله تعالی ﷻ ددې خلکو لپاره یو خزنده راولیږي چي د دوی پر غاړو به حملې کوي، چي په پایله کي به یې ټول مړه سي¹)).

((له حضرت نواس بن سمان رضی الله عنه خنجه روایت دی چي رسول الله ﷺ وفرمایل: د هغوی شمېر به د میریانو په څېر د شمېرلو وړ نه وي او مسلمانان به د یاجوج ماجوج غشي، لیندی او سپرونه تر اوو کلونو

¹ امام محمد، ابن ماجه، ابن عباس او حاکم

پوري د سون توکو په ډول و کاروي^(۱).

ډاکټر اسرار احمد:

ياجوج او ماجوج په اصل کي د حضرت نوح عليه السلام د دريم زوی (يا فض) د نسل څخه دي، د حضرت نوح عليه السلام درې زامن ول، لومړۍ زوی سام چي د هغه نسل ته ساميټک ويل کيږي چي په هغوی کي عرب، يهود او نور راځي، دوهم هاب او دريم يافض نوميدل، د هاب څخه اريايي قبایل لکه ايرانيان، هندوستانیان، جرمنان او نور پيدا سول، يافض د غرونو په لړۍ کي اوسيدل غوره کړه، د منځنۍ اسيا د غرونو د سلسلې پر سر د هغه نسل خپور سو، د هغه لس دولس زامن وه چي له هغوی د دوو نومونه ياجوج او ماجوج وو ځکه نو د هغوی دقوم نوم ياجوج او ماجوج دي، د حضرت عيسی عليه السلام وروستۍ جنگ به د هغوی سره وي.

پوښتنه: ياجوج ماجوج دا مهال چيري دي؟

ځواب: هغوی په هغه هيوادونو کي دي چي ما يې ذکر وکړ، دا قومونه او خلک چي هلته اوسيږي هم دا يا جوج او ماجوج دي.

پوښتنه: هغوی دوه کسه دي که نسل دی؟

ځواب: هغوی نسل دي د ياجوج او ماجوج نسل يا قوم لکه څنگه چي د حضرت (سام) نسل ټول عرب او يهود دي.

پوښتنه: ياني دوو قومونو ته ياجوج او ماجوج ويل سوي دي؟

ځواب: هو! هغوی به بې کچي ځواکمن وي، په قرآن کریم کي د هغوی په

^۱ابن ماجه

اړه داسي ويل سوي چي هغوی به د هر غره څخه کښته کيدونکي ليدل کيږي، څنگه چي په نېپال کي د هندوستان او چين جگړه سوې وه او د هغه په اړه داسي الفاظ راغلي ول چي:

Waves after waves of Chinese soldiers coming down the slopes
of Himalayas

وروسته به د هغوی سره جنگ نه کيږي او الله تعالی ﷻ به هغوی د يوې معجزې په ذريعه ختم کړي.

د ياجوج ماجوج د فتنې څخه د ژغورني کار د حضرت عیسیٰ ﷺ په غاړه دی، مخکي ته د راتگ پر مهال به د حضرت عیسیٰ ﷺ عمر ۳۳ کاله وي او د ياجوج ماجوج تر هلاکت وروسته به وفات سي او مسلمانان به يې د جنازې ادا کولو وروسته په نبوي مسجد کي د رسول الله ﷺ د قبر څنگ ته دفن کړي.

د وخت د ترتيب پر بنسټ د ياجوج ماجوج تر راتگ وروسته څلورمه لويه نښاني به د لويديځ څخه د لمر را ختل وي، چي په اړه يې تفصيل په دې يوروايت کي موجود دی:

ژباړه ((د حضرت عبدالله ابن ابي اوفي رضي الله عنه په حواله ويل سوي دي، هغه وايي: ما رسول الله ﷺ وليدی چي دايې وويل پر خلگو به يوه شپه داسي راسي چي د هغوی د عامو دريو ورځو سره به برابره وي، نفلي عبادت کوونکي به هغه شپه و پيژني له دوی به يو شمېر و

درېږي او د خپلي برخي لمونځ به ادا کړي وروسته به بیده سي، بیا به راپور ته سي دخپلي برخي لمونځ به وکړي یا به د قرآن کریم تلاوت وکړي، بیا به بیده سي، دا مهال به خلک یو پر بل چغي وهي چي څه وسوه او په ځغاسته به مسجدونو ته منډي کړي!! یو دم به هغوی و گوري چي لمر د لويديځ څخه راپورته سوی، کله چي لمر د اسمان نیمی ته ورسېږي نو بیرته به و گرځي))

له حضرت ابن مسعود څخه روایت دی چي حضور ﷺ وفرمایل:

ژباړه ((په دې شپه به سړی خپل گاونډي ته ور ږغ کړي چي اې دوسته! نن شپه څه پېښه ده چي د زړه له اخلاصه مي خوب وکړ او دومره لمونځ مي وکړ چي سترې سوم؟، بیا به لمر ته وویل سي چي د هغه ځایه راپورته سه کوم ځای کي چي لويدلی وې او په دې ورځ به داسي چا ته هيڅ گټه ونه رسېږي چي له مخکي يې ايمان نه وي راوړی يا چاچي له خپل ايمان څخه کومه نيکي نه وي تر لاسه کړې¹))

د لمر دا چپه را ختنه به يوازي د يوې ورځي لپاره وي، ددې سره به د توبې دروازه هم و تړل سي وروسته به لمر خپل عادي حالت ته و گرځي او تر قيامته به د ختيځ څخه راپورته کېږي.

له حضرت ابو هريره رضي الله عنه څخه روایت دی چي رسول الله ﷺ وفرمایل: ژباړه ((قيامت تر هغو نه راځي چي لمر له لويديځ څخه راپوته نه سي،

چي کله هغه له لويديځ څخه راپورته سي نو هغه ته په کتو به ټول
ایمان راوړي، خو دا مهال به داسي کس ته ایمان گټه ونه کړي چي له
مخکي يې ایمان نه وي راوړی¹)).

لمر د لويديځ څخه د راپورته کیدو د نښانې سره په څنگ کي يوه بله نښه
هم ده، دا نښانې به يا تر دې وړاندي چي لمر له لويديځ څخه راپورته سي
ښکاره سي او يا هم تر دې پېښي سمدستي وروسته، د هغه په اړه الله
تعالی ﷻ فرمايي:

ژباړه ((اوکله چي د قيامت وعده پر دوی پوره سي نو موږ به د دوی
لپاره د مخکي څخه يو ځناور راوباسو چي د دوی سره به خبري کوي،
ځکه (کافران) زموږ پر خبرو باور نه کوي²)).

دا څاروی به ستر وي او په ځينو روايتونو کي راغلي چي دا به د(صفا) د
غره د غارونو څخه را ووځي چي کله خلک په کعبه شريفه کي وي نو هغه به
د حجر اسود او مقام ابراهيم په منځ کي چغي ووهي ، خلک به و بهرېږي او
يودم به شاوخوا سره و پاشل سي، يوازي د مسلمانانو يوه ټولۍ به پر خپل
ځای پاته سي، هغوی به پوه سي چي دا د الله پاک ﷻ ځناور دی او ورڅخه
د تېښتي کومه لاره هم نسته ، ځناور به پيل له دوی نه وکړي، د هغوی
خيرې به داسي و برېښوي لکه برېښيدونکي غمي، وروسته به هغه د
مخکي پر مخ و ځغلي يو کس به د هغه څخه منډه کړي او د لمانځه پناه به

¹ بخاري، مسلم، احمد، ابوداود، ابن ماجه

² سورة نمل ، ايت ۸۲

واخلي هغه به تر شا ورته راسي او و به وايي چي ته اوس لمونځ کوي؟ او بيا به يې مخ ته راسي د هغه خبره به داغ کړي او ځني ولاړ به سي. ياني لمر دلويديځ څخه راپورته کيدو سره به د توبې دروازه وتړل سي او په هغه ورځ به دا ځناور را پيدا سي د توبې د دروازي د بنديدو تصديق به وکړي په دې ډول به مسلمانان او کافران په نښه کړي، ددې حيوان ذکر په (بايبل) کي هم موجود دي او دا نښه په يهودو او عيسايانو کي د Mark of the Beast په نوم سره مشهوره ده.

وروستی نښاني چي مسلمانان به يې و ويني په اړه يې الله تعالی ﷻ فرمايي:

ژباړه ((نو اوس د هغه ورځي انتظار وکړئ، چي په اسمان کي يو ليدونکی لوگی (دود) را پيدا سي، چي پر دې ټولو خلکو به عام سي، دا يو درد ناک عذاب دی¹))

په داسي حال کي چي د مسلمانانو لخوا ليدونکي دا لوگی شپږمه نښه ده.

ژباړه ((له حضرت ابو مالک اشعري رضي الله عنه څخه روايت دی چي رسول الله ﷺ و فرمايل: بېشکه ستاسو رب تاسو له دريو شيانو څخه بېرولي ياست، لومړی شی دود دی چي مومنانو ته به يوازي دومره تکليف ورکړي لکه زکام خو کافران به سم را و نيسي تر داسي بريده چي له غوږو نو به يې دودونه را ووځي، دوهم شی حيوان دی او دريم

¹ سورة دخان، ايات ١٠، ١١

د جال¹.

دهمدې دود څخه به مومنانو ته هيڅ زيان ونه رسېږي خو د کافرانو لپاره به دا يو خبر وي چي د عذاب او غچ اخستني وخت را رسيدلی، دا دود به تر ۴۰ ورځو پوري خپور وي، تر دې دود وروسته به د يمن څخه يو تود باد را پورته سي چي د ټولو مومنانو روحونه به واخلي او يوازي به کافران له هغه څه خوندي وي چي پر هغوی به الهي عذاب نازل سي.

له حضرت نو اس ابن سمان رضي الله عنه څخه روايت دی چي رسول الله ﷺ و فرمايل: ((بېشکه تر قيامت وړاندي به له يمن څخه يو باد و چلېږي چي د هر مومن روح به واخستل سي او هغه به مړ سي.^(۲))

د مومنانو تر ختم وروسته به څلور نبيي را ښکاره سي په هغه کي به درې د مځکي د ښوويدني ياني زلزلي په ډول وي، په عربو کي د يوه لښکر په مځکه کي د غرقيدو بيان مځکي سوې دي، پاتي دوې ياني په ختيځ او لويديځ کي د مځکي چاودل به خلگ غرق کړي او تر هغه وروسته به وروستی او لويه ښاني را ښکاره سي او دا به د کائينانو د بهروونکي حقيقي انقلاب لومړۍ ښه وي.

د (يمن) يا (عدن) د کښته يا لويديځ څخه به يو اور را ووځي چي خلگ به په مخه کړي او د شام مځکي ياني د حشر ميدان ته به يې بوزي. له حضرت انس رضي الله عنه څخه روايت دی چي رسول الله ﷺ و فرمايل:

¹ طبراني² احمد، مسلم، ترمذي، ابن ماجه

ژباړه ((تر کومه چي د قيامت د لومړۍ نښې خبره ده هغه یو اور دی چي له ختيځ څخه به راپورته سي او خلك به د حشر لپاره په لويديځ کي راټول کړي.¹))

د يوه بل روايت سره سم:

له حضرت حذيفه ابن اسيد رضي الله عنه څخه روايت دی چي رسول الله ﷺ و فرمايل: ((اور به د عدن له کښته څخه راپورته سي او خلگ به د حشر ميدان ته په مخه کړي، چيري چي اور شپه تيروي، چيري چي ارام کوي، هلته به دوی هم ارام کوي.²))

دا اور به څوک شاته نه پرېږدي که څوک شاته پاته سول هغه خوري، او پاته به شام ته (د حشر ميدان) ته ورسوي، تر هغه وروسته به الله تعالی ﷻ حضرت اسرافيل ته د صور د پوه کولو حکم ورکړي، صور يوه ډيره لويه شپېلۍ ده چي اسرافيل عليه السلام به هغه درې ځلي پوه کړي، لومړی به د بېري (وېري) پوکۍ وي دا به تر نورو دوو پوکيو اوږد وي، او ددې په اوږدو سره به په اسمان او مځکه کي ټول اوسيدونکي و بېرېري پرته له انبيا او شهيدانو څخه.

ژباړه ((او څه به تيرېري هغه ورځ چي کله صور پوه کړل سي او وبه بېرېري هغه ټول چي په اسمانونو کي دي او په مځکه کي، پرته له

¹ احمد بخاري ، نسايي

² احمد ، مسلم

هغو خلگو چې الله ﷻ به هغوی ترې و ساتي او ټول به غوږونه نيولي هغه ته حاضر سي.^(۱)

دا هغه حالت دی چې ټول کائنات به و لږزوي او پر هر شي به يوه ځواکمنه زلزله راسي، مخکې به و لږزېږي، غرونه به رامات سي او ټوټه ټوټه به سي په ذراتو به واوړي، سمندرونه به و چوي او يو په بل کي به توی سي، د يوه قهریدلي اور سره به د جاذبې قوه پای ته ورسېږي، د لمر، سپوږمۍ او ستورو ټولو رڼا به ورکه سي، هر څه به له منځه ولاړ سي او کائنات به په داسي ډول په توبن او بخار بدل سي لکه څنگه چې تر پیدایښت وړاندي ول.

د صور دا پوکۍ چې کله راځي نو په مخکې کي د موجود انسان په اړه الله تعالی ﷻ فرمايي:

ژباړه ((خلکو! د خپل رب د غضب څخه ځان و ساتئ، رښتیا خبره دا ده چې د قیامت زلزله ډېر ډاروونکې ده، په کومه ورځ چې تاسو هغه گوری، نو حال به دا وي چې هر شیدې ورکوونکی به د خپل شیدې رودونکي بچي څخه غافله سي او هره حامله به حمل و غورځوي او خلگ به تاسو ته ځنگیدلي او نشه په نظر درسي، په داسي حال کي چې هغوی به په نشه کي نه وي بلکه د الله ﷻ غذاب به داسي سخت وي^(۲)))

^۱ سورة نمل، ایت ۸۷

^۲ سورة الحج، ایت ۱، ۲

وروسته به حضرت اسرافیل دوهم ځل صور پوه کړي، دا به د بې هوښۍ پوکۍ وي، د انبياوو او شهيدانو په گډون به د مخکې ټول مخلوقات بې هوښه و لوبړي پرته له هغو کوم چي الله تعالی ﷻ به يې ژغوري او هغوی به (اته فرښتې) وي، جبرائیل، میکائیل، اسرافیل، د مرگ فرشته او دعرش اوچتونکي څلور فرښتې، چي کله صور کي پوکۍ کيږي نو د ټولو اسمانونو او مخکه والو هوښ به والوځي پرته له هغوي چي الله ﷻ يې ژغوري، وروسته به بيا په هغه کي پوه کړل سي نو په هغه وخت کي به ټول ودرېږي او څلورو اړخونو ته به و گوري وروسته به د الله ﷻ په حکم دجبرائیل، میکائیل، اسرافیل او د عرش پورته کوونکو څلور فرښتو روحونه قبض کړل سي، تر هغه وروسته به د الله پاک ذات او د مرگ فرښته پاته سي بيا به الله تعالی دې فرښتې ته ووايي ته زما مخلوق يې، چي کله ما ستا د پيدا کيدو اراده وکړه نو ته مي پيدا کړې اوس مړ هم سه په دې وخت کي به ملک الموت (د مرگ فرښته) هم مړه سي او پرته د الله ﷻ له ذات نه به هيڅ هم پاته نسي).

له حضرت ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی چي رسول الله ﷺ و فرمايل: ژباړه ((د دوو(پوکولو) تر منځ (۴۰ فاصله ده) خلگو و پوښتل اي ابو هريره ايا ۴۰ ورځي؟ هغه ځواب ورکړ زه علم نه لرم، پوښتنه و سوه ۴۰ مياشتي؟ هغه وويل زه نه پوهيږم، و پوښتل سوه ۴۰ کاله هغه وويل زه علم ورباندي نه لرم.^(۱))

وروسته به حضرت اسرافیل ژوندی کړل سي او د درېم ځل پوکي امر به

ورته وسي دا نفخه (پوکی) به تر مرگ وروسته د ژوندي کيدو نفخه وي د
 صور شپېلۍ کي به دومره سوري وي خومره چي د ټولو مخلوقاتو روحونه
 دي، روحونه به جسمونو ته بيرته ننوځي، جسدونه به له قبرونو په
 خپلوسرونو خاوري پورته کوي او را پورته کيږي به، کافران به ووايي دا ورځ
 خو ډيره سخته ده اومومن به ووايي شکر دی د هغه الله ﷻ چي زموږ
 پروردگار دی.

تر قيامته د راتلونکو پړاونو پيښي او فتنې انسان ته د هلاکت تر بريده
 خبرداري دی، په اړه يې پوهيدل او ورڅخه ځان ژغول د رسول الله ﷺ
 ددې حديث په رڼا کي سونی دی

ژباړه: ((په نړۍ کي داسي و اوسه ، لکه يو مسافر))

دا دالله تعالی ﷻ شکر دی چي زموږ او ستاسو سره وخت سته ، يو څه
 مهلت لرو چي نېک عمل وکړو او د گناهونوڅخه توبه وباسو، مخکي له دې
 چي دا مهلت پای ته ورسېږي، دا شېبې تيري سي او زموږ وخت پای
 ومومي ياني:

د خپلو خپلوانو، کورنۍ د غرو او ټولو خيال ساتئ.

پای

په دې کتاب کي لولئ:

د مسلمانانو اوسنی وضعیت کومه خوا روان دی؟ د نړیوالو او غرب
سیاسي حالت د څه شي په لټه دی؟ د اسلام یو لړ تاریخي پیښې،
د قیامت علامې، د اوسني ساینس او ټکنالوژۍ سره یې تړاو، لوی
جګړې، د قیامت په اړه بېلابېل نظرونه او بالاخره د نړۍ او کایناتو
احتمالي پای.

END OF TIME

Dr. Shahid Masood

Translated by Ahmad Shah Patsoon

